

**Flora, vegetasjon og naturtyper
i utredningsområdet for utvidelsen av
Ormtjernkampen nasjonalpark, Oppland**

Miljøfaglig Utredning Rapport 2005: 14

Miljøfaglig Utredning AS
Rapport 2005: 14

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Kontaktperson: Geir Gaarder	ISBN-nummer: 82-8138-050-0
Finansiert av: Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen	Kontaktperson: Kolbjørn Hoff	Dato: 1.februar 2006
Referanse: Fjeldstad, H., Gaarder, G. og Larsen, B.H. 2005. Flora, vegetasjon og naturtyper i utredningsområdet for utvidelsen av Ormtjernkampen nasjonalpark, Oppland. <i>Miljøfaglig Utredning Rapport 2005-14</i> : 1-57 + vedlegg.		
Referat: Det er gjennomført kartlegging av flora, vegetasjon og naturtyper i utredningsområde for utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark i Oppland fylke. Kartlegging og verdisetting er utført etter naturtypemetoden (DN-håndbok 13). Området preges av store arealer med myr og vierkratt, og en del fjellskog og lavalpin fjellvegetasjon. Av 252 verdisatte naturtyperlokalitetene er 35 vurdert som svært viktige (verdi A), 94 som viktige (verdi B) og 123 som lokalt viktig (verdi C). I alt 51 rødlistede arter av sopp (40), lav (2) og karplanter (9) ble dokumentert.		
4 emneord: Biologisk mangfold Ormtjernkampen Nasjonalpark Rødlistearter		

Forord

Arbeidet er utført på oppdrag fra Fylkesmannen i Oppland, Miljøvernavdelingen v/Kolbjørn Hoff. Oppdraget omfatter kartlegging av biologisk mangfold, herunder egne feltundersøkelser og innsamling og systematisering av eksisterende informasjon, innenfor utredningsområdet for utvidelsen av Ormtjernkampen nasjonalpark i Gausdal, Etnedal, Nordre Land, Nord-Aurdal, Øystre Slidre, Vang, Nord-Fron og Sør-Fron kommuner, Oppland.

Vi takker for godt samarbeid med Miljøvernavdelingen i Oppland og berørte kommuner. En spesielt stor takk til Geir Høitomt og Ulf Ullring for deres bidrag. Takk også til ansvarlige (både fast ansatte og innleide konsulenter) for kartlegging av biologisk mangfold i de berørte kommunene for hjelp og informasjon.

Feltarbeid ble gjennomført uke 28 av Geir Gaarder og Helge Fjeldstad, samt uke 32 og 38 av Bjørn Harald Larsen (BHL). Supplerende feltarbeide ble gjennomført høsten 2005 av John Bjarne Jordal og BHL. Digitalisering, databasearbeid og sluttrapportering er utført av Helge Fjeldstad med hjelp av registrantene. Sommeren 2002 ble det i tillegg gjennomført befaringer i Fjelldokka sitt nedbørfelt.

Oslo, februar 2006

HELGE FJELDSTAD

GEIR GAARDER

BJØRN HARALD LARSEN

Sammendrag

Arbeidet er utført på oppdrag fra Fylkesmannen i Oppland. Prosjektansvarlig for Miljøfaglig Utredning har vært Geir Gaarder, mens Kolbjørn Hoff har vært ansvarlig hos miljøvernavdelingen. Oppdraget omfatter kartlegging av biologisk mangfold, herunder egne feltundersøkelser og innsamling og systematisering av eksisterende informasjon, innenfor utredningsområdet for utvidelsen av Ormtjernkampen nasjonalpark i Gausdal, Etnedal, Nordre Land, Nord-Aurdal, Øystre Slidre, Nord-Fron, Sør-Fron kommuner, Oppland. Kartlegging og verdisetting er utført etter naturtypemetoden (DN-håndbok 13). Utredningsområdet dekker om lag 1564 km². Av dette utgjør snaufjell 43%, skog 32% , myr 19% og vann 6%. Om lag 66% av arealet ligger innenfor Gausdal og Øystre Slidre kommuner.

Berggrunnen i området er variert. Sentrale deler er dekket av næringsfattig sandstein, men rikere bergarter inngår i randsonen til utredningsområdet. Morenedekket er stort sett sammenhengende. Området ligger i hovedsak over 800 moh, og klimaet er i hovedtrekk karakterisert av kalde og forholdsvis nedbørrike vintre og kjølige somre med moderate nedbørmengder. Sammen med topografien medfører dette gode forhold for myrdannelser i området.

Det som framfor alt karakteriserer området, i motsetning til flere andre planlagte etableringer og utvidelser av nasjonalparker, er store arealer og relativt godt representerte og velutviklede forekomster av et fåtall naturtyper. Det er de store viddene med myr og vierkratt som særpreger området, men også i noen grad tilstøtende fjellskog (både fjellbjørkeskog og barskog).

Totalt har vi oversikt over 252 verdisatte områder (flater) innenfor undersøkelsesområdet (jfr tabell I). Dette har fremkommet ved innsamling av data fra kommunene, fra litteratur samt egne kartlegginger. Av de verdisatte naturtyperlokaltetene er 35 vurdert som svært viktige (verdi A), 94 som viktige (verdi B) og 123 som lokalt viktig (verdi C). De fleste lokalitetene er knyttet til kulturlandskapet, men de største arealene er knyttet opp til urskog/gammelskog og myr. I tillegg disse lokalitetene er det 3 vernede myr- og våtmarksområder, samt et naturreservat.

Kulturlandskapslokalitetene er i første rekke lokalisert sør og vest i området. Dette samsvarer godt med de områder som har en næringsrik berggrunn og der seterbruket fremdeles er levende. En lignende sammenheng forekommer for verdifulle skogs- og myrområder, som har størst konsentrasjoner i sør og øst. For disse er årsaken dels berggrunn og dels liten kulturpåvirkning. I tillegg til Ormtjernkampen nasjonalpark er det her registrert flere kjerneområder med urskog/gammelskog både nord og vest for parken i Gausdal kommune, samt et område vest for Synnfjorden i Nordre Land kommune. Myr er viktig i utredningsområdet, både i utstrekning og verdi. Forekomster av det rødlistede finnmarksstarret (R), som ser ut til å ha hovedutbredelsen i Norge i dette området, forsterker dette inntrykket. I tillegg er det store arealer rikmyrer spesielt i sør og vest. I disse områdene er det potensiale for nye forekomster av rødlistearter knyttet til myr.

Tabell I Tabellen viser fordelingen av verdisatte naturtypelokaliteter i utredningsområdet.

Naturtype	Nord Fron	Sør Fron	Gausdal	Nordre Land	Etnedal	Nord Aurdal	Øystre Slidre	Sum
Naturbeitemark	5	1	21	8	16	19	41	111
Slåtteeeng			1		9		10	20
Slåttemyr						1	2	3
Fukteng							5	5
Hagemark							2	2
Kulturlandskap					2			2
Rikmyr			8		3	2	30	43
Myr					1			1
Rikere sumpskog							1	1
Urskog/gammelskog	1	4	21	2				28
Gransumpskog	1							1
Bekkeløft	2		1					3
Bjørkeskog m høgstauder				1			2	3
Kilde/kildebekk							8	8
Kroksjøer/flomdammer/meandrerende elvepartier							11	11
Kalkrike områder i fjellet			1				2	3
Ferskvann våtmark					1			1
Andre viktige forekomster			2				1	3
Småbiotoper			1					1
Sørvendte berg og rasmark				1			1	2
Sum	9	5	56	12	32	22	116	252

Karplantefloraen i utredningsområdet er samlet sett ikke spesielt rik, men variasjonen er likevel stor fra fattige myrområder til næringsrike rasmarker. Det er registrert overraskende mange rødlistearter, spesielt av sopp (40 arter), men også karplanter (9 arter) i utredningsområdet. Flere av de rødlistede karplantene i området er kulturbetinget og er avhengig av beite og slått gjennom lang tid. Andre arter som f.eks skjeggklokke og finmarksstarr er knyttet til uvanlige naturmiljøer som store rikmyrskomplekser og rasmarker, selv om også skjeggklokka nyter godt av et moderat beite. Av rødlistede sopper er spesielt gammelskogsartene tallrike, men en stor andel er også representert innenfor gruppen beitemarkssopp. Det er i tillegg registrert 2 rødlistede lav i området, mens vi mangler sikker dokumentasjon på rødlistede moser og insekter.

INNHOOLD

1	INNLEDNING OG BAKGRUNN.....	7
1.1	TIDLIGERE REGISTRERINGER OG EKSISTERENDE VERNEOMRÅDER.....	8
2	METODE	11
2.1	UNDERSØKT AREAL	11
2.2	KARTLEGGINGSMETODER	12
2.3	KILDER	12
2.4	KARTVERK OG PRESISJON.....	13
2.5	VERDISSETTING AV BIOLOGISK MANGFOLD.....	14
2.6	FELTREGISTRERING OG DOKUMENTASJON	15
2.7	RAPPORT.....	15
3	RESULTATER.....	16
3.1	NATURFORHOLD.....	16
3.2	MENNESKELIG PÅVIRKNING	19
3.3	NATURTYPELOKALITETER OG NATURTYPER.....	20
3.3.1	<i>Lokalitetsverdier og statistikk .....</i>	<i>20</i>
3.3.2	<i>Nordre Land kommune.....</i>	<i>26</i>
3.3.3	<i>Etnedal kommune.....</i>	<i>27</i>
3.3.4	<i>Nord-Aurdal kommune .....</i>	<i>29</i>
3.3.5	<i>Øystre Slidre.....</i>	<i>29</i>
3.3.6	<i>Nord Fron kommune.....</i>	<i>32</i>
3.3.7	<i>Sør Fron kommune.....</i>	<i>32</i>
3.3.8	<i>Gausdal kommune .....</i>	<i>34</i>
3.4	ARTSMANGFOLD.....	38
3.4.1	<i>Vegetasjon.....</i>	<i>38</i>
3.4.2	<i>Rødlistede sopp, lav.....</i>	<i>45</i>
3.5	NATURKVALITETER I NÆROMRÅDET TIL HYNNA NATURRESERVAT	50
4	DISKUSJON.....	53
4.1	KUNNSKAPSSTATUS.....	53
4.2	SKJØTSEL	53
4.3	OPPFØLGENDE UNDERSØKELSER	54
5	REFERANSER	55
5.1	LITTERATUR	55
5.2	MUNTlige KILDER	57

1 Innledning og bakgrunn

Etter anmodning fra Miljøverndepartementet utarbeidet Statens Naturvernråd i perioden 1982-86 en plan for nye nasjonalparker og større verneområder i Norge. Utredningen *Ny landsplan for nasjonalparker* (NOU 1986:13) anbefaler en utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark slik den ble avgrenset i 1956. Statens Naturvernråd gir sine faglige begrunnelser for utvidelsesforslaget:

”Ormtjernkampen er et typisk østlandsk urskogsområde. Det er ønskelig å utvide nasjonalparken slik at den får internasjonal status som nasjonalpark. Området vest for dagens nasjonalpark vil utfylle de naturkvalitetene som finnes i den nåværende park. Østlandsområdenes lavere deler er svakt representert i nasjonalparksammenheng.

Ormtjernkampen med tilgrensende områder har stor pedagogisk verdi og betydning i undervisningssammenheng. Kulturpåvirkningene i den foreslåtte utvidelsen er noe større enn i det vernede området. Rådet mener likevel at tilleggsområdet bør inngå i nasjonalparken.”

Selv om beskrivelsene over til dels er dekkende for det gjeldende utvidelsesforslaget som omfattes av denne rapporten (8-900 km²), så er det viktig å være klar over at det utvidelsesforslaget som det refereres til i NOU 1986:14, var svært lite, kun 14,5 km².

Stortingsmeldingen *Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge* (St.meld. nr. 62, 1991-92) bygde på NOU 1986:13, og videreførte forslaget om å utvide Ormtjernkampen nasjonalpark. Naturvernforbundet i Oppland fremmet i den forbindelse forslag (brev av 14.02.1991) om et større verneområde (nasjonalpark/landskapsvernområde) i lavfjellsområdet mellom Gausdal og Valdres. De pekte på verneverdier knyttet til zoologi, botanikk, kulturminner og friluftsliv.

Stortingsmelding nr. 25 (2002-2003) (Miljøverndepartementet 2003) slår fast at regjeringen vil vektlegge at gjennomføringen av nasjonalparkplanen bør bidra til å dekke viktige mangler som er identifisert ved evalueringen av skogvernet. I planleggingen av nye nasjonalparker innebærer dette et sterkere fokus på skogdekte arealer enn tidligere.

Denne temarapporten er et av flere grunnlag for utarbeidelsen av endelig forslag til utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark og plan for forvaltning av det eventuelle verneområdet. Formålet var å foreta kartlegging og verdisetting av viktige naturtyper basert på DN-håndbok 13, samt kartlegge forekomst av rødlistearter i utredningsområdet for vern (se avsnitt 2.1. for avgrensning av utredningsområdet). Prosjektet fokuserer særlig på skogsmiljøer, sætervoller, myrer, og på rødlistearter og andre sjeldne og interessante arter blant planter og kryptogamer. Dokumentasjon av viktige forekomster som ligger i kantsonene til utredningsområdet, har vært et viktig fokus for å bedre grunnlaget for en endelig avgrensning av utvidelsesforslaget. Rapporten behandler arealer som er viktig for bevaring av biologisk mangfold, og slike miljøer er kartfestet og overført til digitalt kartverk. I tillegg gis generelle beskrivelser og vurderinger av utredningsområdet. Rapporten presenterer en registrering og sammenstilling av naturtyper/vegetasjon innenfor dagens nasjonalpark og utvidelsesforslaget i Gausdal, Etnedal, Nordre Land, Nord-Aurdal, Øystre Slidre, Vang, Nord-Fron og Sør-Fron kommuner, Oppland.

Vilt behandles som eget tema (Geir Høitomt pers. medd).

Bilde 1 Fra Bergabekken med Skaget i bakgrunnen. Store, flate myrer og slake skråninger med mosaikk mellom myr, vierkratt og fjellhei preger landskapet. Foto: Geir Gaarder.

1.1 Tidligere registreringer og eksisterende verneområder

Botanikere ble relativt tidlig interessert i floraen i nedbørfeltene til Dokka-Etna og Gausa . De første opplysninger om floraen i nedbørfeltet til Dokka-Etna kommer fra Mathias Numsen Blytt og hans sønn Axel Blytt i forrige århundre (Blytt1845, Blytt1864). Disse observasjonene er imidlertid ikke fra utredningsområdet, men ligger sør og vest for dette. Senere er det foretatt ekskursjoner av Norsk Botanisk Forening til Etnedal og Nordre Land (Wischmann 1948,1966), men heller ikke disse ser ut til å omfatte utredningsområdet. De fleste referanser på litteratur om floraen i området er derimot nyere undersøkelser tilknyttet Ormtjernkampen nasjonalpark (Ryvarden 1975, Johansen 1976, Korsmo & Svalastog 1994, Lindblad 1996 mv.) og planene om vassdragsutbygging i Etna-Dokka på 1970-80 tallet (bl.a. Moss & Volden 1980). I den senere tid er det gjennomført undersøkelser ifm den planlagte utvidelsen av Ormtjernkampen nasjonalpark (Gaarder 2002, Rekdal 2002). I tillegg er det gjennomført kartlegginger av biologisk mangfold i alle kommunene som omfattes av planområde for utvidelse (Katarina Sparstad pers.medd, Jon Bekken pers.medd, Håvard Telstø pers. medd. og Torger Kolsrud pers. medd.). Data fra nøkkelbiotopundersøkelser i skog er også en del av datagrunnlaget, bl.a. gjelder dette de nylige avsluttede skogvernundersøkelsene på Statens grunn (Siste Sjanse in prep.), samt nøkkelbiotopkartlegginger i Gausdal statsalmening (Korbøl 2002a) og i statskoger i Oppland (Korbøl 2002b). I tillegg finnes Steineger (1975) sine botaniske undersøkelser fra Gausas nedbørfelt. Vi kjenner ikke til undersøkelser av betydning i den delen av undersøkelsesområdet som ligger i Vinstra sitt nedbørfelt.

I tillegg til Ormtjernkampen nasjonalpark (8518 daa) ligger det 3 naturreservater i planområdet. Dette gjelder Storlonen våtmarksområde (11386 daa), Hynna våtmarksområde (15327 daa) og Ormtjernmyra myrreservat (786 daa). Til sammen utgjør verneområdene omlag 36 km² eller 2,3 % av det totale arealet i utredningsområdet på 1578 km². Det har også vært planer om en mindre utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark. Disse planene har konsentrert seg om områder ved Hornsjøkampen, Tjuruverket og Skjelhaugen. Disse er overført fra skogvernarbeidet på Statskog sin grunn til nasjonalparkplanen (Fylkesmannen i Oppland 2005). Arealene ligger nord for dagens nasjonalpark og vest for Hynna naturreservat, og omfatter totalt et areal på vel 50 km². I tillegg ble det tidligere vurdert vern av et myrområde ved Yddin (Fylkesmannen i Oppland 1981). Det har også foregått spredte undersøkelser av fuglelivet i området tidligere, tilknyttet verneplan for våtmark, uten at dette resulterte i konkrete verneforslag (se både Fylkesmannen i Oppland 1982, men også seinere supplerende rapporter).

I utredningsområdet er Espedalsvatnet/Breisjøen vernet mot kraftutbygging i henhold til verneplan I i 1973, senere ble Gausa vernet i verneplan II i 1980 og til sist Etna vernet i verneplan IV i 1993. Dokka var oppe til vurdering i verneplansammenheng ifm verneplanIV, men ble tatt ut.

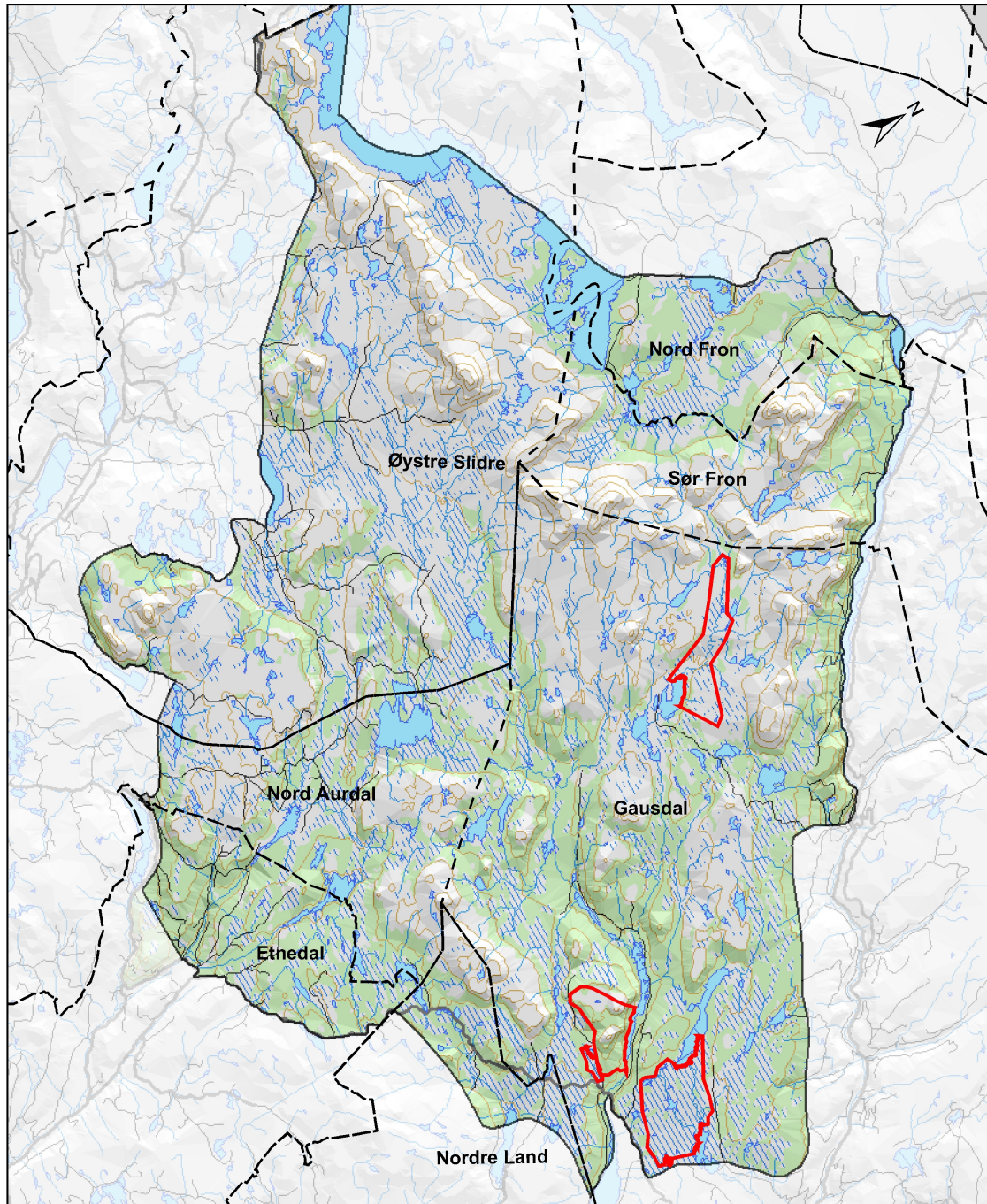

Bilde 2 Fra Rundemellen mot øst og Hovsjøen. I forgrunnen fattig rasmark. Nedenfor småvokst fjellgranskog og i bakgrunnen en mosaikk av setergreider, skog, myr og innsjøer, et typisk landskapsbilde for sørlige deler av undersøkelsesområdet. Foto: Helge Fjeldstad.

Utredningsområde

 Verneområder

0,5 1 Kilometer

**Kart 1 Utredningsområdet for utvidelse av vern av Ormtjernkampen NP.
Eksisterende verneområder er avgrenset med rødt.**

2 Metode

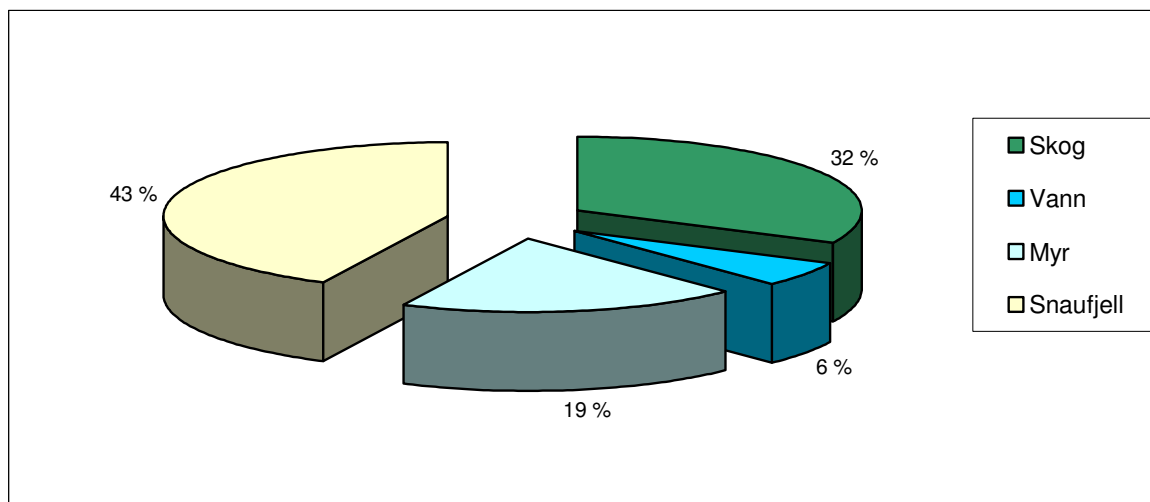
Arbeidet har vært to-delt, med både egne feltundersøkelser og innsamling av eksisterende data. Totalt er det gjennomført ca 4 uker med feltarbeid. Målet har vært å dekke hele området og framskaffe et middels høyt kunnskapsnivå om vegetasjon og flora i undersøkelsesområdet. På grunn av stort areal der mange områder ligger langt fra vei, har ikke feltarbeidet vært omfattende nok til å kunne detaljkartlegge hele området.

2.1 Undersøkt areal

Utredningsområdet er basert på arbeidsgrensene for verneområdet, slik disse er tegnet grovt på manuskart og digitalisert av oss (kart1). Snaufjell dekker de største arealene, men området er også karakterisert av store arealer skog og hele 19% myr (se Tabell 1).

Tabell 1 Grov arealfordelingen i området basert på N250 for Oppland. I området er det også mindre områder med innmark og veger, men dette er det ikke gjort rede for i tabellen.

Areal	Km ²	%
Skog	499	32
Vann	90	6
Myr	306	19
Snaufjell	669	43
Totalt	1564	100

Utredningsområdet dekker om lag 1564 km². Gausdal og Øystre Slidre kommuner har om lag 1/3-del hver av arealet i utredningsområdet, men de andre kommunene har mellom 3 og 10% av utredningsområdet.

Staten eier betydelige deler av utredningsområdet, bl.a. ligger mye av Gausdal og Øystre Slidre statsalmenninger og deler av Fron statsalmenning i området. I tillegg finnes flere mindre statskogeieendommer i Espedalen.

Tabell 2 Utredningsområdet fordelt på kommuner

Kommune	Areal km ²	%
Øystre Slidre	488	31,2
Nord Aurdal	152	9,7
Etnedal	85	5,4
Nordre Land	41	2,6
Gausdal	556	35,6
Sør Fron	137	8,8
Nord Fron	104	6,7
Totalt	1564	100

2.2 Kartleggingsmetoder

Kartlegging av verdifulle naturtyper baserer seg på DN-håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 1999a). Det har vært spesiell fokus på kulturlandskap, myr- og våtmarksområder og rødlistearter og andre sjeldne og interessante arter blant planter og kryptogamer. Et viktig mål har vært å forbedre det naturfaglige grunnlaget for fastsettelse av framtidige vernegrenser. Verdifulle lokaliteter som ligger i kantsonene til verneområdet og der det er, eller kan oppstå, interessekonflikter med eventuelt vern, har derfor blitt særlig prioritert.

Gjennom feltarbeidet er det lagt vekt på systematisk oppsøk av kulturlandskap på setre og støler i undersøkelsesområdet. Potensialet for funn av rødlistearter tilknyttet disse områdene ble vurdert som stort. En middelmådig sopphest i 2004 medførte at antall nyfunn av rødlistearter ble færre enn forventet. Kartleggingen i Fjelldokka i 2002 var i så måte mer vellykket. Våtmarks- og myrområder har blitt undersøkt der det har vært størst potensiale for verdifulle miljøer eller sjeldne og kravfulle arter. Dette omfatter imidlertid store og til dels vanskelig tilgjengelige områder og kartleggingen gir derfor bare et innblikk i kvalitetene innenfor utredningsområdet. Fjellområder med potensiale for kalkkrevende fjellflora er bare meget grovt gjennomgått uten at det er registrert store verdier innenfor disse naturtypene. Etablerte verneområder har ikke blitt prioritert under vårt feltarbeid.

2.3 Kilder

Under følger en gjennomgang av kilder som er framskaffet samt vurdering av relevans for prosjektet. I tillegg er det mottatt utskrifter/utvekslingsfiler fra pågående kartlegginger av naturtyper i kommunene.

Moss & Volden 1980. Rapporten beskriver vegetasjon og flora i nedbørfeltet til Etna og Dokka. Rundt Dokkfløyvatnet og Røssjøen er det gjennomført vegetasjonskartlegging. Rapporten gir en bred gjennomgang av vegetasjonstyper og flora i disse vassdragene. Rapporten er noe generell, og bortsett fra for de vegetasjonskartlagte områdene er det vanskelig å trekke fram verdifulle lokaliteter i området.

Gulbrandsen 1984. Generelle beskrivelser av vegetasjonen i Gausdal med vekt på transekter bl.a fra vestre Gausdal til Herfjell-Verskei-plataet. Ingen lokaliteter er funnet med bakgrunn i rapporten.

Larsen 1983. Undersøkelser av verneverdige myrer i Oppland. Aktuelt for denne undersøkelsen er undersøkelser av myrer ved Yddin i Øystre Slidre kommune.

Korsmo & Svalastog 1994. Omhandler Ormtjernkampstilen nasjonalpark samt Tjuruverkområdet inntil parken. Omtale av bl.a. karplanter, vegetasjonstyper, lav og påvirkningsgrad.

Lindblad 1996. Omhandler Ormtjernkampen nasjonalpark. Forekomst av lav og vedboende sopp, vurdering av påvirkningsgrad.

Rekdal 2002. NIJOS har vegetasjonskartlagt 6 områder i Gausdal vestfjell i Gausdal kommune med tanke på beiteforhold for husdyr. Rapporten gir en generell beskrivelse av disse fjellområdene, men gir ikke grunnlag for å avgrense lokaliteter mht biologisk mangfold.

Korbøl 2002a. Rapporten avgrenser nøkkelbiotoper i skog i Gausdal Statsalmenning (i Gausdal kommune) med vekt på rødlistearter. Rapporten har vært et godt grunnlag for å avgrense lokaliteter med biologisk mangfold i Gausdal kommune.

Korbøl 2002b. Rapporten avgrenser nøkkelbiotoper i skog i Statsalmenninger i Oppland med vekt på rødlistearter. Rapporten har gitt grunnlag for å avgrense lokaliteter med biologisk mangfold i Sør- og Nord-Fron kommuner.

Fylkesmannen i Oppland 2005. I forbindelse med vern av Statskog SFs grunn i Oppland ble det gjennomført inventeringer i 2004 bl.a. i Gausdal statsallmenning og Torpa Statsallmenning av Siste Sjanse. Disse områdene sammen med Tjuruverket er omtalt i egen rapport (Siste Sjanse in. prep).

Siste Sjanse in prep. Rapporten omtaler registreringer på Statskog sin grunn i Gausdal og Torpa statsalmenninger og har omfattende dokumentasjon på arter og lokaliteter med biologisk mangfold i Gausdal.

Gaarder 2002. Rapporten beskriver biologiske verdier og avgrenser lokaliteter innenfor den tidligere grensa for utvidelsen av Ormtjernkampen nasjonalpark, også kalt "Tjuruverket".

Steineger 1975 Botanisk inventering av Gausas nedbørfelt. Rapporten er ikke sett da den har vist seg vanskelig å fremskaffe.

2.4 Kartverk og presisjon

Kartlegging har foregått på kartverk med M-711-nøyaktighet (M-711 kart). Berggrunnskart har vært benyttet. Tidligere registreringsinformasjon har vært direkte tilgjengelig på digitale kart. Generelt bør avgrensningene normalt ha en nøyaktighet på minst 100 meter, ofte minst 50 meter. Der lokalitetene er avgrenset "naturlig", f.eks. av vann, bergvegg etc. kan presisjonen være enda bedre. For enkelte naturtyper med naturlig diffuse grenser (noe som bl.a. kan gjelde en del myrområder og barskogsmiljøer) bør derimot grensene oppfattes som mer usikre. Videre har det ikke blitt prioritert å bruke tid på nøyaktig grensesetting/atskillete av områder da dette ville bli uforholdsmessig tidkrevende og ville redusert kostnadseffektiviteten i prosjektet vesentlig. Enkeltfunn av rødlistearter mv. er lokalisert ved hjelp av GPS som gir en nøyaktighet på +/- 10 m. Kulturlandskap har gjennomgående blitt ganske nøyaktig avgrenset. Vi har for øvrig selv avgrenset ubetydelig med skog, men har i stedet der basert oss på andre kilder.

2.5 Verdisetting av biologisk mangfold

Rangeringen/verdisettingen av lokaliteter med viktige naturtyper bør basere seg på flere kriterier. I lista under er de viktigste kriteriene som er brukt i prosjektet gjengitt (lista bygger på DN-håndbok 13, kap 6.2. og egne momenter):

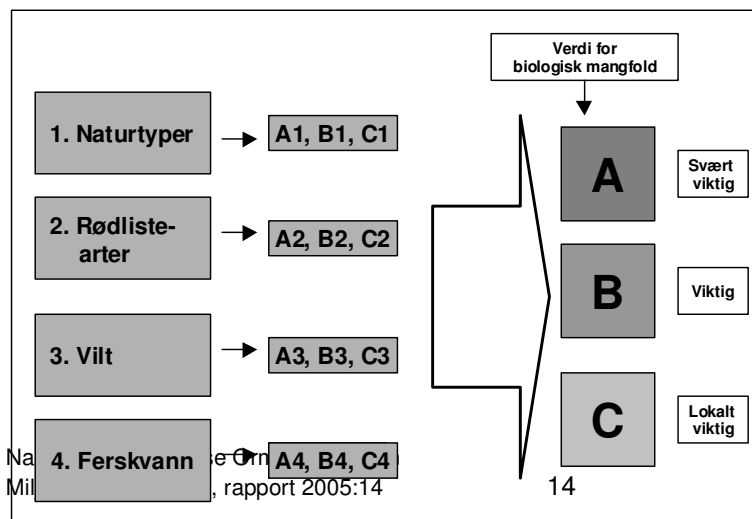
- Størrelse og velutviklethet
- Arrondering
- Omfang av tekniske inngrep
- Forekomst av rødlistearter
- Kontinuitetspreg
- Artsrike utforminger
- Utforminger med viktig biologisk funksjon
- Utforminger i sterk tilbakegang (lokalt, regionalt, nasjonalt)
- Sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt).

Kriteriene størrelse, omfang av tekniske inngrep, forekomst av rødlistearter, artsrike utforminger og utforminger i sterk tilbakegang er objektive og lette å vurdere. Kriteriene velutviklethet og arrondering forutsetter større grad av skjønn og lokalkjennskap. Kriteriene kontinuitetspreg og sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt) er en blanding av objektive og skjønnbaserte.

Skjematisk er det fire komponenter ("delverdier") som skal avgjøre den endelige verdien til en lokalitet; *Naturtypeverdi, status til eventuelle funn av rødlistearter, høyeste viltvekt og data fra ferskvann* (se figur 2). Alle temaene skal verdisettes til A (svært viktig), B (viktig) eller C (lokalt viktige) og den endelige naturtypeverdien er en syntese av verdiene for alle delene. "Reglene" for verdisetting forutsetter at høyeste verdi i ett deltema skal overstyre andre deltemaer, dersom disse har lavere verdi. DN-håndbok 13 legger opp til et rigid system for verdisetting der artsfunn i rødlistekategori direkte truet (E), sårbar (V) eller sjelden (R) automatisk gir lokaliteten verdi A. I tillegg til hovedretningslinjene i håndboka, har feltpersonell brukt et kvalifisert faglig skjønn for å verdisette. Begrunnelse for verdi er gitt i kommentaren for hver enkelt lokalitet.

Kriteriene for å gi verdiene *svært viktig* og *viktig* for ulike naturtyper, er gitt i DN-håndbok 13 sammen med en faktabeskrivelse og kriterier for utvalgelse og verdisetting. *Lokalt viktige områder (C-områder)*, er ikke beskrevet i håndboka. Et brev fra DN til fylkesmennene beskriver hvordan disse områdene skal tas inn i prosjektet (Direktoratet for Naturforvaltning 1999b).

Figur 2: Verdisetting av biologisk mangfold etter DN-håndbok 13:

Verdisetting:

Naturtypekartleggingen skal i prinsippet gi oversikt over viktige naturtyper (1) og rødlistearter (2). Eksisterende, nye og framtidige Vilt- og ferskvannsdata (3 og 4) som er knyttet til lokaliteten, skal også være med på å styre lokalitetsverdien. Lokalitetsverdien bestemmes altså av all tilgjengelig kunnskap om biologiske verdier på det

Forekomst av rødlistearter er ofte et vesentlig kriterium for å plassere en lokalitet som viktig eller svært viktig, og i håndboka til Direktoratet for naturforvaltning (1999a) er også rødlistearter gitt direkte verdi som viktige (arter i kategorien hensynskrevende og bør overvåkes) eller svært viktige (arter i kategorien direkte truet, sårbar og sjelden). Rødlistekategoriernes rangering og forkortelser er (med engelsk navn i parentes) :

- Ex – utryddet (extinct)
- Ex? – utryddet for mindre enn 50 år (trolig utryddet)
- E – direkte truet (endangered)
- V – sårbar (vulnerable)
- R – sjelden (rare)
- DC – hensynskrevende (declining, care demanding)
- DM – bør overvåkes (declining, monitoring species)

For øvrig vises det til Direktoratet for naturforvaltning (1999b) sin nye rødliste for nærmere forklaring av inndeling, metoder og artsutvalg for den norske rødlista. Der er det også kortfattet gjort rede for hvilke miljøer artene lever i og viktige trusselsfaktorer.

2.6 Feltregistrering og dokumentasjon

Registrerte verdifulle miljøer er beskrevet og kartfestet. Det samme gjelder forekomster av rødlistearter og enkelte andre sjeldne og kravfulle arter. I tillegg har naturforholdene generelt blitt vurdert og grovt beskrevet. Belegg av rødlistearter og andre interessante arter har blitt oversendt offentlige museum (Botanisk Hage og Museum UiO.). Dokumentasjonen omfatter også en del fotografier (digitalt) tatt i forskjellige deler av området.

Tilgjengelig informasjon, i form av publikasjoner fra tidligere undersøkelser i området, har så langt det har vært mulig blitt inkorporert i datamaterialet vårt. Unntak fra dette er informasjon som er for dårlig stedfestet til at den kan overføres på en fornuftig måte til DNS naturtypesystem.

2.7 Rapport

Resultatene er samlet i en rapport som gir en helhetlig vurdering av de naturfaglige verdiene innenfor utredningsområdet. Digitalisering av registreringsinformasjon er utført i ArcGis og digitale kart er en del av leveransen. Utskrift av figurer fra digitalt kartverk i form av enkle oversiktskart følger med sluttrapporten. Sluttrapporten inkluderer dessuten et begrenset bildemateriale. Øvrige digitale bilder leveres på CD, til bruk hos Fylkesmannen miljøvernnavdeling.

3 Resultater

3.1 Naturforhold

Utredningsområdet er avgrenset av Espedalen i øst og Valdres i vest. I nord danner Vinstravassdraget grensa mot Jotunheimen, mens i sør er grensa trukket opp nord for Synnfjell. Den største andelen av utredningsområdet ligger over skoggrensa. Området er karakteristisk med avrundete fjellrygger og stor andel myr. I nord stikker et markert fjellparti opp av fjellvidda med Skreddalsfjella og Skaget i vest over mot Langsua og Storhøpiggen i nordøst. Dette fjellområdet går opp i 1400-1600m høyde, mens vidda i sør ligger på mellom 1000 og 1100m. I sør og vest stikker imidlertid to nye fjellpartier opp - Rundemellen og Røssjøkollane. Det aller meste av arealet har et morenedekke med tillegg av organiske avsetninger på myrområdene.

Berggrunn

Beskrivelsen av berggunnen i området er hentet fra Melby (2004a) som bl.a. baserer seg på berggrunnsgeologisk kart med beskrivelse (Siedlecka et al. 1987, Nickelsen 1988). Berggrunnen innenfor hele utredningsområdet består av en tykk, sammensatt dekkserie av sedimentære og omdannede bergarter. Dekkebergartene er skjøvet inn over et underliggende, stedegent lag av prekambriske dypbergarter (grunnfjell), i hovedsak granitt og gabbro. Bevegelsene skjedde i forbindelse med den kaledonske fjellkjedefoldingen i Devon for omkring 350 millioner år siden. Bergartsgruppene som særlig er eksponert innenfor utredningsområdet er Valdresgruppen eller "Valdressparagmitten" som dekker sentrale og store deler av utredningsområdet med et tynt lag over de kambroordoviciske bergartene. Valdresgruppen fører hovedsakelig feltspatholdige sandsteiner som dominerer innenfor det meste av arealet, og med utviklede konglomerater omkring fjellformasjonene Ormtjernkampen og Skaget. Et mer baserikt innslag av biotitt-, muskovitt-, kloritt- og aktiolittskifer finnes under bergartsgruppen og lokalisert til et område i nord omkring Marsteinhøgdi. Et mindre parti av Jotun-Valdresdekkekomplekset omkring Espedalen, tilhører Espedalskomplekset, som utgjør de eldste bergartene innenfor utredningsområdet. Dette fører dypbergarter som bl.a. gabbro. Et spennende innslag i dette komplekset er nikkemineralisering (Fe-Cu-Ni) med sinkblende og blyglans knyttet til disse mafiske og dels ultramafiske dypbergartene. Det har vært malmdrift gjennom flere perioder i Espedalen. Kobbermalm i perioden 1666-72 og nikkel 1845-64 og 1874-88.

Jotunheimkomplekset og Fagerlikomplekset, som er en del av Jotun-Valdresgruppen, finnes representert i nordlige deler av utredningsområdet (Sandvatnet/Kaldfjorden – Storhøpiggen). Jotunheimkomplekset dekker lavereliggende partier øst for Vinstri, og fører i all hovedsak gabbro og overganger mot kvartsdioritt med enkelte innslag av ultrabasiske bergarter (peridotitt). Fagerlikomplekset som er representert ved Storhøpiggen, fører for det meste jotunitt, noritt, mangeritt og gabbro. Dette er dypbergarter av mellomproterozoisk alder, relativt basefattige og motstandsdyktige mot nedtæring.

Synnfjelldекket omfatter tre ulike bergartsgrupper som dekker sørlige og sørøstlige deler av utredningsområdet. Gausdalformasjonen opptrer i sentrale deler av Vestre Gausdal opp til overgangen mot Espedalen i nord, og i et parti omkring sørlige deler av Mellane. Dette dreier seg om relativt basefattige bergarter (sandstein og fyllitt). Mellom disse to utbredelsene, og dermed i sørlige deler av utredningsområdet finnes derimot en sammensetning av rikere bergarter, Kvitberg-/Ørnbergformasjonen med fyllitt, skifer, sandstein og kvartsitt i veksling med Vangsås-/Dalselvformasjonen som fører kvartsitt og skifer.

Sandstein er hovedbergarten i området. Dette gir opphav til en forholdsvis fattig vegetasjon. Fjellpartiet i nord og Røssjøkollane har imidlertid en berggrunn med gabbro/amfibolitt. Dette gir stedvis muligheter for en rikere vegetasjon, men variasjonen er stor og det er ingen sterk sammenheng mellom berggrunnskartet og vegetasjonen i området. En del myrområder i sør og sørøst ligger på rikere bergarter som fyllitt/glimmerskifer. Her er og de største arealene av rikmyrer. Men for et tilsvarende område i Tansbergfjorden-Hovsjø-området mangler dette elementet.

Kvartærgeologi

Morenedekket er stort sett sammenhengende i hele området, og bare flekkvis i nord på de høyeste toppene er bart fjell eksponert. Det finnes flere landskapsformer i morenedekket som skyldes kvartære avsetninger. I området Slangen-Olstappen er det deltagelser i flere nivåer avsatt i bredemt sjø. Rundt Skogstjerni er det en rekke parallelle grusrygger, såkalte Rogenmorener. I området Forundringshaugen-Øvre Revsjøen er det opptil 40m høye kameterrasser og eskere og ved Kvisberglia er det eskere og dødisgroper (Melby 2004b). Oppå morenedekket er det også betydelige arealer med humus som myrene har bygget opp etter siste istid. De kvartære avsetningene har betydning for plantelivet ved at landformene flates ut og legger grunnlaget for myrdannelser, noe vi ser eksempler på i hele området.

Skogområdene

Det er 508 km² skog i utredningsområdet. Skogområdene ligger hovedsakelig i nordboreal vegetasjonssone (Moen 1998). Mellomboreale skoger finnes sør i området, i skogliene nordøst for Steinsetfjorden over mot Ormtjernkampen og i Vestre Gausdal og nordvestover opp i Espedalen. Øvrig skogareal tilhører nordboreal vegetasjonssone.

Seksjonsinndeling, klima og naturgeografi

Det meste av området ligger i overgangsseksjonen mellom svakt oseanisk seksjon og svakt kontinental seksjon vegetasjonsseksjon, mens en mindre del av området (i øst) ligger i svakt kontinental seksjon. Gjennomsnittlig årstemperatur varierer mye, fra 2-0°C i dalområdene øst i området til -2 - -4°C i de høyestliggende fjellområdene. Årsnedbøren er mellom 500-700 mm, med unntak av områdene sør for Vinsteren – som kun har 400- 500 mm i året. Nedbørhyppigheten (dager med $\geq 0,1$ mm nedbør) er ganske høy i hele området, fra 160-180 dager/år (Moen 1998). Generelt kan klimaet karakteriseres som nokså fuktig og kaldt. Med tanke på biologisk mangfold, er den høye nedbørshyppigheten (til å være på Østlandet) i området en viktig faktor. Det er gode klimatiske betingelser for velutviklede samfunn av makrolav, framfor alt på trær (epifyttiske lavsamfunn), i dette området. Klimaet bestemmer i store trekk vegetasjonssonene. I utredningsområdet er både alpin, nordboreal og mellomboreal vegetasjonssone representert (jfr høydelagskart). Arealer som ligger over 1300 –1400 m har mellomalpint preg.

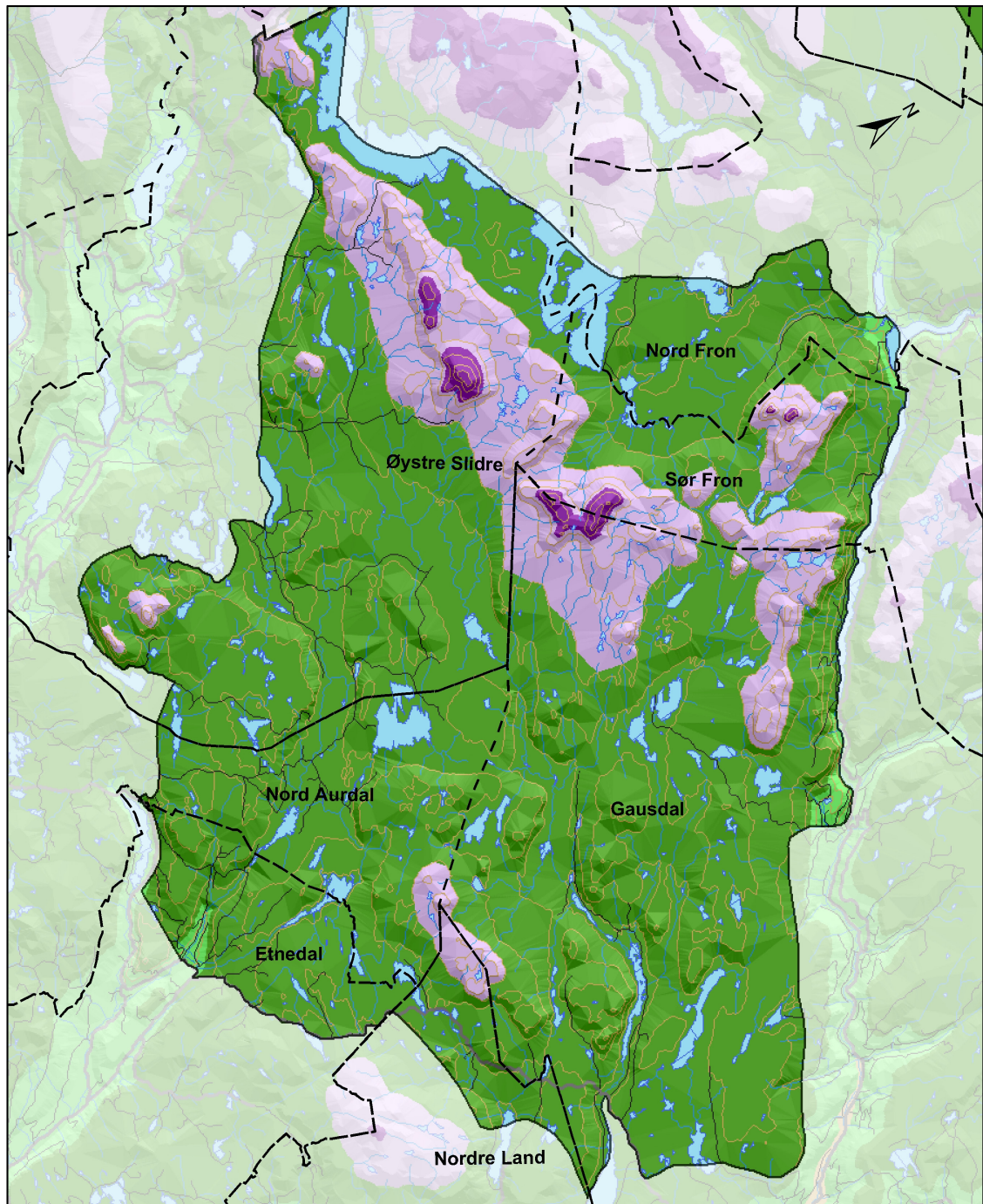
Deler av området ligger i lavalpin sone. Store sammenhengende fjellområder består av myrer og morenedekke i varierende tykkelse, samt mindre områder med bart fjell. Imidlertid ligger størstedelen av arealet i nordboreal sone (nordlig bar- og bjørkeskogsoner). Sonen har fra gammelt av vært et hovedområde for seterbruk. Her dominerer bjørkeskog og dels lavvokst glissen barskog. Jordvannsmyr dekker store arealer. Øvre grense er satt ved den klimatiske skoggrensen (Moen 1998). Området kommer også inn i mellomboreal sone (midtre barskogssone). Barskog dominerer, og også her dekker myr store arealer. Dette er karakteristisk for områdene som ligger i Etnedal og Gausdal kommuner.

Høydelagskart

Høydelag

- 200 - 500 Sørboreal
- 500 - 750 Mellomboreal
- 750-1100 Nordboreal
- 1 100 - 1 350 Lavalpin
- Over 1350 mellomalpin

0 1 2 3 Kilometer

Kart 2 Høydelagskart over utredningsområdet

3.2 Menneskelig påvirkning

Det er indikasjoner på at det har bodd mennesker i området for opptil 9900 år siden. Men aktiviteter som satte varige spor for naturmiljøet finner man langt senere. Det var da i første rekke seterbruket som satte slike spor med fedrift og slått. Slik drift var vanlig fra 1500-tallet, men de indre deler av Dokkas nedbørfelt ble først utnyttet fra 17-1800-tallet (Melby 2004). Fremdeles beites utmarka av storfe, sau og hest. Dette er særlig karakteristisk for Valdres som er hovedeksponenten for seterbruk i regionen. Et nettverk av driftsveier og aktive setergreider opprettholder den tradisjonelle bruken av området. I tillegg er mange hytter både innenfor og utenfor utredningsområdet. I dette området er det registrert betydelig biologisk mangfold i tilknytning til kulturlandskapet. Her er det generelt lite skog og skogsdrift av noe omfang har vært lite aktuelt bortsett fra uttak knyttet til seterdrifta og da særlig brensel.

Sør og østover mot området Fjelldokka-Synnfjell nord er også seterbruk og skogsdrift stikkord for menneskelig aktivitet. Selv om seterbruket er på retur, er det fremdeles betydelig utmarksbeite med sau og storfe i dette området, og det er registrert et stort biologisk mangfold i tilknytning til kulturlandskapet i området. Indre deler av fjellområdene har vært mindre utsatt for menneskelig aktivitet da områdene er forholdsvis tungt tilgjengelige og lagt unna fast bosetning. I området er det mye gammelskog med lokale innslag av urskog. Det moderne bestandsskogbruket har vært drevet i liten grad i dette området, men gjennomhogst og fjellskogshogst har vært utført. I øst mot Espedalen og Vestre Gausdal er området påvirket av menneskelige aktiviteter fra langt tilbake i tid selv om naturgrunlaget gir begrensede muligheter for jordbruksdrift. Det har derimot vært malmdrift gjennom flere perioder i Espedalen. Kobbermalm i tidsrommet 1666-72 og nikkel 1845-64 og 1874-88 (Melby 2004b). Dette førte til stort press på skogressursene som var en viktig innsatsfaktor i gruvedrifta, og det er grunn til å anta at det lokalt var betydelig avskoging i området. Ved siden av alminnelig skogsdrift har det vært drevet seterbruk i bjørkebeltet. Også denne aktiviteten har medført avskoging og sannsynlig tap av biologisk mangfold, men også nyetablering av naturbeitemark og slåttemark som ved kontinuitet kan gi økt biologisk mangfold. Sørøst i utredningsområdet har det vært noe nydyrking, mens hovedtendensen er en reduksjon i bruken av utmarka.

I nord knytter vassdraget Vinsteren-Kaldfjorden-Øyangen Espedalen til Valdres. Dette er et høytliggende område, i hovedsak over 1000m . I området finnes spredte aktive setre, og det beiter både storfe og sau i fjellet. Området har flere regulerte vann. Disse områdene ligger også langt fra fast bosetting og har nok generelt vært mer ekstensivt utnyttet også tidligere. Skog er det lite av, bare noe småvokst bjørkeskog lokalt.

Flere vann i og inntil undersøkelsesområdet er utnyttet i forbindelse med vannkraftproduksjon. I nord gjelder dette (reguleringshøyder i parentes); Vinsteren (4 m), Øyvatnet (6 m), Øyangen (2 m) og Olstappen (13 m) som alle er magasiner for vannkraftproduksjon. I øst gjelder dette Hornsjøen (3,5 m) og Ropptjern (4,5 m). I tillegg har det vært enkelte mer permanent oppdemte vann, som f.eks nedre Ognsjøen og et lite tjern nord for Ropptjørn. I Kittilbu-området har flere mindre myrputter blitt drenert ut tidligere, kanskje som følge av en lokal oppfatning av at dette har vært positivt for beite eller lignende. I dette området og i myrområdene øst for Hornsjøen har det vært utført en del grøfting.

3.3 Naturtypelokaliteter og naturtyper

Under følger en gjennomgang av registrerte naturtypelokaliteter i området. I tillegg til data innhentet fra kommunene er det registrert mange nye lokaliteter i forbindelse med feltarbeidet. Det har vært størst fokus på kulturlandskapet fra vår side, men også lokaliteter tilknyttet våtmark og myr har vært vektagt.

3.3.1 Lokalitetsverdier og statistikk

Totalt har vi oversikt over 252 lokaliteter (flater) med registrerte naturverdier innenfor undersøkelsesområdet. Det er registrert flest kulturlandskapslokaliteter, men arealmessig er det nok myr samt urskog/gammelskog som dominerer registreringene. I tabellen under kommer det fram et sammendrag av verdisatte lokaliteter innenfor utredningsområdet og de enkelte kommunene.

Tabell 3 Tabellen viser fordelingen av verdisatte naturtypelokaliteter i utredningsområdet.

Naturtype	Nord Fron	Sør Fron	Gausdal	Nordre Land	Etnedal	Nord Aurdal	Øystre Slidre	Sum
Naturbeitemark	5	1	21	8	16	19	41	111
Slåtteeeng			1		9		10	20
Slåttemyr						1	2	3
Fukteng							5	5
Hagemark							2	2
Kulturlandskap					2			2
Rikmyr			8		3	2	30	43
Myr					1			1
Rikere sumpskog							1	1
Urskog/gammelskog	1	4	21	2				28
Gransumpskog	1							1
Bekkeløft	2		1					3
Bjørkeskog høgstauder				1			2	3
Kilde/kildebekk							8	8
Kroksjøer/flomdammer/ meandrerende elvepartier							11	11
Kalkrike områder i fjellet			1				2	3
Ferskvann våtmark					1			1
Andre viktige forekomster			2				1	3
Småbiotoper			1					1
Sørvendte berg og rasmark				1			1	2
Sum	9	5	56	12	32	22	116	252

Under følger en oversikt over registreringene i forbindelse med kartleggingen av Biologisk mangfold innenfor utredningsområdet. Dette omfatter totalt 252 lokaliteter. 35 lokaliteter er svært viktig (A), 94 er viktige (B) og 123 er lokalt viktige (C).

Tabell 4 Oversikt over registrerte naturtypelokaliteter i utredningsområdet fordelt på kommuner, jfr også kart.

Nummer	Navn	Naturtype	Verdi	X	Y
ETNEDAL					
UTMsone 32					
054110221	Sørre Tangen	Slåtteenger	Viktig	527911	6770498
054110219	Ytre Tangen	Slåtteenger	Lokalt viktig	527387	6770494
054110204	Steinsetbygda (utenfor u.omr.)	KULTURLANDSKAP	Svært viktig	524701	6768787
054110205	Mørke	Slåtteenger	Viktig	525696	6767273
054110206	Bjørkset	Naturbeitemark	Viktig	525037	6768286
054110207	Bergsbakkan4a?	Slåtteenger	Viktig	523664	6769325
054110209	Marke	Naturbeitemark	Lokalt viktig	524215	6769308
054110213	Vestre Kviteberg	Slåtteenger	Lokalt viktig	524068	6769167
054110144	Grøvmyratn	MYR	Svært viktig	532417	6769608
054110184	Rotvollfjorden	FERSKVANN/VÅTMARK	Svært viktig	532322	6774921
054110232	Liastølen	Slåtteenger	Lokalt viktig	533888	6769382
054110236	Purkestad	Slåtteenger	Lokalt viktig	532960	6770801
054110235	Bergskarstølen	Slåtteenger	Lokalt viktig	531043	6772299
054110234	Nørre Skaret	Slåtteenger	Lokalt viktig	530080	6772506
054110201	Nerre Ølsølisætra	KULTURLANDSKAP	Viktig	534734	6772148
054110215	Hagatrøe	Naturbeitemark	Svært viktig	534914	6772200
054110231	Hafsennstøladn	Naturbeitemark	Viktig	534891	6770318
054110210	Solheim og Fredlund	Naturbeitemark	Viktig	523158	6770053
054110212	KlukkarlieR5	Naturbeitemark	Lokalt viktig	523949	6770251
054110211	Klukkarlie	Naturbeitemark	Lokalt viktig	523609	6770091
E01	Nedre Lenningen	Naturbeitemark	Lokalt viktig	536900	6775300
E03	Ølsjølii	Naturbeitemark/slåtteeng	Svært viktig	535490	6772280
E04	Slaveriet	Naturbeitemark	Lokalt viktig	534300	6773500
E05	Hafsenn	Naturbeitemark	Viktig	535000	6770400
E14	Fleten sør	Naturbeitemark/slåtteeng	Lokalt viktig	530400	6772200
E15	Fleten	Naturbeitemark	Viktig	530400	6771300
E17	Stuveli	Naturbeitemark	Lokalt viktig	529500	6773600
E18	Nysetstølen søndre	Naturbeitemark/slåtteeng	Svært viktig	528510	6771630
E20	Tangen	Naturbeitemark/slåtteeng	Viktig	526130	6771840
Moss	& Rotvollfjorden øst	Rikmyr			
Wolden			Viktig	531400	6774400
Moss	& Rotvollfjorden sørøst	Rikmyr			
Wolden			Viktig	531200	6773100
Moss	& Rotvollfjorden sørvest	Rikmyr			
Wolden			Viktig	530700	6773000
GAUSDAL					
052211506	Tjyruverket	Urskog/gammelskog	Svært viktig	540000	6787000
052211507	Skjelhaugan	Urskog/gammelskog	Viktig	535200	6787200
052211510	Helvete / Dritudalen , gammelskog	Urskog/gammelskog	Svært viktig	536000	6803100
052211347	Fossbekkhytta, naturbeitemark	Naturbeitemark	Viktig*	525800	6791000
052211348	Liomsetra, naturbeitemark	Naturbeitemark	Svært viktig	532000	6790000
052211349	Holsætra, naturbeitemark nedenfor veien	Naturbeitemark	Viktig	547300	6782900
052211350	Toftsetra, naturbeitemark*	Naturbeitemark/slåtteeng	Svært viktig*	540480	6784650
052211351	Mjødokksetra, naturbeitemark	Naturbeitemark	Lokalt viktig	537100	6787100

Nummer	Navn	Naturtype	Verdi	X	Y
052211352	Skyttarbuå, naturbeitemark	Naturbeitemark	Viktig*	527600	6789300
052211353	Vågskard, naturbeitemark	Naturbeitemark	Lokalt viktig	533900	6786900
052211354	Tortjørnplassen, naturbeitemark	Naturbeitemark	Viktig	534200	6788800
052211355	Tortjørnlia, naturbeitemark	Naturbeitemark	Lokalt viktig	536000	6787800
052211359	Sør-Bøsetra, Reinsåsen, naturbeitemark	Naturbeitemark	Lokalt viktig	548900	6787000
052211005	Verskeid, rikmyr	Rikmyr	Viktig	553800	6783000
052211528	Nordre Svartberget	Urskog/gammelskog	Lokalt viktig	533900	6804400
052211541	Mannstadbekken nord	Urskog/gammelskog	Viktig	550400	6779900
052211543	Kroktjønn	Urskog/gammelskog	Lokalt viktig	551600	6784200
052211547	Holsbrua/Dokkelva	Urskog/gammelskog	Viktig	546900	6782800
052211548	Valdrestjernhøgda	Urskog/gammelskog	Viktig	547800	6783900
052211549	Roppkanalen nord	Urskog/gammelskog	Viktig	554500	6788500
052211550	Oppsetsløttet nord	Urskog/gammelskog	Viktig	552800	6790100
052211551	Haukådalen	Bekkekløfter	Viktig	551050	6791000
052211552	Svarttjernet	Urskog/gammelskog	Svært viktig	549500	6792900
052211553	Hornsjøkampen	Urskog/gammelskog	Svært viktig*	546400	6787500
052211554	Obleikhaugen	Urskog/gammelskog	Svært viktig*	546700	6786700
052211555	Obleikhaugen vest	Urskog/gammelskog	Svært viktig	546600	6785800
052211556	Dokkvatnet nord	Urskog/gammelskog	Viktig	543950	6787950
052211557	Søndre Revåkampen	Urskog/gammelskog	Viktig	541200	6789200
052211558	Grytsætra	Urskog/gammelskog	Viktig	537900	6785000
G01	Øvre Medgrunnstjønn vest	Naturbeitemark	Lokalt viktig	527300	6705600
G03	Nordbuå	Naturbeitemark/slåtteeeng	Viktig	527200	6701800
G04	Maribusætra	Naturbeitemark	Lokalt viktig	532200	6704300
G07	Synstgardsætra	Slåtteeenger	Lokalt viktig	539730	6798890
G09	Febuå	Naturbeitemark	Lokalt viktig	530200	6795600
G10	Nordre Ongsjøsætra	Naturbeitemark	Lokalt viktig	535700	6798800
G11	Ongsjøsætran	Naturbeitemark	Lokalt viktig	535300	6798600
G12	Hellebergsætra	Naturbeitemark	Lokalt viktig	547820	6793180
G16	Reinsåsen	Naturbeitemark	Lokalt viktig	548800	6788000
G17	Trasserudslettet	Småbiotoper	Lokalt viktig	554250	6787650
G25	Dokkvollan	Naturbeitemark	Lokalt viktig	544300	6786570
G26	Anstadsætra	Naturbeitemark	Viktig	543600	6786600
G39	Ormtjørnsætra	Naturbeitemark	Viktig	544140	6783580
MU	Svarttjønn	Urskog/gammelskog	Viktig	549330	6792790
MU	Holbekkhøgda sør	Rikmyr	Lokalt viktig	549460	6791230
MU	Reinsjøen vesle	Rikmyr	Lokalt viktig	549210	6789490
MU	Oppsjømyra	Andre viktige forekomster(myr)	Svært viktig	544600	6781900
MU	Oppsjøen øst	Andre viktige forekomster	Viktig	544490	6780850
MU	Hykylåsen øst	Rikmyr	Viktig	552800	6788400
MU	Søre Langsua sør	Kalkrike områder i fjellet	Lokalt viktig	518560	6795620
MU	Roppjern nord	Rikmyr	Viktig	551500	6786700
MU	Valdrestjønn øst	Rikmyr	Lokalt viktig	549800	6783300
MU	Silvika S	Rikmyr	Lokalt viktig	537530	6797180
MU	Ongsjøen vest	Rikmyr	Lokalt viktig	534230	6798780
SS	Dokkvatnet N	Urskog/gammelskog	Svært viktig	542000	6788600
SS	Revåkampen SØ	Urskog/gammelskog	Svært viktig	541600	6788800

Nummer	Navn	Naturtype	Verdi	X	Y
SS	Revåkampen SV	Urskog/gammelskog	Svært viktig	540400	6788900
NORD FRON					
051611508	Espeholet, bekkekløft	Bekkekløfter	Viktig	522600	6814700
051611507	Vinstergjelet, bekkekløft	Bekkekløfter	Svært viktig	518200	6813800
051611506	Undertjønmyra, sumpgranskog	Urskog/gammelskog	Viktig	521000	6813700
	Snubbdalen, gammel				
051611505	furuskog	Urskog/gammelskog	Viktig	519200	6812700
NF01	Veslfjellsætrin	Naturbeitemark	Viktig	513400	6712570
NF02	Haugsåetra	Naturbeitemark	Viktig	515650	6714650
NF03	Hølsåetra	Naturbeitemark	Viktig	515710	6712390
NF04	Storhølsætrin	Naturbeitemark/slåtteeeng	Svært viktig	518500	6709060
NF05	Melbysætra	Naturbeitemark	Viktig	518980	6708600
SØR FRON					
051911502	Gråndalen	Urskog/gammelskog	Svært viktig	526900	6810000
051911503	Skurva	Urskog/gammelskog	Lokalt viktig	524800	6811600
051911504	Andreastjønne	Urskog/gammelskog	Viktig	523200	6813100
051911505	Espehalsen	Urskog/gammelskog	Viktig	522600	6814200
SF01	Fredriksætra	Naturbeitemark	Lokalt viktig	522400	6712000
ØYSTRE SLIDRE					
054410423	Liestølen	Naturbeitemark	Viktig	518325	6774742
054410424	Liestølen	Naturbeitemark	Lokalt viktig	521348	6779470
054410425	Marsteinhøgda	Kalkrike områder i fjellet	Lokalt viktig	510581	6774784
054410427	Løyntjednbekken	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	Lokalt viktig	511404	6776761
054410428	Øvre Køltjedn	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	Lokalt viktig	511578	6776765
054410446	Glåmstølen	Naturbeitemark	Lokalt viktig	511304	6784168
054410447	Yddin	Bjørkeskog med høgstauder	Lokalt viktig	509284	6783803
054410449	Skreostølen	Bjørkeskog med høgstauder	Lokalt viktig	504775	6786583
054410454	Robølstølen	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	Lokalt viktig	510017	6788271
054410455	Robølstølen	Rikmyr	Lokalt viktig	509618	6788443
054410456	Robølstølen	Kilde og kildebekk	Lokalt viktig	510641	6788145
054410457	Robølstølen	Kilde og kildebekk	Lokalt viktig	510583	6788337
054410458	Bergastølen	Kilde og kildebekk	Lokalt viktig	510878	6788387
054410459	Bergastølen	Kilde og kildebekk	Lokalt viktig	511208	6788260
054410461	Robølstølen	Fuktenger	Lokalt viktig	510840	6788991
054410462	Robølstølen	Fuktenger	Lokalt viktig	511002	6789000
054410463	Robølstølen	Fuktenger	Lokalt viktig	511241	6788866
054410464	Raubekken	Fuktenger	Lokalt viktig	511810	6790060
054410465	Robølstølen	Rikmyr	Lokalt viktig	509475	6790050
054410466	Robølstølen	Fuktenger	Lokalt viktig	509746	6790132
054410467	Robølstølen	Rikmyr	Lokalt viktig	510119	6789967
054410468	Vesle Skag	Rikmyr	Lokalt viktig	509132	6790999
054410469	Vesle Skag	Naturbeitemark	Lokalt viktig	509244	6791203
054410470	Kristianstølen	Rikmyr	Lokalt viktig	507248	6789163
054410471	Kristianstølen	Rikmyr	Lokalt viktig	507754	6788499
054410472	Øystre Kjølafjellet	Naturbeitemark	Lokalt viktig	505750	6789495
054410473	Nørre kjølen	Rikmyr	Lokalt viktig	505670	6789486
054410474	Massingtjednet	Naturbeitemark	Lokalt viktig	505614	6789563
054410475	Sørre Kjølen	Rikmyr	Lokalt viktig	506069	6790616

Nummer	Navn	Naturtype	Verdi	X	Y
054410476	Piggsteinhøgde	Rikmyr	Lokalt viktig	505421	6793059
054410477	Piggsteinhøgde	Rikmyr	Lokalt viktig	506137	6793187
054410478	Skredøla	Rikmyr	Lokalt viktig	505997	6792204
054410479	Svarthamarbekken	Rikmyr	Lokalt viktig	507377	6793001
054410480	Skagdøla	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	Lokalt viktig	508222	6791361
054410481	Skagdøla	Rikmyr	Lokalt viktig	508103	6793179
054410482	Vesle Skaghøgde	Rikmyr	Lokalt viktig	508880	6792580
054410483	Skagdøla	Rikmyr	Lokalt viktig	507799	6792523
054410484	Lassetjednet	Rikmyr	Lokalt viktig	507940	6791297
054410485	Kjølastølen	Rikmyr	Lokalt viktig	506809	6791259
054410486	Kjølastølen	Rikmyr	Lokalt viktig	507645	6790781
054410487	Rundtjednet	Rikmyr	Lokalt viktig	508133	6790657
054410488	Sørre Kjølen	Rikmyr	Lokalt viktig	507909	6790192
054410489	Kjølaåne	Naturbeitemark	Lokalt viktig	508334	6789888
054410490	Kjølaåne	Kilde og kildebekk	Lokalt viktig	508407	6789624
054410491	Kjølaåne	Rikmyr	Lokalt viktig	508710	6789904
054410492	Kjølaåne	Rikmyr	Lokalt viktig	508490	6790005
054410493	Kjølaåne	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	Lokalt viktig	508438	6789098
054410494	Vesle Skaghøgde	Rikmyr	Lokalt viktig	510868	6792858
054410495	Stølsvegen Øystre Skag	Rikmyr	Lokalt viktig	511480	6791951
054410496	Raubekken	Rikmyr	Lokalt viktig	511728	6790505
054410497	Vesle Skaghøgde	Kilde og kildebekk	Lokalt viktig	509996	6792094
054410498	Vesleåne	Rikmyr	Lokalt viktig	510899	6791730
054410499	Vesle Skag	Naturbeitemark	Lokalt viktig	509761	6791359
054410500	Kjølaåne	Rikmyr	Lokalt viktig	508042	6789430
054410501	Kjølaåne	Rikmyr	Lokalt viktig	508539	6789185
054410502	Kjølaåne	Rikmyr	Lokalt viktig	508502	6788769
054410503	Kjølaåne	Rikere sumpskog	Lokalt viktig	508722	6788519
054410504	Kjølaåne	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	Lokalt viktig	508097	6789164
054410505	Kjølaåne	Kilde og kildebekk	Lokalt viktig	508321	6789060
054410550	Rautjedn	Kilde og kildebekk	Lokalt viktig	506230	6787715
054410551	Kjølaåne	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	Lokalt viktig	511416	6787136
054410552	Raunånhaugen	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	Lokalt viktig	509414	6785076
054410553	Kjølaåne	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	Lokalt viktig	510496	6785152
054410558	Ljotebekkdalen	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	Lokalt viktig	501741	6792228
054410559	Ljotebekkdalen	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti	Lokalt viktig	501892	6791589
054410560	Hansetjednet	Bjørkeskog høgstauder med	Lokalt viktig	501251	6790816
054410607	Øystre Kjølastølen	Naturbeitemark	Viktig	506371	6791492
054410608	Heimre Kjølastølen	Naturbeitemark	Viktig	504958	6788485
054410609	Øystre Skag	Naturbeitemark	Viktig	512497	6793679
054410610	Flakstadlægeret	Slåtteenger	Viktig	523172	6786580
054410611	Synhaugen	Naturbeitemark	Lokalt viktig	514120	6783911
054410612	Synhaugen	Slåtteenger	Viktig	513948	6783654
054410613	Etnestølen	Slåtteenger	Viktig	517290	6793374
054410614	Etnestølen	Slåtteenger	Svært viktig	517306	6784289

Nummer	Navn	Naturtype	Verdi	X	Y
054410615	Klukkarberget	Naturbeitemark	Viktig	515972	6781566
054410616	Sørre Trøllåsen	Naturbeitemark	Viktig	516124	6781634
054410620	Rabalen	Naturbeitemark	Viktig	513680	6778786
054410621	Tansberg	Slåtteenger	Viktig	521211	6777701
054410622	Tansberg	Slåtteenger	Svært viktig	521362	6777628
054410623	Tansberg	Naturbeitemark	Viktig	521416	6777436
054410624	Turrsjøen	Slåtteenger	Viktig	514750	6774515
054410625	Turrsjøen	Slåtteenger	Viktig	514679	6774281
054410626	Lie	Naturbeitemark	Viktig	518004	6774943
054410627	Lie	Slåtteenger	Viktig	518246	6774451
054410628	Lie	Slåtteenger	Svært viktig	518322	6774317
054410629	Lie	Naturbeitemark	Viktig	518571	6774142
054410630	Lie	Naturbeitemark	Viktig	518883	6774301
054410631	Lie	Naturbeitemark	Viktig	518660	6774624
054410638	Olestølen	Naturbeitemark	Lokalt viktig	498756	6793499
054410639	Olestølen	Naturbeitemark	Svært viktig	498600	6793599
054410640	Øysterlii	Naturbeitemark	Lokalt viktig	501499	6792500
054410641	Skreddalen	Naturbeitemark	Viktig	504099	6794799
054410642	Brummastølen	Naturbeitemark	Viktig	504099	6794799
054410643	Storeskag	Naturbeitemark	Viktig	512630	6793490
054410644	Øystre Kjølastøl	Naturbeitemark	Viktig	507300	6791299
054410645	Heimre Kjølastøl	Naturbeitemark	Viktig	504900	6788700
054410646	Vesleskag	Naturbeitemark	Lokalt viktig	510300	6791300
054410647	Haldorbui	Naturbeitemark	Viktig	519900	6791900
054410648	Turrsjøen	Naturbeitemark	Lokalt viktig	514600	6774600
054410649	Lii	Naturbeitemark	Viktig	518138	6774750
054410650	Etnelii	Hagemark	Viktig	521790	6779470
054410651	Sørre Trøllåsen	Naturbeitemark	Viktig	516369	0
054410652	Buatindbekken	Kalkrike områder i fjellet	Lokalt viktig	514740	6797230
054410653	Lie	Naturbeitemark	Lokalt viktig	517266	6774754
054410654	Bergastølen	Naturbeitemark	Viktig	511670	6788350
054410655	Etnestølen	Naturbeitemark	Lokalt viktig	517070	6784668
054410656	Sygnestølen	Hagemark	Viktig	510400	6786200
054410657	Bergset	Naturbeitemark	Lokalt viktig	513200	6788800
054410658	Bjødnhaugmyradn	Slåttemyr	Viktig	525300	6789200
054410659	Kvitfeten	Naturbeitemark	Lokalt viktig	518300	6788800
054410660	Skåltetjødinstølen	Naturbeitemark	Lokalt viktig	519900	6782900
054410661	Kristensonlægeret	Naturbeitemark	Viktig	521819	6784414
054410662	Bergabekken	Andre viktige forekomster	Svært viktig	513000	6788300
ØS32	Bjørnhaug-myrane	Slåttemyr	Viktig	515300	6789200
ØS35	Brummastølen	Naturbeitemark	Viktig	503100	6790800
MU	Mellsennstølan nord	Sørvendte berg og rasmarker	Lokalt viktig	514140	6772100
NORD					
AURDAL					
054210216	Døvrissstølen	Naturbeitemark/slåtteeng	Viktig*	521046	6771001
054210217	Slettudn	Naturbeitemark	Lokalt viktig	521493	6770740
054210219	Løva	Naturbeitemark	Svært viktig	521760	6769896
054210224	Etne	Slåttemyr	Lokalt viktig	524044	6778553
NA01	Kalvan	Naturbeitemark/slåtteeng	Lokalt viktig	526500	6773800
NA03	Nordre Bjørnhovd	Naturbeitemark	Svært viktig	522260	6774460
NA04	Søre Bjørnhovd	Naturbeitemark	Viktig	523830	6774530
NA05	Baustin	Naturbeitemark/hagemark	Viktig	525410	6776050

Nummer	Navn	Naturtype	Verdi	X	Y
NA07	Etnbekkstølan	Naturbeitemark	Lokalt viktig	525000	6777300
NA08	Sløaøyin	Naturbeitemark	Lokalt viktig	525000	6777700
NA09	Etnsenn	Naturbeitemark/slåtteeeng	Svært viktig	526710	6776330
NA10	Røssjøen	Naturbeitemark	Viktig	529480	6777370
NA11	Svarthammar	Naturbeitemark/slåtteeeng	Lokalt viktig	527460	6778670
NA13	Skriulægret	Naturbeitemark	Viktig	531300	6777800
NA14	Kolhus	Naturbeitemark	Viktig	532500	6776900
NA15	Hundslægeret	Naturbeitemark	Svært viktig	533900	6776500
NA16	Sebuhaugen	Naturbeitemark	Lokalt viktig	535500	6777300
NA17	Tapptjerdalen	Naturbeitemark	Viktig	531350	6782300
NA20	Krossstjern SV	Naturbeitemark	Lokalt viktig	523950	6778700
NA21	Helleset	Naturbeitemark	Lokalt viktig	523900	6779700
Moss Wolden	& Røssjøen øst	Rikmyr	Viktig	531300	6776800
Moss Wolden	& Røssjøen vest	Rikmyr	Viktig	530200	6781900
NORDRE LAND					
053810181	ved Veslefjellet	Bjørkeskog høgstauder	med	Viktig	538841 6779121
NL01	Goplesætra	Naturbeitemark	Viktig	546000	6779200
NL 03	Nysætra	Naturbeitemark	Svært viktig	542200	6778300
NL04	Lundsætra	Naturbeitemark, slåtteeenger	Svært viktig	541500	6777800
NL05	Gardsætra	Naturbeitemark	Viktig	543100	6777100
NL06	Slugua	Naturbeitemark	Viktig	544700	6777600
NL07	Leikvams-lægeret	Naturbeitemark	Viktig	539110	6779080
NL08	Svarttjernet	Naturbeitemark	Viktig	540200	6778100
NL09	Tronhus	Naturbeitemark	Viktig	537200	6777500
MU	Røssjøkollane	Sørvendte rasmarker	berg og	Svært viktig	539000 6779700
SS	Skardberga	Urskog/gammelskog	Svært viktig	541707	6776568
SS	Lenna/Oppsjøbekken	Urskog/gammelskog	Svært viktig	543997	6778475

3.3.2 Nordre Land kommune

Nordre Land har en mindre andel av utredningsområdet. Området omfatter skog og myrområder sør for Røssjøkollane. I likhet med Etnedal er det en del rikmyr/intermediær myr, selv om disse i liten grad er fanget opp som egne naturtypelokaliteter. I tillegg er det også en del fattigmyr. I området er det ellers rester av urskog/gammelskog med gran der det er påvist kravfulle vedboende sopper. Granskogen er trolig overveiende av nokså fattig karakter (blåbærskog), og det meste av den preget av tidligere seterdrift og gjennomhogster. Denne delen av utredningsområdet sammen med Ormtjernkampen er kjerneområdet for forekomst av skjeggklokke i området. Arten vokser dels i rik høgstaudebjørkeskog og dels i rike rasmarker. Høgstaudebjørkeskog er utbredt i lia under Røssjøkollane, mens det er mer fattig blåbærskog i det flatere partiet lenger sør.

Kulturlandskapet har store verdier i tilknytning til beite- og slåttenger i seterområdene. En artsrik sopp- og karplanteflora med mange forekomster av rødlistede arter er registrert på disse arealene. Lundsætra peker seg ut som den mest verdifulle mht biologiske verdier.

I databasen for Nordre Land kommune (Håvard Telstø pers. medd.) er det registrert 1 naturtypelokalitet som er verdisatt innenfor utredningsområdet. Dette omfatter en bjørkeskog med

høgstauder. Gjennom feltarbeidet ble det registrert lokaliteter med skjeggklokke og hvitkurle ved Røssjøkollane og skjeggklokke ved Oppsjøen, samt 8 kulturlandskapslokaliteter med flere rødlistede sopper. I soppdatabasen ved UiO er det registrert fire funn av hensynskrevende vedlevende sopp (rosenkjuka, granrustkjuke, svartsoneskjuke og rynkeskinn). I tillegg ble det i forbindelse med nye registreringer på verneverdige arealer til Statskog SF (Abel, Bendiksen og Hollien 2005) funnet 3 nye rødlistearter i det foreslåtte naturreservatet Lenna-Skardberga (gulskivevokssopp, beversagsopp og tømmernettsopp), jfr kart 3.

3.3.3 Etnedal kommune

Bare en mindre del av utredningsområdet ligger innenfor Etnedal kommune. Området ligger i hovedsak under skoggrensa og har en stor andel myr. Granskogen dominerer i området med innslag av bjørk i større eller mindre grad. Kulturpåvirkningen i området er stor og intensivt skogbruk i lengre tid har medført at naturverdiene i tilknytning til granskogen er små. Men der er potensiale for mindre områder med rik bjørkeskog (Geir Høitomt pers. medd.). Berggrunnen er rik og gjør at forekomsten av rikmyrer er stor. Moss og Volden (1980) omtaler de store verdiene i tilknytning til rikmyrene omkring Rotvollfjorden/Røssjøen som spesielt for Etna-Dokkas nedbørfelt. De påpeker også store områder med høgstaudebjørkeskog på vestsida av Rotvollfjorden og stedvis også på østsiden. I tillegg er det i Etnedal betydelige verdier i tilknytning til kulturlandskapet med verdifulle, artrike slåtte- og beitemarker. Selv om noen arealer er iferd med å gro igjen er det likevel godt beitetrykk i området som bidrar til å opprettholde verdiene.

I databasen for naturtyper i Etnedal (Torger Kolsrud pers. medd.) er det registrert 20 naturtypelokaliteter som er verdsatt, hvorav slåtteenger og naturbeitemarker utgjør 16 av lokalitetene. Undersøkelsene sommeren 2004 gav 9 nyregistreringer av kulturlandskapslokaliteter. På tre av lokalitetene er det registrert rødlistearter (skjeggklokke, handmarinøkkel og lillagrå rødskivesopp) jfr kart 3. Med bakgrunn i Moss & Wolden (1980) ble det ytterligere lagt inn 3 rikmyrområder på begge sider av Rotvollfjorden, og det er opplagt flere rikmyrområder innenfor Etnedal sin del av utredningsområdet.

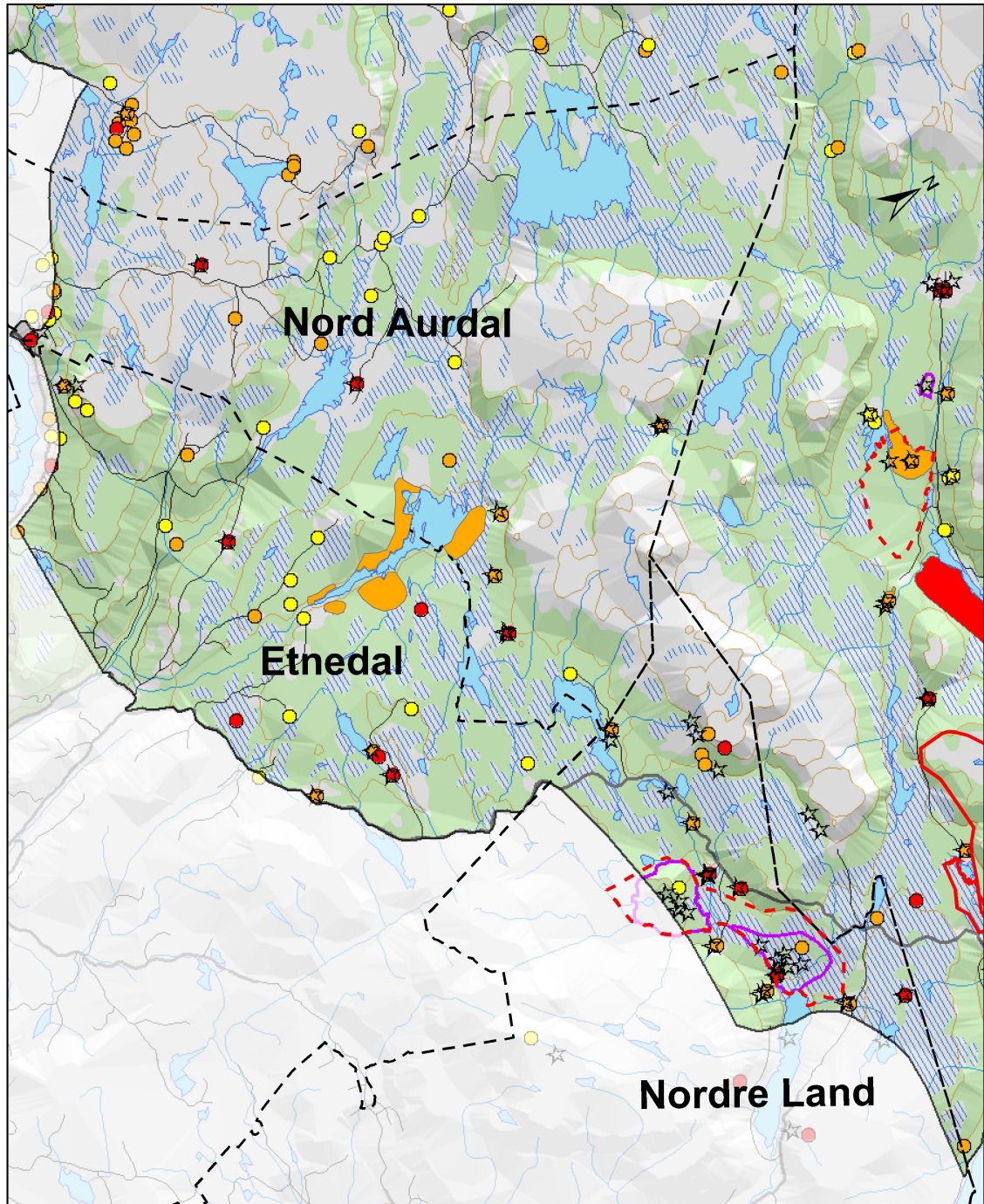
Registreringer

VERDI

- Svært viktig
- Viktig
- Lokalt viktig
- ☆ Rødlistearter

- KjerneomrOrm
- Verneområder
- Verneforslag

1 0.5 0 1 Kilometer

Kart 3 Registrerte verdisatte naturtyper samt forekomster av rødlistearter i Nord Aurdal, Etnedal og Nordre land kommuner

3.3.4 Nord-Aurdal kommune

I Nord Aurdal går utredningsområdet fra Steinsetfjorden i sørvest til vannskillet mot Fjelldokka i nordøst. Store vann og myrområder i 800-900m høyde er karakteristisk for området som drenerer til Etna. Området er også betydelig kulturpåvirket med setre spredd utover. Skogen består av en glissen fjellgranskog med betydelig innblanding av bjørk. Berggrunnen er forholdsvis rik sør i området og de største naturverdiene er her. Skogen er gjennomgående hardt utnyttet og potensialet for verdifulle områder knyttet til urskog/gammelskog er små (Geir Høitomt per.medd.).

Moss & Wolden (1980) omtaler Rotvollfjorden/Røssjøen på følgende måte: *"Den subalpine vegetasjonen omkring Rotvoll/Røssjøen er relativt rik og inneholder ca. 200 arter. Flere av disse er sjeldne innafor Etna/Dokkas nedbørelt; f.eks fjellmarinøkkel, hodestarr, taglstarr og nordlandsstarr."* Om botanisk verdier skriver de videre. *"Områdene omkring Rotvoll/Røssjøen peker seg ut blant de innsjølokalitetene som ble undersøkt. Høyproduktive og artsrike vegetasjonstyper (Høgstaude-bjørkeskoger og rikmyrer) dekker her store arealer. Betinget av det småkuperte terrenget, opptrer en verdifull mosaikk mellom vann, myr, vierkratt, tørrhei og bjørkeskog (flekvis med innslag av gran). Plantesosiologisk synes myrene å være de mest interessante. Alle trofigrader fra nedbørmyr til ekstremrikmyr er representert i klare utforminger. Rik- og ekstremrikmyrene, særlig i form av kantsamfunn, framviser trekk som er ganske spesielle i forhold til andre undersøkte lokaliteter innen Etna/Dokkas nedbørfelt."*

I tilknytning til setrene er det registrert store verdier på slåtte- og beitemark. Her er funnet rødlistede karplanter og sopper som sikres gjennom fortsatt tradisjonell sæterdrift.

I databasen over naturtyper i Nord-Aurdal (Katharina Sparstad pers. medd.) er det registrert 4 kulturlandskapslokaliteter innen utredningsområdet. Undersøkelsene sommeren 2004 gav 16 nyregistreringer av kulturlandskapslokaliteter. Med bakgrunn i Moss & Wolden (1980) ble det ytterligere lagt inn to rikmyrområder på begge sider av Røssjøen. På lokalitetene i Nord-Aurdal ble det registrert 7 funn med rødlistearter (høstmarinøkkel (2 lok), handmarinøkkel (1 lok), lodnebergknapp (1 lok), hvithurle (1 lok), rødsveve (2 lok), skjeggklokke (3 lok)) jfr kart 3.

3.3.5 Øystre Slidre

I Øystre Slidre kommune utgjøres utredningsområdet av øvre deler av Vistravassdraget med fjellmassivet Skreddalsfjellet-Skaget på sørsida. Sør for disse fjellene er det store vidder med myrer, vierkratt og fjellhei i om lag 1000-1100 m høyde. Østre deler av dette området drenerer mot Etna-Dokka, mens vestre deler drenerer til Begnavassdraget i Valdres.

Mot Valdres i vest er det en mosaikk av setergrender, skog, myr og innsjøer. Området er betydelig kulturpåvirket av sæterbruket som fremdeles er svært aktivt i kommunen. Skogen er kulturpåvirket og det er registrert få verdier knyttet til denne. Berggrunnen er gunstig og sammen med de store arealene med myr er potensialet for verdifulle myrer stort. I forbindelse med utkast til verneplan for myr (Fylkesmannen i Oppland 1981) ble det foreslått et verneområde med strengmyrkomplekser og finnmarksstarr på nordsida av Yddin. Gjennom en inventering av myrer i etterkant (Larsen 1983) ble en rekke kilder og kildebekker undersøkt og det ble registrert et stort mangfold av kilder også utenfor det foreslåtte verneområdet. Dette er kilder som drenerer til det verneverdige myrområdet og er derfor en del av dette komplekset. Finnmarksstarr (R), en av de mest sjeldne plantene i Norge, er funnet i dette området nord for Yddin, og potensialet for

forekomst på andre lokaliteter i området er stort, bl.a. langs Folda, Etna ovenfor Etnsenn og Trollsåni som drenerer til Yddin.

Med unntak av myrområdene mellom Yddin og Bergset/Robølstølen, er det overveiende fattige og intermediære fastmattemyrer som er kjent innenfor Øystre Slidre sin del av utredningsområdet. Spesielt myrområdene i øst, rundt Fjelldokka, er overveiende fattige, mens det er en god del intermediær og svakt utviklet rike bakkemyrer i skråningene nedenfor Skaget (f.eks Vesleskag). Her opptrer f.eks noe kravfulle fjellplanter som gullmyrklegg spredt. Også myrene mellom Skaget og Søre Langsua er overveiende fattige til intermediære. Det samme gjelder myrene øst for Vinstervatne. Myrområdene omkring Hovsjøen og over mot Tansbergfjorden er også gjennomgående fattige.

Fjellheiene er ufullstendig kjent, men virker stort sett fattige, og litt rikere engsamfunn (flekkmureharerungeng) er bare funnet sparsomt i øst (rundt Marsteinhøgda). I de sør- og vestvendte skråningene til Marsteinhøgda dekker lesidevegetasjon med beitepreget einer-dvergbjørkehei store arealer, og dette virker som en generelt utbredt vegetasjonstype i fjellet. På litt mer eksponerte steder kommer fattige rabbesamfunn inn. Einer-dvergbjørkehei forekommer også i de nordvendte skråningene nord for Skreddalsfjella ned mot og omkring de store myrområdene øst for Vindstervatnet. Fattige rabbesamfunn dekker de mer eksponerte og høyereliggende områdene.

Oppunder berget på nordsida av Mellseenn ble det registrert en rasmark med rikere vegetasjon, mens artsmangfoldet i en tilsvarende rasmark på sørsida av Rundemellen var betydelig fattigere. Myrene øst for Rundemellen var generelt fattige, men i randsonen til et par av myrene var det tendenser til intermediære/ rike partier.

Kulturlandskapet innenfor utredningsområdet i Øystre Slidre har store kvaliteter knyttet til naturbeitemark og eng/slåttemark. På disse områdene har lang tids beiting/slått med minimal bruk av kunstgjødsel utviklet artsrike karplantesamfunn. Det er også registrert noen rødlisteartede beitemarkssopper i tilknytning til disse arealene.

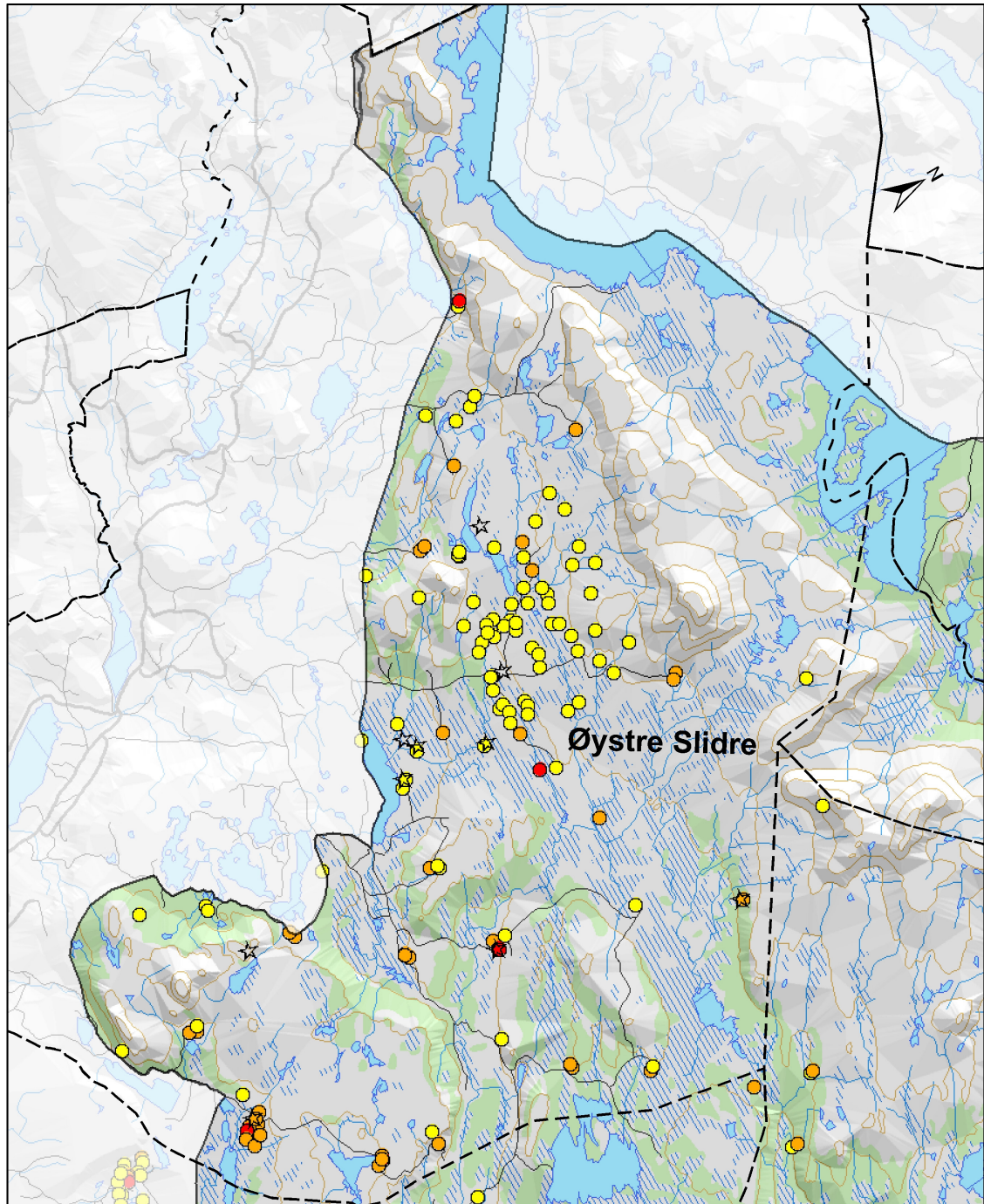
I databasen over naturtyper i Øystre Slidre (Katharina Sparstad pers. medd.) er det registrert 113 lokaliteter innen utredningsområdet. Av dette er nesten halvparten rikmyr, 1/3 vann og våtmark og vel ¼ kulturlandskapslokaliteter. Undersøkelsene sommeren 2004 gav 28 nyregistreringer av kulturlandskapslokaliteter. På lokalitetene ble det gjort 8 funn av rødlistearter (beitemarkssopp (3 lok), handmarinøkkel (1 lok), høstmarinøkkel (1 lok), lodnebergknapp (3 lok)). I tillegg er finnmarksstarr registrert på en myrlokalitet. I soppdatabasen ved UiO er det tidligere registrert 2 funn av rødlistede sopp (*Inonotus triqueter* (V) og grånende lakkremle (R)). I lavdatabasen ved UiO foreligger det et funn av den rødlistede laven sandgaffel, jfr kart 4.

Registreringer

VERDI

- Svært viktig
- Viktig
- Lokalt viktig
- ☆ Rødlisteart

10,50 1 Kilometer

Kart 4 Registrerte verdisatte naturtyper samt forekomster av rødlistearter i Øystre Slidre kommune

3.3.6 Nord Fron kommune

I Nord Fron kommune utgjøres utredningsområdet av et belte av Vistravassdraget fra Øyvattnet og ned til Olstappen. Store sammenhengende myr- og våtmarksområder i om lag 1000 m høyde er karakteristisk for området. Furuskog og noe granskog tiltar ned mot Espedalen.

Naturverdiene i området er knyttet til rester av gammelskog som finnes i området til tross for omfattende skogbruk. Myrområdene er gjennomgående fattige og potensialet for tilsvarende verdier som vi finner sør i utredningsområdet er små. I tillegg har sæterbruket også i dette området medført slått og beite som har bidratt til artsrike kulturlandskap.

Det er store myrområder innenfor kommunen sin del av utredningsområdet. Disse inneholder til dels store biologiske verdier i form av viktige bestander av mange våtmarksfugl, men siden de i all hovedsak er av fattig til intermediær karakter og samtidig høytliggende, fanges de ikke opp som prioriterte naturtyper. Selv om mye av dem er fastmattemyrer, er det også en del arealer med mjukmatte- og lausbotnmyr innenfor de store myrkompleksene.

I databasen over naturtyper i Nord Fron (Jon Bekken pers. medd.) er det registrert 4 lokaliteter innen utredningsområdet. Av dette er 2 bekkeklofter samt 1 gransumpskog og en gammel furuskog. Undersøkelsene sommeren 2004 gav 5 nyregistreringer av kulturlandskapslokaliteter. På lokalitetene ble det registrert 5 funn av rødlistede beitemarkssopp, 4 funn av ansvarsarten fjellnøkleblom samt ett funn av ansvarsarten høstmarinøkkel jfr kart 5.

3.3.7 Sør Fron kommune

I Sør Fron kommune utgjøres utredningsområdet av et belte som omfatter fjellområdene fra Langsua i sørvest mot Espedalen i nordøst. Det meste av arealet ligger innenfor den alpine sone og er forholdsvis kupert. Området har noe myr i Langsudalen og mot Espedalen. Innenfor kommunen skjer et treslagsskille i Espedalen. Mens granskogen dominerer sørover, overtar furuskogen mot nord.

Verdiene i området er knyttet til gammelskogsrester av granskog som finnes spredt i området mot Espedalen. Furuskogen i området var betydelig kulturpåvirket og potensialet for forekomst av verdifulle lokaliteter er mindre. Fjellbjørkeskogen er middels rik og det forekommer områder med høgstaudebjørkeskog.

Det er noe myr innenfor kommunen sin del av utredningsområdet ved Hersjøen. Disse er i all hovedsak fattige til svakt intermediære. Det dreier seg for det mest om fastmattemyrer, men det er også innslag av mjukmatte- og lausbotnmyr. Bjørkeskogene er trolig for det meste blåbærbjørkeskog, men det finnes innslag av rikere typer som høgstaudebjørkeskog i området sør for Fredriksætra og flekkvis i lia nord for Venlisætra, selv om veltutviklet høgstaudebjørkeskog trolig er mangelvare. Fjellheiene i vestre del av kommunen består mest av lesidevegetasjon med en del fuksig. Einer-dvergbjørkhei er utbredt, men det er også noe blåbær-kreklinghei. Fra Fredrikseter og nordover har lavfuruskog overtatt for granskogen. Granskog innenfor kommunens del av utredningsområdet finnes i første rekke i lia ned mot Espedalen øst og sør for Venlisætra, samt som spredte små bestander i lia mot nord. I databasen over naturtyper i Nord Fron (Korbøl 2002b, Jon Bekken pers. medd.) er det registrert 4 gammelskogslokaliteter innen utredningsområdet. Registreringer av 4 kulturlandskapslokaliteter gav funn av en verdissatt kulturlandskapslokalitet. På denne lokaliteten ble det gjort funn av flere marinøkkelarter, jfr kart 5

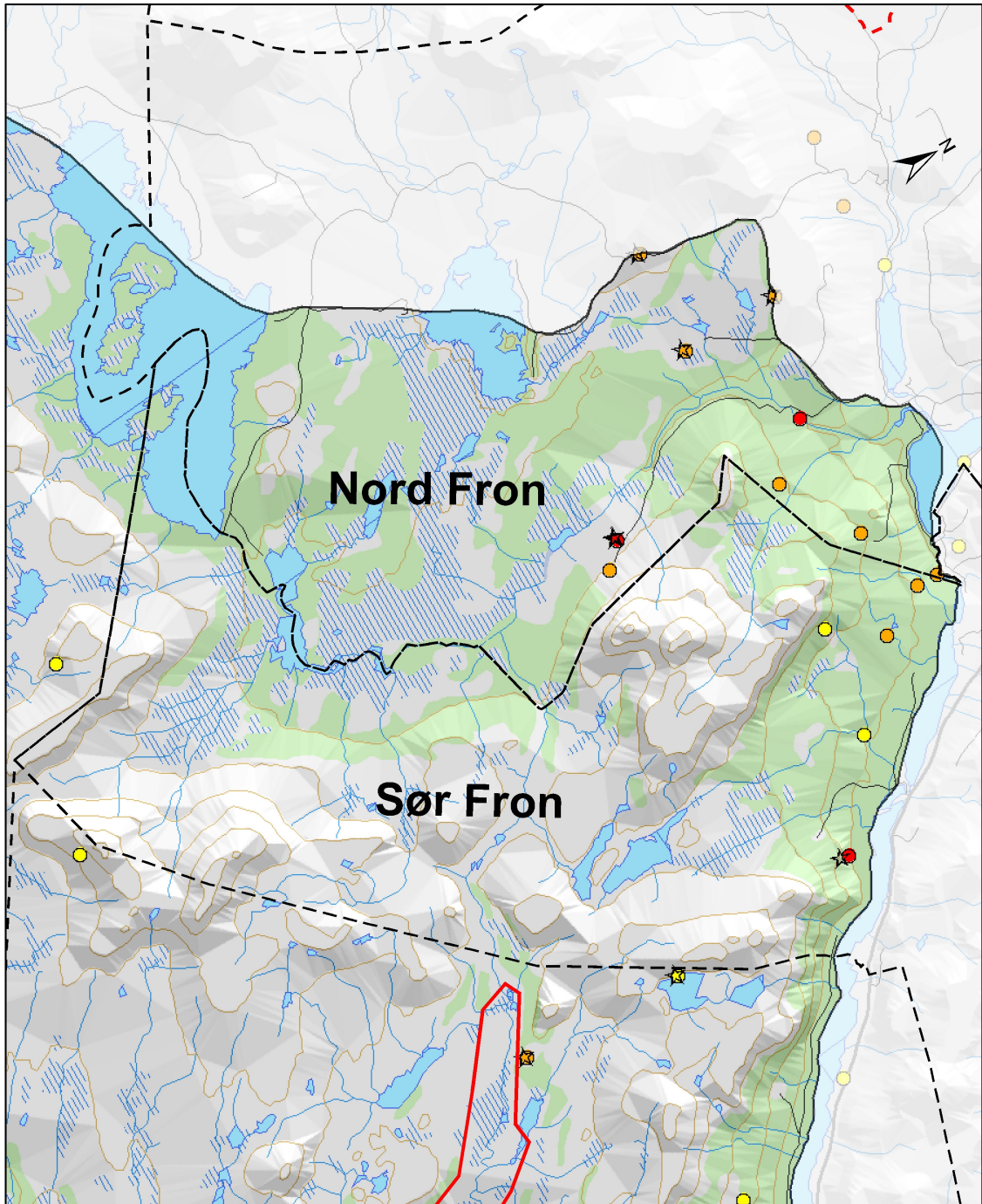

Registreringer

VERDI

- Svært viktig
- Viktig
- Lokalt viktig
- ☆ Rødlistearter

1 0,5 0 1 Kilometer

Kart 5 Registrerte verdisatte naturtyper samt forekomster av rødlistearter i Sør Fron og Nord Fron kommuner

3.3.8 Gausdal kommune

I Gausdal kommune utgjøres utredningsområdet av øvre deler av Dokkavassdraget med Fjelldokka og Revåa. I nord grenser området til dalførene Espedalen og Vestre Gausdal. Vassdragene i Gausdal drenerer mot sørøst. Området stiger fra det laveste punkt sør for Dokkvatnet på om lag 750 moh. Til Nordre Langsua som ligger på 1554 moh. Granskogen dominerer i sørøst og mot vestre Gausdal i nord. Gradvis overtar den subalpine bjørkeskogen mot vest. Skoggrensa i området ligger på om lag 1100 moh. Siden området er forholdsvis flatt og nedbørrikt er det betydelige arealer med myr i delområdet i Gausdal kommune.

Granskogene er for en stor del fjellskog med blåbærgranskog, men i lisisider opptrer også høgstaudegranskog og storbregnegranskog ganske vanlig. Dette gjelder ikke minst for bratte lisisider med god vanntilgang, men høgstaudegranskog kan også opptrer i mer slake liser på god berggrunn. I tillegg kommer en del med fattig sumpskog, mens rik sumpskog bare opptrer fragmentarisk. Fattig furuskog opptrer både ved Espedalsvatnet og rundt Mjødokka og Dokkvatnet. Lavfurusog er kanskje vanligst, men det er også noe furumyrskog og røsslyng-blokkébærskog. Den tørreste og mest kontinentalt pregede furuskogen ligger på de store løsmasseavsetningene rundt Mjødokka. Når det gjelder bjørkeskogene, så er det ganske store arealer med velbeitet, engpreget bjørkeskog både langs Fjelldokka og på den rike berggrunnen i øst, men totalt sett dominerer nok blåbærbjørkeskog.

Når det gjelder myr så er nok fattig fastmattemyr samlet sett vanligste myrtype. Det er likevel grunn til å trekke fram flere store myrkomplekser der strengmyrer med mye mjukmatte- og lausbotnmyr preger myrlandskapet (eks. Oppsjømyra, trolig også innenfor Hynna, Storlonen og Langlonen). Også disse er for det meste fattige til intermediære. Enkelte større myrkomplekser har mer fattig ombrotrof myr er vanlig. I tillegg kommer til dels betydelige arealer med rikmyr, mest av middelsrik karakter, men trolig også innslag av ekstremrik myr. Disse er mest utbredt på den rike berggrunnen i sørøst og mangler i stor grad i nordlige og vestlige deler av kommunen.

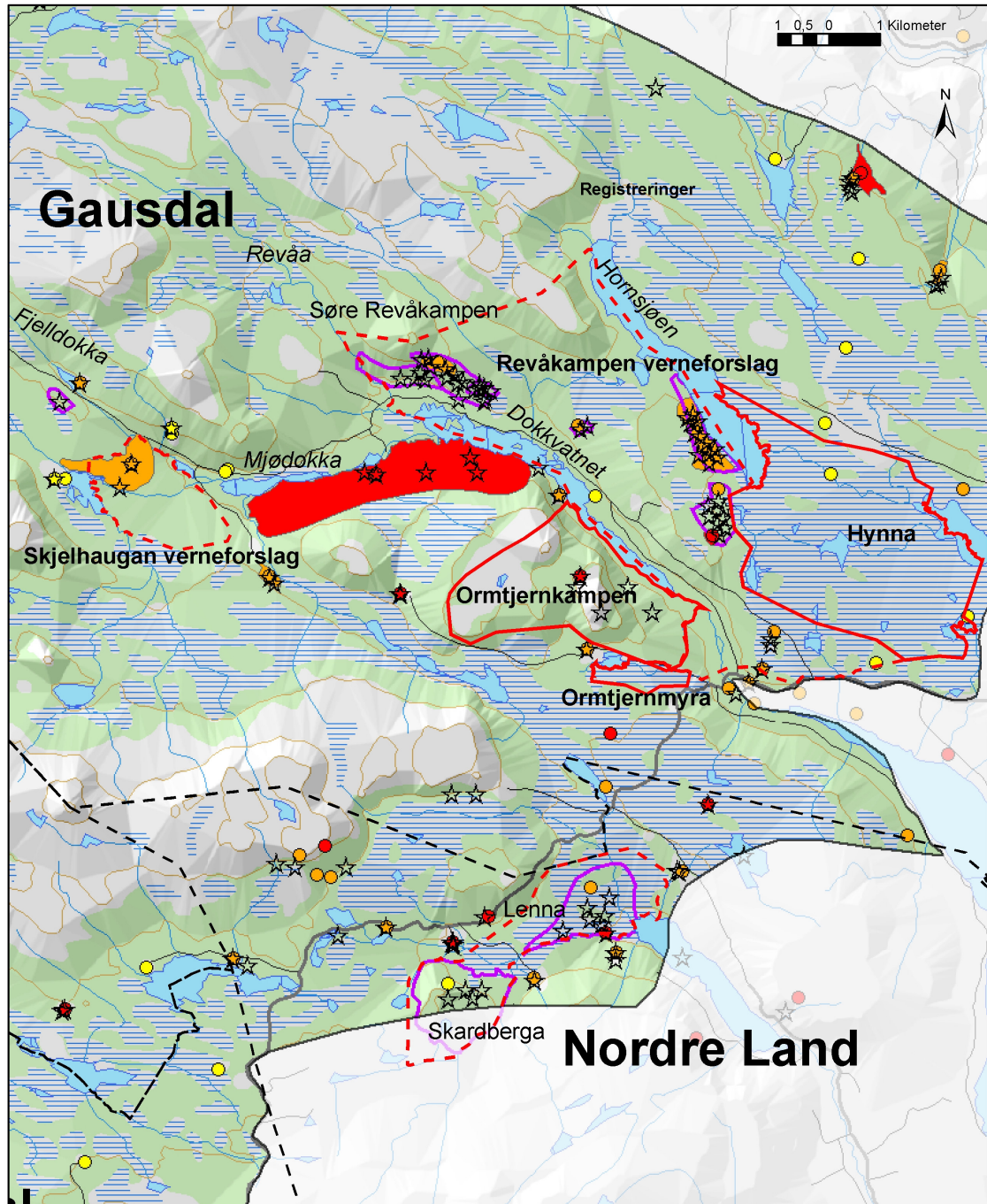
Fjellheiene har mest lesidevegetasjon med einer-dvergbjørkhei og fattig rabbevegetasjon. I bratte liser opp mot Langsua opptrer også rikere vegetasjon (høgstaude-enger og tendenser til flekkmure-harerugeng). Her er det også små flekker med snøleiesamfunn. Det er store verdier i dette området knyttet til fjellgranskogen og furuskog også utenfor Ormtjernkampen nasjonalpark. Gjennom registreringer av verneverdier på statens grunn (Siste Sjanse in.prep.), tidligere undersøkelser i utvidelsesområdet til Ormtjernkampen (Gaarder 2002) samt nøkkelbiotopregistreringer (Korbøl 2002b) er det påvist urskog/gammelskogsrester flere steder i dette området. I tillegg til området Tjuruverket er det to områder på nordsida av Dokkvatnet, to områder vest for Mjødokka og to område på vest og sør av Hornsjøen (se kart). Spredte, mindre flekker av slike kvaliteter finnes også opp langs vestre Gausdal og Espedalen. Flere rødlistede vedboende sopper samt bl.a. ulvelav er påvist i dette området. Generelt ser det ut til å være et ganske tydelig skoghistorisk skille mellom barskogene som ligger innenfor Dokka sitt nedbørfelt (inkludert vestsiden av Hornsjøen) og de som sokner til Gausa. Den eldste barskogen ligger langs Dokka, der det er påvist små flekker med antatt urskog, samt en del arealer med svært gammel naturskog og urskogs nær skog. Skogen her er ofte relativt gammel, unntatt i nærområdene til setrene og områder som har vært utsatt for moderne skogbruk. I liene og fjellskogen tilknyttet Gausa er det også mye gammel fjellskog, men denne er sterkere preget av tidligere dimensjonshogster. Samtidig er lisisidene her mer preget av det moderne bestandsskogbruket. Derimot finnes det i denne delen av undersøkelsesområdet enkelte verdifulle restforekomster av gammelskog knyttet til trange kløfter og gjel.

Registreringer

VERDI

- Svært viktig
- Viktig
- Lokalt viktig
- ☆ Rødlisteart

- KjerneomrOrm
- Verneområder
- Verneforslag

Kart 6 Kartet viser registreringer omkring Ormtjernkampen nasjonalpark. De fiolette områdene er kjerneområder av gammelskog/urskog registrert ifm undersøkelser av vern på Statskog SFs grunn (Siste Sjanse in prep).

Innenfor utredningsområdet er det tre myr/våtmarksområder som er vernet som naturreservat. Spesielt i sør finnes store kvaliteter tilknyttet rikmyr og intermediære myrer også utenfor verneområdene. Finnmarksstarr (R) er eksempel på en art som forekommer et fåtalls steder i Norge, og hovedutbredelsen ser ut til å være i utredningsområdet.

Også kulturlandskapet har kvaliteter knyttet til naturbeitemark og eng/slåttemark. På disse områdene har lag tids beiting/slått med minimal bruk av kunstgjødsel utviklet artsrike karplantesamfunn. Det er også registrert en gruppe sopper som er spesielle for slike miljøer. Blant disse soppene er det mange rødlistearter. På en rekke sætre i området er det registrert slike områder. Dessverre er det tradisjonelle sæterbruket i området i tilbakegang og dette har også medført at de verdifulle kulturlandskapsområdene er i ferd med å gro igjen. Men det finnes områder som er i godt hevd, bl.a. ved Liomsætra.

I databasen over naturtyper i Gausdal (Jon Bekken pers. medd.) er det registrert 29 prioriterte naturtypelokaliteter, hvorav 1/3 er kulturlandskapslokaliteter og resten er gammelskogslokaliteter innen utredningsområdet. Undersøkelsene sommeren 2004 gav nyregistrering på 41 kulturlandskapslokaliteter der 22 ble verdisatt. På lokalitetene ble det registrert 4 funn av rødlistede beitemarkssopper. Det er det funn av de rødlistede karplantene finnmarksstarr, skjeggklokke, handmarinøkkel og rødsveve i området , jfr kart 6.

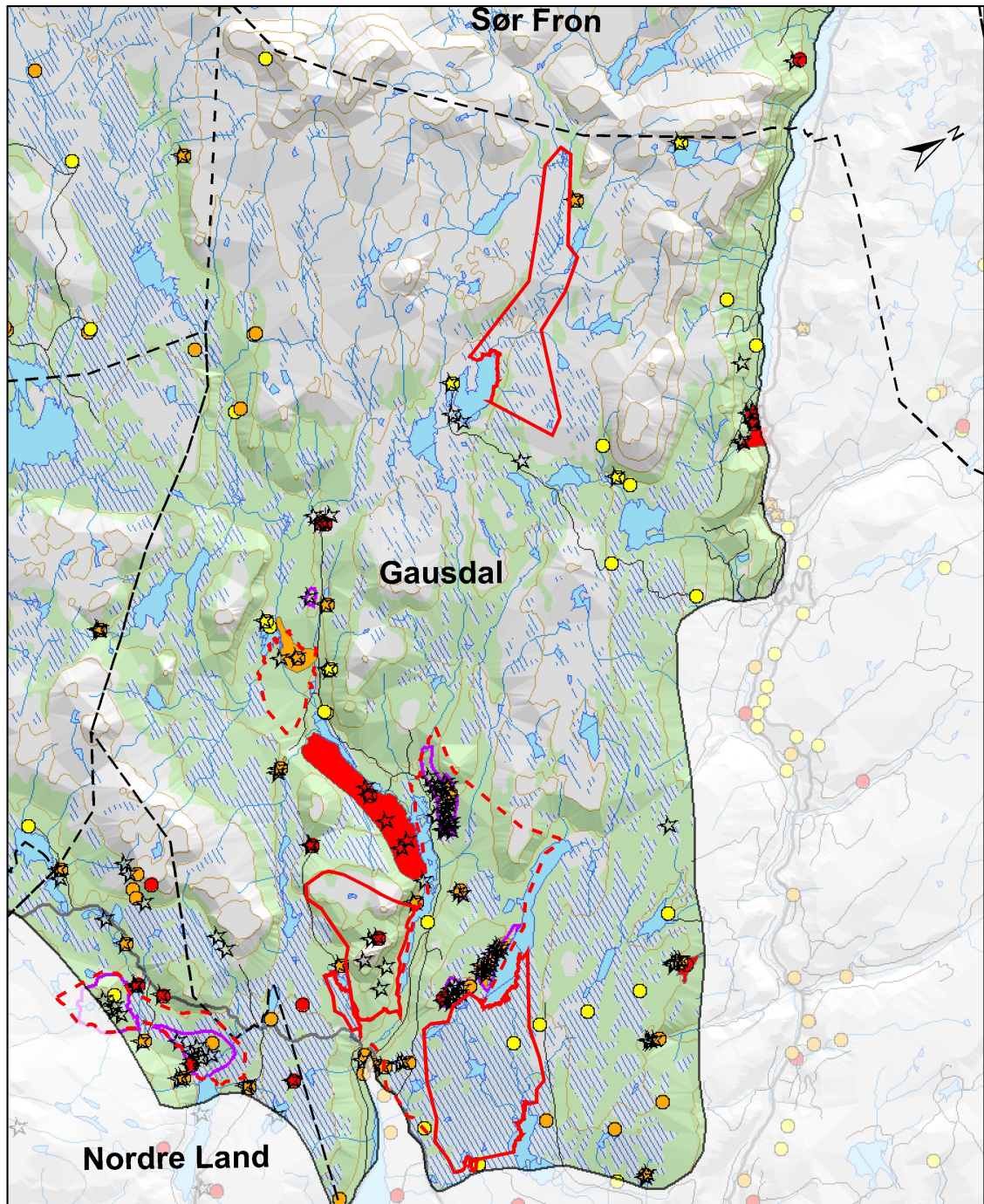
Registreringer

VERDI

- Svært viktig
- Viktig
- Lokalt viktig
- ☆ Rødlsteart

- KjerneomrOrn
- Verneområder
- Verneforslag

10,50 1 Kilometer

Kart 7 Registrerte verdisatte naturtyper i Gausdal kommune samt forekomster av rødlstearter

3.4 Artsmangfold

Alle referanser til rødlistede arter, viser til siste utgave av rødlista (Direktoratet for Naturforvaltning 1999c).

3.4.1 Vegetasjon

Karplantefloraen i utredningsområdet er samlet sett rik og variert. Årsaken er flere. Området er stort, samtidig som det har klimatiske og berggrunnsgeologiske forskjeller. Det er spesielt områder med kalkrik berggrunn som gir grunnlag for et stort mangfold av planter.

Bilde 3 Skjeggklokke (DC) fra Hafsenn

Vestlig element

Det vestlige, oseaniske elementet i floraen er svakt utviklet. Arter med et suboseanisk utbredelsesmøster forekommer spredt og tilfeldig. Dette gjelder bl.a. bjønnekam (*Blechnum spicant*) og kystmyrklegg (*Pedicularis sylvatica*) som er funnet øst til Etnedal, men ser ut til å mangle innenfor utredningsområdet. Samlet sett er det vestlige elementet ikke typisk for floraen i området.

Sørlig element

Også det sørlige elementet er svakt utviklet. Området ligger i hovedsak over 700 moh og gir derfor dårlige forhold for sørlige arter. Det finnes derimot eksempler på lavlandsarter som har beveget seg opp i området. Dette er arter som vassrørkvein (*Calamagrostis canescens*), engmarihand (*Dactyloshiza incarnata*), beriull (*Eriophorum latifolium*), gytjebærerrot (*Urticularia intermedia*), hundekvein (*Agrostis canina*), hvitmaure (*Galium boreale*), myrmaure (*G. Palustre*), tepperot (*Potentilla erecta*), myrklegg (*Pedicularis palustris*), myrfiol (*Viola palustris*), stjernestarr (*Carex evhinata*), sumpmaure (*Galium uliginosum*) (Stordal 1980).

Østlig element

Det østlige floraelementet krever et kjølig kontinentalt klima, og denne gruppen er ganske godt representert i området. De nordøstlige arter danner en overgang mot de nordlige artene og fjellplantene og disse overlapper gjerne i Sør-Norge. Finnmarksstarr (*Carex laxa*) og nordlandsstarr (*C. aquatilis*) er eksempler på innslag av nordøstlige artene som er registrert fåtallig i området. Typiske østlige arter er sterkere tilstede som f.eks gran (*Picea abies*) som har et markert grense mot furuskogen vestover i Espedalen. Andre mer eller midre østlige arter med forekomster innenfor området er kongsspir (*Pedicularis screptrum-carolinum*), blystarr (*Carex livida*), taglstarr (*C. appropinquata*), nubbestarr (*C. Loliacea*) korallrot (*Coralorhiza trifida*), dvergmaure (*Galium trifidum*), bittersøte (*Gentianella amarella*), tysbast (*Daphne mezereum*) og høstmarinøkkel (*Botrychium multifidum*).

Nordlig element/fjellplanter

Fjellplantene utgjør det mest artsrike floraelementet. Vanlige, lite kravfulle fjellplanter som museøre, aksfrytle og trefingerurt forekommer spredt til vanlige over store deler av fjellområdene. Også en god del svakt til klart kalkkrevende arter er ganske utbredt, men da ® begrenset til områder med kalkrike bergarter. I rasmarker (som Røssjøkollane) og høyereliggende fjellrygger (som sørsida av Langsui) forekommer arter som bergrubloom, skredrubloom, snøsildre, fjellbakkestjerne, fjellrundbelg, bergveronika og rynkevier. På rike myrer i øvre del av fjellskogen og dels oppe på snaufjellet er det også et ganske markert fellelement i floraen (som rundt Rotvollfjorden/Røssjøen og Roppa/Kittilbu), med arter som sotstarr, agnorstarr, hodestarr, kastanjesiv, trillingsiv, gulsildre, gullmyrklegg og fjellfrøstjerne. I tillegg kan enkelte kravfulle fjellplanter gå inn på setervollene, som snøsøte, svartaks og fjellmarinøkkel.

Bilde 4 Lavlandshvitkurle (DC) fra Røssjøkollane. Denne rødlistearten opptrer sparsomt i området i rike engbjørkeskoger. Foto: Helge Fjeldstad.

Rødlistede plantearter

Det er registrert 6 rødlistede karplanter innenfor undersøkelsesområdet samt 3 ansvarsarter. Dette gjelder finnmarksstarr (R), hvitkurle (DC), skjeggklokke (DC), rødsveve (DC), handmarinøkkel (DC), storengkall (DC), lodnebergknapp (A), høstmarinøkkel (A) og fjellnøkleblom (A). Skjeggklokke er en karakterart for området.

Bilde 5 Finmarkstarr (R) fra Oppsjømyrene. Starret vokser som et lysegrønt felt sentralt i bildet. Arten virker i undersøkelsesområdet knyttet til intermediære, myke strenger på store myrkompleks, et svært spesialisert miljø som bare opptrer noen få steder. Foto: Geir Gaarder.

Tabell 5 Tabellen viser en oversikt over funn av rødlistede karplanter i undersøkelsesområdet fordelt på kommunene. Kildehenvisningen er som følgende: K= kommunal kartlegging, NHS-O er offentlige samlinger mens de restrerende er kartlagt i forbindelse med feltarbeidet. For forklaring av rødlistekategorier (Rlist) se metode i kap. 2.1.

Kilde	Lokalitet	Art	Lat.navn	Dato	Rlist	UTM	X	Y
NORD FRON								
NF 01	Veslfjellsætrin	Fjellnøkleblom	Primula scandinica	2004	A	32	513400	6812570
NF 03	Hølssetra	Fjellnøkleblom	Primula scandinica	2004	A	32	515710	6812390
NF 03	Hølssetra	Høstmarinøkkel	Botrychium multifidum	2004	A	32	515710	6812390
NF 04	Storhølisætrin	Fjellnøkleblom	Primula scandinica	2004	A	32	518500	6809060
NF 05	Melbysætra	Fjellnøkleblom	Primula scandinica	2004	A	32	518980	6808600
NORDRE LAND								
NHS-								
O	Tapptjerdalen	Skjeggklokke	Campanula barbata	1968	DC	32	531417	6782294
NHS-								
O	Fjellet	Skjeggklokke	Campanula barbata	1977	DC	32	537470	6777343
NL	Røsjøkollane	Skjeggklokke	Campanula barbata	2004	DC	32	539000	6779700
NHS-								
O	Røsjøkollane	Skjeggklokke	Campanula barbata	1991	DC	32	539418	6779288
NHS-								
O	Røsjøkollane	Skjeggklokke	Campanula barbata	1999	DC	32	538048	6779353
NL 01	Goplesætra	Skjeggklokke	Campanula barbata	2005	DC	32	546000	6779200
NL 04	Lundsætra	Skjeggklokke	Campanula barbata	2005	DC	32	541500	6777800

Kilde	Lokalitet	Art	Lat.navn	Dato	Rlst	UTM	X	Y
NL 05	Gardsætra	Skjeggklokke	Campanula barbata	2005	DC	32	543100	6777100
NL 06	Slugua	Skjeggklokke	Campanula barbata	2003	DC	32	544700	6777600
NL 08	Svarttjernet	Skjeggklokke	Campanula barbata	2004	DC	32	540200	6778100
NL 09	Tronhus	Skjeggklokke	Campanula barbata	2004	DC	32	537200	6777500
NL	Røsjøkollane	Hvitkurle	Pseudorchis albida	2004	DC	32	539000	6779700
ETNEDAL								
K	Nerre Ølsøisætra	Skjeggklokke	Campanula barbata	2000	DC	32	534734	6772148
		Handmarinøkk						
E 03	Ølsjølii	el	Botrychium lanceolatum	2004	DC	32	535490	6772280
E 03	Ølsjølii	Skjeggklokke	Campanula barbata	2004	DC	32	535490	6772280
	Nysetstølen		Rhinanthus serotinus spp.					
E 18	søndre	Storengkall	Vernalis	2004	DC	32	528510	6771630
E 05	Hafsenn	Skjeggklokke	Campanula barbata	2004	DC	32	535000	6770400
ØYSTRE SLIDRE								
		Lodnebergknap						
ØS 02	Lii	p	Sedum villosum		A	32	518130	6774750
		Lodnebergknap						
ØS 15	Etnstølen	p	Sedum villosum		A	32	517350	6784280
ØS 15	Etnstølen	Høstmarinøkkel	Botrychium multifidum	2004	A	32	517350	6784280
		Handmarinøkk						
ØS 15	Etnstølen	el	Botrychium lanceolatum	2004	DC	32	517350	6784280
		Lodnebergknap						
ØS 28	Robølstølen	p	Sedum villosum		A	32	509700	6788900
		Lodnebergknap						
ØS 21	Glåmstølen	p	Sedum villosum		A	32	511100	6784400
ØS	Bergabekken	Finnmarksstarr	Carex laxa	2004	A	32	513000	6788300
NHS-								
O	Raudåni N	Finnmarksstarr	Carex laxa	1961	R	32	505284	6790590
NHS-								
O	Bergastøl	Finnmarksstarr	Carex laxa	1971	R	32	511415	6787293
NHS-								
O	Stormyra	Finnmarksstarr	Carex laxa	1961	R	32	510416	6785295
NHS-								
O	Yddin vest	Finnmarksstarr	Carex laxa	1961	R	32	510416	6785295
NORD AURDAL								
NA 13	Skriulægret	Hvitkurle	Pseudorchis albida	2005	DC	32	531300	6777800
			Hiracium aurantiaca spp.					
NA 14	Kolhus	Rødsveve	Carpathicola	2005	DC	32	532500	6776900
			Hiracium aurantiaca spp.					
NA 15	Hundslægeret	Rødsveve	Carpathicola	2005	DC	32	533900	6776500
		Lodnebergknap						
NA 15	Hundslægeret	p	Sedum villosum		A	32	533900	6776500
		Handmarinøkk						
NA 15	Hundslægeret	el	Botrychium lanceolatum		DC	32	533900	6776500
NA 17	Tapptjerdalen	Skjeggklokke	Campanula barbata	1989	DC	32	531350	6782300
NA 09	Etnsenn	Høstmarinøkkel	Botrychium multifidum	2004	A	32	526710	6776330
NA 03	Nordre Bjørnhovd	Høstmarinøkkel	Botrychium multifidum	2004	A	32	522260	6774460
GAUSDAL								
		Handmarinøkk						
K	Roa, slåtteenger	el	Botrychium lanceolatum	2003	DC	32	538400	6802300
		Handmarinøkk						
K	Storfjellroa	el	Botrychium lanceolatum	1985	DC	32	534200	6805900
		Handmarinøkk						
K	Liomsetra	el	Botrychium lanceolatum	2002	DC	32	532000	6790000

Kilde	Lokalitet	Art	Lat.navn	Dato	Rlst	UTM	X	Y
G	Oppsjøen øst	Hvitkurle	Pseudorchis albida	2004	DC	32	544490	6780850
G	Oppsjøen øst	Skjeggklokke	Campanula barbata	2004	DC	32	544490	6780850
NHS-								
O	Skomakeråsen	Skjeggklokke	Campanula barbata	1973	DC	32	533418	6796292
G 03	Nordbua	Skjeggklokke	Campanula barbata	1999	DC	32	527200	6801800
G 11	Ognsjøesætran	Skjeggklokke	Campanula barbata	1936	DC	32	535300	6798600
G26	Ånstadsætra	Skjeggklokke	Campanula barbata	1997	DC	32	543600	6786600
G 39	Ormtjøsætra	Skjeggklokke	Campanula barbata	2004	DC	32	544140	6783580
G	Oppsjømyra	Finnmarksstarr	Carex laxa	2004	R	32	544600	6781900
NHS-								
O	Revesjøene	Finnmarksstarr	Carex laxa	1993	R	32	531066	6795143
NHS-								
O	Revesjøene	Finnmarksstarr	Carex laxa	1976	R	32	531423	6795296
			Hiracium aurantiaca spp.					
G 22	Holsætra	Rødsveve	Carpathicola	2004	DC	32	547560	6783190

Kommentarer til noen av rødlisteartene:

Finnmarksstarr *Carex laxa*: Denne starrarten betraktes som en av de mest sjeldne plantene i vår flora, og har i Sør-Norge bare et fåtall lokaliteter. Galten (2003) opererer med i alt 12 kjente forekomster, hvorav tre i Oppland og 8 i Hedmark (Engerdal, Os, Rendalen og Tolga kommuner). Forekomstene i Oppland ligger alle innenfor vårt undersøkelsesområde, og vi gjorde ytterligere to funn av arten i 2004. På de store myrområdene fra Yddin og opp mot Bergset i Øystre Slidre er arten funnet flere steder (minst 4 lokaliteter), og dette er trolig et kjerneområde for arten i Sør-Norge (sammen med de nye funnene gjort i Engerdal av Galten 2003). I tillegg finnes funn gjort mellom Øvre og Nedre Revsjøen i Gausdal, samt vårt nyfunn på Oppsjømyra i Gausdal (her sparsom ett sted). Galten (2003) beskriver økologien som ganske spesiell, da den skal vokse på "relativt flate, intermediære mykmatte-løsbunn-myrrer nær knyttet til bekker, åer eller vatn slik at de oversvømmes hver vår". Dette samsvarer fullt ut med observert økologi i vårt område. Her fant vi den på myke strenger av intermediær karakter ute i store myrkompleks, og da på partier som tydeligvis blir oversvømmet. Artens økologiske krav virker såpass store og spesielle, at det trolig er svært få andre steder i Oppland fylke at arten kan vokse. Samtidig er dette miljøer som er svært sårbare for grøfting, noe som heldigvis neppe lenger er en så stor trussel. Økologien gjør også at arten i distriktet i påfallende grad forekommer i samme miljøer som fjellmyrløper.

Skjeggklokke *Campanula barbata*: Plantegeografisk er dette en av de mest underlige forekomstene i norsk flora. I Nord-Europa forekommer arten bare innenfor et begrenset område av Oppland (se ® kart hos Nordhagen 1973), og ellers må en ned til Mellom-Europa for å finne nærmeste forekomster. Undersøkelsesområdet fanger opp de nordlige forekomstene av arten, mens de øvre er lokalisert til tilstøtende fjellbygder i Torpa, Etnedal og Gausdal. Arten er knyttet til engsamfunn, gjerne slåtteenger på setervoller, men også i rasmark og rike engpregede bjørkeskoger. Gjengroingen og intensivering av kulturlandskapet har derfor ganske opplagt ført til en klar tilbakegang av arten i nyere tid, der mange lokaliteter har gått tapt eller er vesentlig redusert. Også i undersøkelsesområdet er arten kjent fra flere setervoller. Det er her likevel grunn til å framheve forekomstene i rasmark og engbjørkeskog under Røssjøkollane, der arten trolig opptrer i fire-sifret antall. Kanskje er dette både den største og mest levedyktige forekomsten arten nå har i Norge.

Handmarinøkkel *Botrychium lanceolatum*: Marinøkler er foretrekker oftest å vokse på gamle, velhevdete og ugjødslede enger. De er derfor en familie i klar tilbakegang og flere arter står på den nasjonale rødlista. Innenfor undersøkelsesområdet er 4 arter påvist – vanlig marinøkkel, fjellmarinøkkel, høstmarinøkkel og handmarinøkkel. Alle har flere forekomster, men høstmarinøkkel virker mest sjelden. Ofte vokser det flere arter på samme lokalitet. Handmarinøkkel har hele 7 kjente forekomster innenfor området, og bedre undersøkelser ville sikkert tilført enda flere. Dette gjør undersøkelsesområdet til et viktig leveområde for arten i nasjonal sammenheng, der mulighetene for å opprettholde bestander på sikt også kan være til stede hvis hevdten av kulturlandskapet ikke taper seg ytterligere. Det samme gjelder for de andre artene.

3.4.2 Rødlistede sopp, lav

Under følger en oversikt over registrerte rødlistede sopp og lav i undersøkelsesområdet. Det er registrert 37 rødlistede sopper i området derav 8 i kategorien "sårbar" (V). Det er registrert 2 rødlistede lav.

Tabell 6 Oversikt over registrerte rødlistede sopp og lav i undersøkelsesområdet fordelt på kommunene. Kildehenvisningen er som følger K=kommunal kartlegging, NHS-O/BG er belegg ved offentlige samlinger, x er litteraturreferanser fra soppdatabasen, SS er referanse fra Kartlegginger av Siste Sjanse i 2004, mens resterende er nummerering ifm eget feltarbeid.

Kilde	Lokalitet	Art	Lat.navn	Dato	Rlst	UTMsone	X	Y
NORDRE LAND								
K	Lenna v Synnfjorden	Rosenkjuke	<i>Fomitopsis rosea</i>		DC	NGO 3	-48045	349370
NHS-O	Lenna v Synnfjorden.	Duftskinn	<i>Cystostereum murraii</i>	1991	DC	33	220730	6788860
NHS-O	Lenna v Synnfjorden	Granrustkjuke	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	1991	DC	33	221560	6789080
X	Tretjerna	Svartsonekjuke	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	1996	DC	33	216320	6789170
NHS-O	Lenna v Synnfjorden	Rynkeskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	1991	DC	33	221560	6789080
NL 01	Goplesætra	Lillagrå rødiskives.	<i>Entoloma griseocyaneum</i>	2005	DC	32	546000	6779200
NL 03	Nysætra	Fiolet rødiskivesopp	<i>Entoloma mougeotii</i>	2005	R	32	542200	6778300
NL 04	Lundsætra		<i>Entoloma scabropellis</i>	2004	E	32	541500	6777800
NL 04	Lundsætra		<i>Entoloma turci</i>	2004	R	32	541500	6777800
NL 04	Lundsætra	Melrødiskivesopp	<i>Entoloma prunuloides</i>	2005	DC	32	541500	6777800
NL 06	Slugua	Rosenkjuke	<i>Formitopsis rosea</i>	2005	DC	32	544700	6777600
SS	Skardberga	Gulskivevokssopp	<i>Hygrophorus karstenii</i>	2004	DC	32	541707	6776568
SS	Lenna/Oppsjøbekken	Duftskinn	<i>Cystostereum murraii</i>	2004	DC	32	543997	6778475
SS	Lenna/Oppsjøbekken	Rosenkjuke	<i>Fomitopsis rosea</i>	2004	DC	32	543997	6778475
SS	Lenna/Oppsjøbekken	Beversagsopp	<i>Lentinellus castoreus</i>	2004	R	32	543997	6778475
SS	Lenna/Oppsjøbekken	Granrustkjuke	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	2004	DC	32	543997	6778475
SS	Skardberga	Granrustkjuke	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	2004	DC	32	541707	6776568
SS	Lenna/Oppsjøbekken	Rynkeskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	2004	DC	32	543997	6778475
SS	Skardberga	Rynkeskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	2004	DC	32	541707	6776568
SS	Lenna/Oppsjøbekken	Tømmernettsopp	<i>Serpula himantoides</i>	2004	DC	32	543997	6778475
NORD FRON								
NF 01	Veslfjellsætrin	Melrødiskivesopp	<i>Entoloma prunuloides</i>	2005	DC	32	513400	6812570
NF 02	Haugsåtra		<i>Entoloma pratulense</i>	2005	R	32	515650	6814650
NF 04	Storhølisætrin	Melrødiskivesopp	<i>Entoloma prunuloides</i>	2005	DC	32	518500	6809060
NF 04	Storhølisætrin	Fiolet rødiskivesopp	<i>Entoloma mougeotii</i>	2005	R	32	518500	6809060
NF 04	Storhølisætrin	Musserongvokssopp	<i>Hygrocybe fornicata</i>	2005	DC	32	518500	6809060
ETNEDAL								
NHS-O	Solheim og Fredlund	Lillagrå rødiskives.	<i>Entoloma griseocyaneum</i>	1996	DC	33	199687	6783093
ØYSTRE SLIDRE								
			<i>Hygrocybe</i>					
ØS 18	Haldorbui	Lillabrun rødiskives.	<i>porphyrophaeum</i>	2004	DC	32	519900	6791900
ØS 18	Haldorbui	Mørkskjellet vokss.	<i>Hygrocybe turunda</i>	2004	DC	32	519900	6791900
ØS 02	Lii	Musserongvokss.	<i>Hygrocybe fornicata</i>	2004	DC	32	518130	6774750
NHS-O	Rabbalsvatnet	Grånende lakkremle	<i>Russula helodes</i>	1990	R	33	190510	6790880
GAUSDAL								
K	Skjelhaugan	Ulvelav	<i>Letharia vulpina</i>	1991	DC	32	535200	6787200
NHS-O	V. Gausdal:	Ulvelav	<i>Letharia vulpina</i>	1976	DC	33	213670	6815340
NHS-O	V. Gausdal,	Ulvelav	<i>Letharia vulpina</i>	1976	DC	33	213670	6815340
X	Liomsetra	Ulvelav	<i>Letharia vulpina</i>	2001	DC	33	210150	6802150
K	Liomsetra	Rødnende lutvokss.	<i>Hygrocybe ingrata</i>	2002	V	32	532000	6790000

Kilde	Lokalitet	Art	Lat.navn	Dato	Rlst	UTMsone	X	Y
K	Toftsetra	Rødrende lutvokss.	Hygrocybe ingrata	2002	V	32	540480	6784650
K	Liomsetra	Mørkskjellet vokss.	Hygrocybe turunda	2002	DC	32	532000	6790000
G 25	Tortjørnsplassen	Mørkskjellet vokss.	Hygrocybe turunda	2004	DC	32	534200	6788800
K	Tjyruverket	Harekjuke	Inonotus leporinus		DC	32	540000	6787000
NHS-O	Gausdal	Gulporet fåresopp	Albatrellus syringae	1997	R	33	224060	6805190
X	Gausdal	Gulporet fåresopp	Albatrellus syringae	1997	R	33	224060	6805190
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Lappkjuke	Amylocystis lapponicus	1997	V	33	223050	6794930
K	Tjyruverket	Brun hvitkjuke	Antrodia albobrunnea	1991	DC	32	540000	6787000
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Brun hvitkjuke	Antrodia albobrunnea	1974	DC	33	221600	6795560
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Brun hvitkjuke	Antrodia albobrunnea	1982	DC	33	221600	6795560
NHS-O	Ormtjærnkampen NP		Ceraceomyces borealis	1970	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnkampen NP		Ceraceomyces borealis	1974	DC	33	221600	6795560
NHS-O	Gausdal: Tjyruverket		Ceraceomyces borealis	2002	DC	33	220470	6798240
NHS-O	Gausdal: Tjyruverket		Ceraceomyces borealis	2002	DC	33	220580	6798330
NHS-O	Ormtjærnkampen NP		Ceriporia excelsa	1974	R	33	221600	6795560
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Ospekjuke	Ceriporiopsis aneirina	1970	DC	33	221600	6795560
K	Tjyruverket	Duftskinn	Cystostereum murraii	1995	DC	32	540000	6787000
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Duftskinn	Cystostereum murraii	1974	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Duftskinn	Cystostereum murraii	1975	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Duftskinn	Cystostereum murraii	1984	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Sprekk-kjuke	Diplomitoporus crustulinus	1997	V	33	223050	6794930
NHS-O	Tjyruverket På granlåg	Sprekk-kjuke	Diplomitoporus crustulinus	2002	V	33	216610	6797790
			Entoloma					
NHS-O	Haldorbui På setervoll	Lillabrun rødskives.	porphyrophaeum	2002	DC	33	198380	6805100
K	Tjyruverket	Rosenkjuke	Fomitopsis rosea	1991	DC	32	540000	6787000
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Rosenkjuke	Formitopsis rosea	1970	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Rosenkjuke	Formitopsis rosea	1970	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Rosenkjuke	Formitopsis rosea	1974	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnkampen	Rosenkjuke	Formitopsis rosea	1976	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnkampen NP	Rosenkjuke	Formitopsis rosea	1984	DC	33	221600	6795560
NHS-O	Helvete	Rosenkjuke	Formitopsis rosea	1991	DC	33	215360	6814580
NHS-O	Tjyruverket	Rosenkjuke	Formitopsis rosea	1991	DC	33	221070	6797970
NHS-O	Tjyruverket	Rosenkjuke	Formitopsis rosea	1995	DC	33	220430	6799190
X	Tjyruverket	Rosenkjuke	Formitopsis rosea	1996	DC	33	219770	6798300
NHS-O	Haldorbui	Mørkskjellet vokss.	Hygrocybe turunda	2002	DC	33	198380	6805100
NHS-O	Tortjørnsplassen	Mørkskjellet vokss.	Hygrocybe turunda	2002	DC	33	213970	6799430
NHS-O	Ormtjærnkampen	Harekjuke	Inonotus leporinus	1970	DC	33	221600	6795560
X	Ormtjærnkampen NP		Inonotus triqueter	1974	V	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnkampen		Inonotus triqueter	1984	V	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnkampen NP		Intextomyces contiguus	1973	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnkampen NP		Intextomyces contiguus	1973	DC	33	224060	6805190
NHS-O	Ormtjærnkampen NP		Intextomyces contiguus	1975	DC	33	222600	6795470
NHS-O	Ormtjærnkampen NP		Intextomyces contiguus	1984	DC	33	221600	6795560
NHS-O	Ormtjærnkampen	Taigaskinn	Laurilia sulcata	1970	V	33	221600	6795560
NHS-O	Ormtjærnskampen	Taigaskinn	Laurilia sulcata	1970	V	33	221700	6795760
NHS-O	Tjyruverket	Taigaskinn	Laurilia sulcata	1991	V	33	217670	6798190
NHS-O	Tjyruverket	Taigaskinn	Laurilia sulcata	1995	V	33	220430	6799190
K	Tjyruverket	Taigaskinn	Laurilia sulcata	1991	V	32	540000	6787000
NHS-O	Ormtjærnkampen NP		Metulodontia nivea	1975	DC	33	221600	6795560
K	Tjyruverket	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	1991	DC	32	540000	6787000
K	Helvete / Dritudalen	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	1991	DC	32	536000	6803100
NHS-O	Ormtjærnkampen.	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	1970	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjærnskampen	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	1976	DC	33	221700	6795760

Kilde	Lokalitet	Art	Lat.navn	Dato	Rlst	UTMsone	X	Y
NHS-O	Ormtjernkampen.	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	1976	DC	33	224060	6805190
NHS-O	Helleren ved Helvete	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	1991	DC	33	215610	6813960
NHS-O	Tjuruverket	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	1995	DC	33	220430	6799190
X	Tjuruverket	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	1996	DC	33	219770	6798300
	Svarttjønn	Svartsonekjuke	Phellinus nigrolimitatus	2004	DC	32	549330	6792790
NHS-O	Ormtjernkampen	Svartsonekjuke	Phellinus nigrolimitatus	1970	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjernkampen	Svartsonekjuke	Phellinus nigrolimitatus	1970	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjernkampen NP	Svartsonekjuke	Phellinus nigrolimitatus	1974	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjernkampen NP	Svartsonekjuke	Phellinus nigrolimitatus	1975	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjernkampen NP	Svartsonekjuke	Phellinus nigrolimitatus	1975	DC	33	221700	6795760
X	Tjuruverket	Svartsonekjuke	Phellinus nigrolimitatus	1996	DC	33	219770	6798300
K	Tjuruverket	Svartsonekjuke	Phellinus nigrolimitatus	1991	DC	32	540000	6787000
NHS-O	Ormtjernskampen.	Rynkeskinn	Phlebia centrifuga	1970	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjernkampen NP	Rynkeskinn	Phlebia centrifuga	1973	DC	33	221600	6795560
NHS-O	Ormtjernkampen NP	Rynkeskinn	Phlebia centrifuga	1974	DC	33	221600	6795560
NHS-O	Ormtjernkampen	Rynkeskinn	Phlebia centrifuga	1976	DC	33	224060	6805190
NHS-O	Helleren ved Helvete	Rynkeskinn	Phlebia centrifuga	1991	DC	33	215710	6813950
NHS-O	Helvete	Rynkeskinn	Phlebia centrifuga	1991	DC	33	215360	6814580
NHS-O	Tjuruverket	Rynkeskinn	Phlebia centrifuga	1995	DC	33	220430	6799190
K	Tjuruverket	Rynkeskinn	Phlebia centrifuga		DC	32	540000	6787000
NHS-O	Ormtjernkampen NP		Physodontia lundellii	1975	V	33	221700	6795760
			Scyrtinostromella					
NHS-O	Ormtjernkampen NP		nannfeldtii	1975	DC	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjernkampen NP	Sibirkjuke	Skeletocutis odora	1970	V	33	221700	6795760
NHS-O	Ormtjernkampen NP	Sibirkjuke	Skeletocutis odora	1970	V	33	221700	6795760
X	Ormtjernkampen NP	Sibirkjuke	Skeletocutis odora	1975	V	33	222050	6795020
NHS-O	Ormtjernkampen NP	Sibirkjuke	Skeletocutis odora	1997	V	33	223050	6794930
NHS-O	Ormtjernkampen NP	Taigakjuke	Skeletocutis stellae	1970	DC	33	221600	6795560
NHS-O	Ormtjernkampen NP	Taigakjuke	Skeletocutis stellae	1975	DC	33	221600	6795560
NHS-O	Ormtjernkampen	Taigakjuke	Skeletocutis stellae	1976	DC	33	221600	6795560
NHS-O	Ormtjernkampen	Taigakjuke	Skeletocutis stellae	1976	DC	33	224060	6805190
NHS-O	Ormtjernkampen NP	Taigakjuke	Skeletocutis stellae	1984	DC	33	221600	6795560
X	Tjuruverket	Taigakjuke	Skeletocutis stellae	1991	DC	33	220430	6799190
K	Tjuruverket	Taigakjuke	Skeletocutis stellae	1991	DC	32	540000	6787000
SS	Skjelhaugen	Ulvelav	Letharia vulpina	2004	DC	32	535682	6786517
SS	Skjelhaugen	Brun hvitkjuke	Antrodia albobrunnea	2004	DC	32	535682	6786517
SS	Obleikhaugen Ø	Ulvelav	Letharia vulpina	2004	DC	32	546600	6786300
SS	Revåkampen SØ	Ulvelav	Letharia vulpina	2004	DC	32	541600	6788800
SS	Revåkampen SØ	Brun hvitkjuke	Antrodia albobrunnea	2004	DC	32	541600	6788800
SS	Revåkampen SV	Brun hvitkjuke	Antrodia albobrunnea	2004	DC	32	540400	6788900
SS	Obleikhaugen Ø	Duftskinn	Cystostereum murrarii	2004	DC	32	546600	6786300
SS	Grytsaga SØ	Duftskinn	Cystostereum murrarii	2004	DC	32	543900	6787900
SS	Dokkvatnet N	Duftskinn	Cystostereum murrarii	2004	DC	32	542000	6788600
SS	Dokkvatnet N	Sprekk-kjuke	Diplomitoporus crustulinus	2004	DC	32	542000	6788600
SS	Obleikhaugen Ø	Rosenkjuke	Formitopsis rosea	2004	DC	32	546600	6786300
SS	Hornsjøkampen Ø	Rosenkjuke	Formitopsis rosea	2004	DC	32	546300	6787900
SS	Obleikhaugen Ø	Harekjuke	Inonotus leporinus	2004	DC	32	546600	6786300
SS	Hornsjøkampen Ø	Harekjuke	Inonotus leporinus	2004	DC	32	546300	6787900
SS	Revåkampen SV	Harekjuke	Inonotus leporinus	2004	DC	32	540400	6788900
SS	Revåkampen SØ	Taigapiggsinn	Odontium romellii	2004	DC	32	541600	6788800
SS	Revåkampen SV	Taigapiggsinn	Odontium romellii	2004	DC	32	540400	6788900
SS	Obleikhaugen Ø	Rosettkjuke	Oligoporus balsameus	2004	R	32	546600	6786300
SS	Obleikhaugen Ø	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	2004	DC	32	546600	6786300

Kilde	Lokalitet	Art	Lat.navn	Dato	Rlst	UTMsone	X	Y
SS	Hornsjøkampen Ø	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	2004	DC	32	546300	6787900
SS	Dokkvatnet N	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	2004	DC	32	542000	6788600
SS	Revåkampen	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	2004	DC	32	541000	6789200
SS	Revåkampen SØ	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	2004	DC	32	541600	6788800
SS	Revåkampen SV	Granrustkjuke	Phellinus ferrugineofuscus	2004	DC	32	540400	6788900
SS	Obleikhaugen Ø	Svartsoneskjuka	Phellinus nigrolimitatus	2004	DC	32	546600	6786300
SS	Hornsjøkampen Ø	Svartsoneskjuka	Phellinus nigrolimitatus	2004	DC	32	546300	6787900
SS	Dokkvatnet N	Svartsoneskjuka	Phellinus nigrolimitatus	2004	DC	32	542000	6788600
SS	Revåkampen	Svartsoneskjuka	Phellinus nigrolimitatus	2004	DC	32	541000	6789200
SS	Revåkampen SØ	Svartsoneskjuka	Phellinus nigrolimitatus	2004	DC	32	541600	6788800
SS	Revåkampen SV	Svartsoneskjuka	Phellinus nigrolimitatus	2004	DC	32	540400	6788900
SS	Obleikhaugen Ø	Rynkeskinn	Phlebia centrifuga	2004	DC	32	546600	6786300
SS	Hornsjøkampen Ø	Rynkeskinn	Phlebia centrifuga	2004	DC	32	546300	6787900
SS	Revåkampen SØ		Phlebia seralis	2004	DC	32	541600	6788800
SS	Obleikhaugen Ø	Gammelgranskål	Pseudographis pinocola	2004	DC	32	546600	6786300
SS	Hornsjøkampen Ø	Gammelgranskål	Pseudographis pinocola	2004	DC	32	546300	6787900
SS	Dokkvatnet N	Gammelgranskål	Pseudographis pinocola	2004	DC	32	542000	6788600
SS	Revåkampen	Gammelgranskål	Pseudographis pinocola	2004	DC	32	541000	6789200
SS	Revåkampen SØ	Gammelgranskål	Pseudographis pinocola	2004	DC	32	541600	6788800
SS	Obleikhaugen Ø	Taigakjuka	Skeletocutis abietina	2004	DC	32	546600	6786300

Kommentarer til rødlistede lav og sopp i undersøkelsesområdet:

De fleste rødlistede sopparter kan deles inn i to hovedgrupper. Den største er vedboende arter knyttet til dødt trevirke av gran og dels furu. Den andre er beitemarkssopp som opptrer på gamle beitemarker og i slåtteenger.

Av vedboende arter er det gjort spesielt mange funn i eksisterende Ormtjernkampen nasjonalpark, særlig som følge av Inger Johansen sitt hovedfagsarbeid (Johansen, 1976, Johansen & Ryvarden 1977). I tillegg er det også gjort en del andre funn i de gamle barskogene i dette området, blant annet innenfor Tjuruverket, under kartlegging av nøkkelbiotoper (jfr. Korbøl 2002a, b) og verneplanarbeider (Gaarder 2002). Disse undersøkelsene har dokumentert et ganske stort mangfold av kravfulle og rødlistede vedboende arter i området, hvorav flere er høyt rødlistet. For flere arter er det grunn til å anta at dette området utgjør kjerneområder som kan være viktige for den langsiktige overlevelsen til artene i Sør-Norge, slik som taigaskinn, taigakjuka og sibirkjuka.

For beitemarkssopp mangler fortsatt omfattende undersøkelser i en god soppesong, slik at noe godt bilde av denne gruppa savnes. Med det store antallet egnede voksesteder i form av velhevdete gamle beitemarker og setervoller, er det likevel sannsynlig at området kan ha regionalt viktige forekomster av flere arter, spesielt slike med tyngdepunkt i seterregionen. Ett eksempel på en slik som har flere funn i området er mørkskjellet vokssopp.

Av lav er det bare gjort et par funn og undersøkelsesområdet virker ikke viktig for rødlistede makrolav. Ulvelav finnes sparsomt innenfor de gamle furuskogene rundt Mjødokka. Sandgaffel skal være funnet ett sted i Øystre Slidre, men funnet er avvikende utbredelsesmessig og arten er antagelig svært sjelden eller bare tilfeldig innenfor undersøkelsesområdet. I tillegg er det påvist et par arter rett utenfor undersøkelsesområdet i Gausdal (trådragg, huldrestry m.m.), og kanskje kan mindre bestander av disse også så vidt dukke opp innenfor utredningsområdet. Derimot er det funnet flere skorpelav, særlig av knappenålslav, i utredningsområdet som enda ikke er rødlistet, men som trolig kommer til å bli det. Det gjelder særlig et utvalg arter som trives i fjellgranskog,

som trollsotbeger *Cyphelium karelicum* og gråstotbeger *C. inquinans*. Enkelte slike arter har viktige bestander i de gamle fjellskogene i området.

Vi kjenner ikke til sikre funn av rødlistede moser i området. Gulbrandsen (1984) angir funn av stakesvanemose *Meesia longiseta* (DD) nord for Verskei i Gausdal, men belegg er ikke kjent fra museenes samlinger og funnet er derfor ikke tatt med videre her. Både denne og enkelte andre rødlistede moser (kanskje særlig knyttet til rik myr, samt gammel, lavereliggende granskog) bør likevel kunne forekomme i området.

Vi kjenner heller ikke til funn av rødlistede insekter i området, men har ikke foretatt grundige søk innenfor denne store organismegruppa. Det er god grunn til å anta at enkelte arter opptrer, for eksempel sommerfugler knyttet til rike engsamfunn (som apollo-sommerfugl) eller biller, soppmygg m.m. knyttet til gammel barskog. Den høytliggende beliggenheten gjør likevel at forekomsten av rødlistede insekter trolig ikke er spesielt høy i området.

Bilde 6 Marinøkkel fra Etnstølen

3.5 Naturkvaliteter i nærområdet til Hynna naturreservat

Under følger en mer detaljert beskrivelse av naturkvaliteter i nærområdet til Hynna naturreservat mot sør og øst, basert på feltarbeid utført av Geir Gaarder 8-9.07.2004:

1. Søndre del (mot vegnettet fra Valdrestjernhøgda beitelag til Kittilbu):

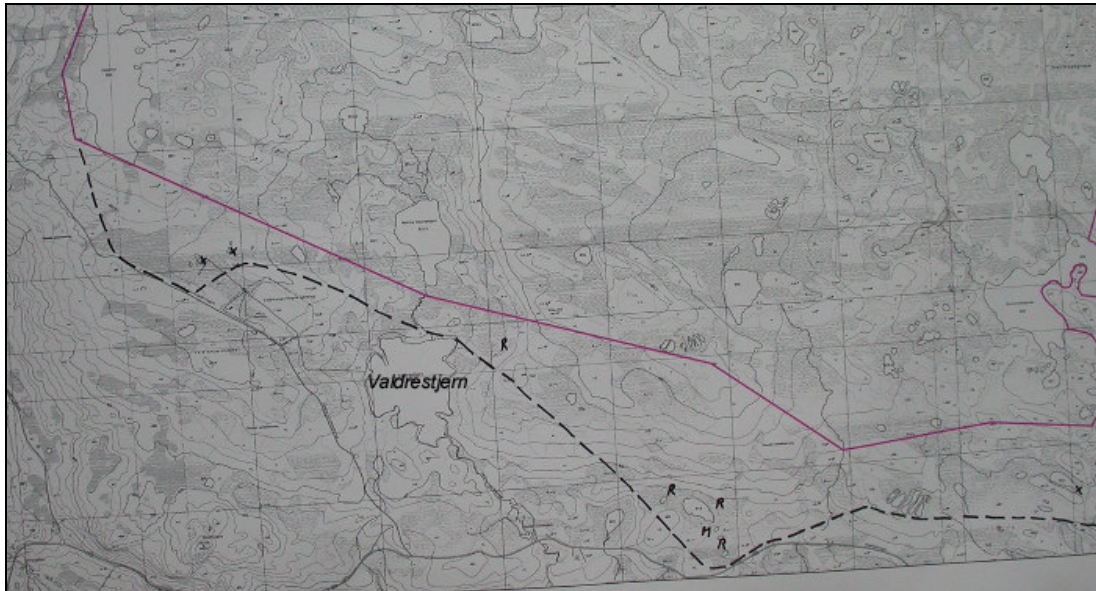
Skogen i dette området virker gjennomgående triviell. Det er mest snakk om blåbærgranskog, dels med noe lauvinnblanding. Mest eldre granskog, men også partier med ungskog (særlig sørøst for Valdrestjørna). Virkelig gammel, dødved-rik skog er mangelvare, men noe dødt ble funnet lokalt helt i nordøst, øst for Nedre Kroktjernet (der ble også et eldre reirhull av tretåspett funnet).

Rett på vestsida av beitelaget sitt inngjerdede areal er det et litt større myrparti. Her ble det observert en varslende grønnstilk, 3 pullus av krikkannd og en enkeltbekkasin. Området har tydelig noe verdi for våtmarksfugl. Myrpartiet er overveiende fattig, men partier har intermediær karakter med arter som strengstarr, sveltull og vanlig myrklegg. Det er mest fastmattemyr, men flere små putter på myra har partier med lausbotn- og mjukmattemyr tilknyttet seg (dels av intermediær karakter). Dessverre har det blitt laget små grøfter ut fra flere av puttene (dels mot grøftesystemet tilknyttet beitelaget sine arealer og dels bare ut av myra mot nordøst), som delvis har tørket ut disse og redusert verdien av dem vesentlig.

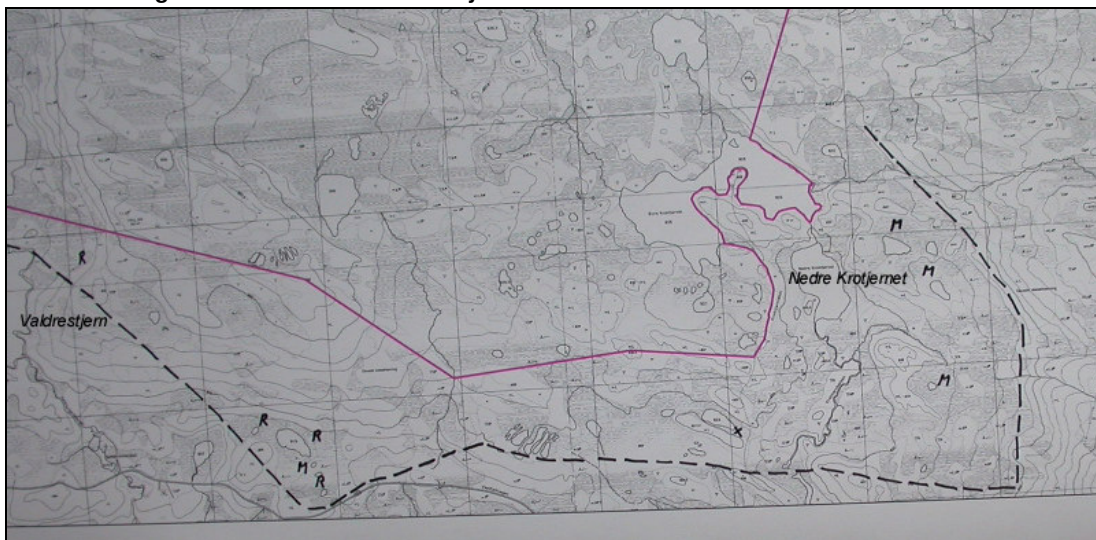
Mellom Valdrestjørni og beiteområdene ved Kittilbu er det myr av varierende rikhet, bl.a. litt innslag av rikmyr og intermediær myr rett øst for Valdrestjørni. Ved en intakt putt noe lengre øst var det ganske velutviklet intermediær myr og tydelig noe rikmyr med arter som engmarihand, tranestarr, gulstarr, hvitmaure og breiull. Her ble også rødstilk og enkeltbekkasin observert. Det er mest snakk om fastmattemyr i dette området, men også litt mjukmattemyr ved sistnevnte putt.

Nær Kittilbu, vest for Kroktjernbekken, er det et større myrparti. Dette er overveiende fattig. Det meste har nå fastmattepreg, men et par gamle, mindre stikkgrøfter ut fra flere putter viser at det her tidligere har vært et noe større system med en god del mjukmatte- og noe lausbotnmyr. I dette området ble det registrert et storspovepar, ei juv storspove, et par vipper og 2 rødstilk.

Nedre Kroktjernet virker ganske intakt (inkludert bekkeutløpet som har en del lappvierkratt langs seg). Det er grunt og har noe fluktuerende vannstand, bl.a. med innslag av gulstarr i kantsona. Øst for tjernet er det en del myrpartier som også er ganske intakte, og her er det i tillegg en del arealer med mjukmatte- og lausbotnmyr, blant annet inntil et par mindre myrputter. Myrvegetasjonen er dels fattig og dels intermediær. I dette området ble det sett både storspove, flere enkeltbekkasin og en grønnstilk. Nordøst for Nedre Kroktjernet ble ei trane sett, ved en putt omgitt av myr av fattig til intermediært preg. For øvrig er det i dette partiet nord for Kittilbu en del stygge kjørespor, helst etter tidligere militær aktivitet. Lokalt har de gitt uheldige dreneringseffekter, men det er særlig de estetiske effektene som er negative.

Kart 8 Utsnitt av kart fra Hynna naturreservat i sørvest der en mulig utvidelse av reservatet er antydnet med svart, stiplet strek. X= registrerte grøfter som har drenert ut verdifulle myrtjern og bløtmyrpartier, M= intakte, litt større forekomster av mjukmatte- og lausbotnmyr, R=intakte, registrerte forekomster av rikmyr

Kart 9 Utsnitt av kart fra Hynna naturreservat i sørøst der en mulig utvidelse av reservatet er antydnet med svart, stiplet strek. X= registrerte grøfter som har drenert ut verdifulle myrtjern og bløtmyrpartier, M= intakte, litt større forekomster av mjukmatte- og lausbotnmyr, R=intakte, registrerte forekomster av rikmyr

2. Østre del (nord for Ropptjern):

Det er litt middelaldrende småskog med bjørk og gran her, av begrenset biologisk interesse, selv om bjørkeskogen til dels består av ganske rik høgstaudeskog.

Myrpartiene her har en viss sonering. Dels er det snakk om flate myrer ned mot Ropptjern (dels avgrenset mot tjernet av en lav, skogkledd rygg). Disse er av overveiende fattig karakter. Det er mye fastmattemyr, men også innslag av mjukmatte- og lausbotnmyr. Innenfor kommer ei sone i overgangen mot lia med flere tjern og myrpartier av delvis intermedier karakter. Her er det en del mjukmatte- og lausbotnmyr, med arter som blystarr, strengstarr, trådstarr og bukkeblad. Dette partiet har samtidig det rikeste fuglelivet. Totalt ble det i området registrert 1 grønnstilk, 2 rødstilk,

2 krikkanthunner (den ene med ungekull), ei stokkand hunn, ei vipe og en enkeltbekkasin. Bakkemyrene i lia ovenfor dette relativt bløte partiet er fastmattemyrer, der mye har markert rikt preg. Blant annet er det en del brudespore på myrene her, sammen med bl.a. gulstarr, hårstarr, fjellfrøstjerne og svarttopp. Lenger oppe ble det også funnet engmarihand på et litt mer åpent, adskilt myrparti.

Kart 10 Utsnitt av kart fra Hynna naturreservat i nordøst der en mulig utvidelse av reservatet er antydnet med svart, stiplet strek. X= registrerte grøfter som har drenert ut verdifulle myrtjern og bløtmyrspartier, M= intakte, litt større forekomster av mjukmatte- og lausbotnmyr, R=intakte, registrerte forekomster av rikmyr

Samlet vurdering:

Mangel på konkret og detaljert kunnskap om naturverdiene innenfor Hynna naturreservat gjør det vanskelig å vurdere eventuell verdi av å inkludere disse randsonene i reservatet. Det er grunn til å anta at de i liten grad tilfører nye kvaliteter til reservatet. Derimot er det grunn til å tro at de kan styrke deler av verdiene til reservatet, og da også noen av de viktige verdiene. Dette gjelder trolig spesielt forekomstene av intermediær mjukmatte- og lausbotnmyr, som det finnes noe av øst for Nedre Kroktjernet og nord for Roppa. Det gjelder også de rike bakkemyrene nord for Roppa. Det gjelder også de rike myrområder av interesse vest for Kroktjernbekken og videre til Valdrestjernhøgda beitelag. Disse kan også tilføre reservatet verdier, i form av en generell økning i myrarealet og en mer spesifikk økning i mengden mjukmatte- og lausbotnmyr, men her er det nødvendig med restaurering av enkelte myrpartier som har fått redusert verdien som følge av grøfting. Den utførte grøftingen har vært av begrenset omfang, men har likevel hatt store skadevirkninger siden den har rettet seg mot de økologisk svært viktige myrputtene. Dette betyr samtidig at restaurering vil være enkelt å utføre og lite kostnadskrevende.

4 Diskusjon

4.1 Kunnskapsstatus

Alle kommunene i undersøkelsesområdet hadde gjennomført eller var i ferd med å avslutte kartlegging av biologisk mangfold. Dette var et godt grunnlag for kartleggingen, men disse kommunale prosjektene genererte i liten grad nytt feltarbeid og har i første rekke gitt en bedre oversikt over eksisterende kunnskap. Gamle svakheter i dekningsgrad er derfor videreført der. Fordelt på naturtyper medførte begrensede ressurser i de kommunale prosjektene og vanligvis lav prioritering at det har vært kartlagt få områder i fjellet. Dette gjelder fjellområdene i sin helhet. Det skyldes nok også i noen grad at metoden til Direktoratet for naturforvaltning (1999a) i liten grad fokuserer på lokaliteter i fjellet. For skog forelå det derimot omfattende dokumentasjon på forekomsten av urskog/gammelskog i og omkring Ormtjernkampen nasjonalpark, samt i noen grad også barskoger videre østover i Gausdal. Derimot var lite kjent for skogområdene lengst nordøst og i sørvest. For myr har det vært gjort enkelte grundige kartlegginger både i Gausdal, Øystre Slidre og Etnedal, men noen store myrområder, som Oppsjømyrene, ser ut til å ha vært mangelfullt undersøkt. Kulturlandskapet har vært generelt lite kartlagt, men det foregikk en registrering av karplantefloraen i stølsområdene i Øystre Slidre parallelt med vårt arbeid. Vi vurderer i etterkant vår prioritering av kulturlandskap, myr og i noen grad potensielt rike områder i fjellet som vellykket. Muligens kunne skog i noen grad blitt sjekket bedre, men vi har ingen indikasjoner på at manglende vektlegging av slike miljøer har ført til at viktige områder ikke er fanget opp.

Geografisk var det ønskelig å få en rimelig jevnt fordelt dekning ved avslutning av prosjektet, eventuelt med best dekningsgrad av ytterkanter og/eller områder der vern var mer usikkert. I praksis er nok dekningen stort sett ganske jevnt fordelt, men med noe svakere grunnlag i nordre og sentrale deler. I ettertid ser vi at dette ikke er optimalt. Det er fortsatt en del usikkerhet omkring grensedragning for mulig verneområde i nordøstre deler, og her kunne det med fordel vært mer detaljerte undersøkelser. Selv om dekningsgraden i sørvest ikke avviker negativt fra resten av området, ser dette samtidig ut til å være et av de mest usikre og konfliktfylte delene av mulig verneområde. Her kunne det derfor trolig vært en fordel med grundigere undersøkelser.

Siden området er stort i utstrekning og til dels vanskelig tilgjengelig er det store arealer som kunne vært mer detaljert gjennomgått ut fra en rent naturfaglig vinkel, se kapittel 4.3. Dette gjelder særlig indre og nordlige områder som ut fra tilgjengelige ressurser og potensial ble nedprioritert. I tillegg er det opplagt flere verdifulle lokaliteter i de rikere områdene i sør der det til nå er registrert flest verdifulle områder. Til tross for disse manglene gir utredningen et klart signal om hvor de store naturverdiene ligger. Dersom man framover ønsker mer detaljert kunnskap om disse verdiene bør nye undersøkelser rettes mot disse områdene. Dette vil gi den mest kostnadseffektive kartlegging av nye verdifulle lokaliteter. Alternativt kan man satse på å få et jevnt kunnskapsnivå over hele området. Dette innebærer økt kartlegginger i mer fattige og vanskelig tilgjengelige områder med mindre sannsynlighet for funn av nye verdifulle lokaliteter.

4.2 Skjøtsel

Det finnes enkelte svært uheldige utgrøftinger i myrer i området, bl.a. grøfta over Brettingsmyra mellom Hornsjøen og Reinsjøen, samt flere små grøfter i utkanten av Hynna reservatet, mellom Kittilbu og Holsætra. Dette kan også gjelde andre steder, og slike grøfter bør som hovedregel

fylles igjen. De har særlig rammet forekomsten av mjukmatte- og lausbotnmyr for området, noe som er en av de viktigste naturverdiene til hele undersøkelsesområdet.

Gran- og furuskog i utredningsområdet bør normalt unntas for skogsdrift. Store verdier i disse skogene er knyttet til gamle levende og døde trær. Død ved må ikke fjernes fra området. Det bør vurderes skjerpede krav om bålrensning/bruk av stedegen ved i kjerneområdene omkring eksisterende Ormtjernkampen nasjonalpark.

Det er ikke registrert spesielle verdier knyttet til bjørkeskogen i utredningsområdet, med noen få lokale unntak. Et begrenset uttak av bjørk bør kunne tillates dersom dette kan gjennomføres uten å skade annen verdifull vegetasjon.

Store verdier i kulturlandskapet er avhengig av kontinuitet i beite og slått. Det er viktig at skjøtselen på disse arealene fortsetter. Kunstgjødsel må unngås på de verdifulle arealene. I motsetning til i mange andre stølsområder, finner vi i Valdresdelen av utredningsområdet de største naturverdiene innenfor inngjerdede arealer. Det er derfor svært viktig at beitetrykket holdes opp på slike områder, og de fleste steder er det ønskelig med en økning i beitepresset.

4.3 Oppfølgende undersøkelser

Det kan være behov for spesielle oppfølgende undersøkelser i tilknytning til myr og våtmark i Nord-Aurdal og Øystre Slidre, spesielt hvis det blir snakk om å utelate større områder her. På artsnivå vil det da bl.a. bli viktig å kartlegge utbredelsen av finnmarkstarr. Jan Wesenberg (pers.medd.) antyder at en sjelden art som gullull burde kunne finnes i området. På naturtypenivå vil forekomsten av rikmyr, samt mjukmatte- og løsbunnsmyr være viktig å registrere. En mer detaljert kartlegging av myrer vil kunne si mer om potensialet for slike kvaliteter.

Det ble gjort oppfølgende undersøkelser av beitemarkssopp i noen områder i 2005 (Nord-Fron, Nordre Land og Nord-Aurdal hovedsakelig), men registreringene kom for seint i gang til å fange opp et større artsspekter. Dersom kommende sesong gir grunnlag for god forekomst av beitemarkssopp, bør et større område sjekkes med tanke på denne gruppa; spesielt Øystre Slidre, deler av Nord-Aurdal og Etnedal. Avhengig av nedbørsituasjonen, bør registreringene gjennomføres i perioden medio juli til primo september. Potensialet for funn av nye lokaliteter med rødlistearter er godt, ikke minst i områder med baserikt jordsmonn.

Av andre undersøkelser kunne det være behov for å kartlegge utbredelsen av skjeggklokke særlig i området Røssjøkollane som ser ut til å ha en store forekomster av arten. Det kan også være behov for å se på forekomst av rike bjørkeskoger i området Nordre Land, Etnedal og Nord-Aurdal. Potensialet for kalkrike områder i fjellet er dokumentert omkring Langsua, og flere lokaliteter i dette området kan finnes ved mer grundige undersøkelser.

Hvis det er aktuelt å utvide mulig verneområde mot nord over Vinstra-elva, bør det gjennomføres ytterligere kartlegging her. Ikke minst gjelder dette av elvekløfta som Vinstra danner ned mot Slangen, men også myrområdene mot Øyangen. På samme måte kan det være fornuftig å sjekke nærmere kulturlandskapet på østsiden av Helvete, hvis det her er aktuelt å bevege seg helt inntil riksveg 255.

5 Referanser

5.1 Litteratur

- Abel K., Bendiksen E. og H. Hollien 2005. Faktaark med lokalitetsbeskrivelse i forbindelse med naturfaglige undersøkelser med tanke på vern av skog på Statskog SFs arealer.
- Bendiksen, E. 1986. Nymoen. List of species observed. VII Nordic Mycological Congress 1984. Botanisk hage og museum, Oslo. Rapport, 41 s.
- Blytt M.N. 1845. Botaniske Reisebemærkninger i Sommeren 1839. Botaniska Notiser 1845: 1-43.
- Blytt, A. 1864. Botanisk Reise i Valdres og de tilgrænsende Egne. Nytt.Mag.Naturvid.13:1-149.
- Børnes, G. og Kohmann, K. 1966. Ormtjernkmpen villmark. Hovedfagsoppgave ved Inst. for skogskjøtsel, NLH, Ås.
- Direktoratet for Naturforvaltning, 1995. Naturvernområder i Norge 1911-1994. DN-rapport 1995-3. 139 s.
- Direktoratet for Naturforvaltning, 1999a. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim, 238 s.
- Direktoratet for Naturforvaltning, 1999b. Kommunenes kartlegging av biologisk mangfold. Forekomster av lokal verdi - hvordan registrere?, s. 3.
- Direktoratet for Naturforvaltning, 1999c. Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. DN-rapport 1999-3. 161 s.
- Enzensberger, T. 2003. Vurdering av område i forbindelse med søknad til kulturmarksrestaurering/skjøtsel. Rapport til Fylkesmannen i Oppland, landbruksavdelingen. 10 s.
- Fylkesmannen i Oppland 1981. Utkast til verneplan for myrar i Oppland fylke. Rapport, 70 s.
- Fylkesmannen i Oppland 1982. Utkast til verneplan for våtmarksområde i Oppland fylke. Rapport, 128 s.
- Fylkesmannen i Oppland 2005. Vern av Statskog SFs grunn. Områder i Oppland fylke. Utkast til verneplan. Rapport2/2005.
- Galten, L. 2003. Nye funn av finnmarksstarr *Carex laxa* i Engerdal. blyttia 61: 214-217.
- Gaarder, G. & Jordal, J. B. 1996. Botaniske undersøkelser av kulturlandskap i Grimsdalen, Dovre, Dalsida i Lesja, Fryadalen i Nord-Fron, og av barskog i Formolia og Uladalen i Sel, Oppland fylke. Miljøfaglig Utredning, rapport 1996-13: 1-78.
- Gaarder, G. & Jordal, J. B. 1997. Biologiske undersøkelser i verdifulle kulturlandskap i Vang, Nord-Aurdal, Etnedal og Gran i Oppland fylke. Miljøfaglig Utredning, rapport 1997-2: 1-86.
- Gaarder, G. 2002. Biologiske verdier innenfor planlagt utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark. fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelinga. Upublisert rapport, 30 s.
- Gjærevoll, O. 1982. Flora og planteliv - fra flatbygd til vidde. Bygd og By i Norge: Vestoppland og Valdres.
- Gulbrandsen J. 1984. Den globale vegetasjons variasjon langs den klimatiske høygradient i Gausdalområdet, Øst- Norge. Cand. scient-oppgave i spesiell botanikk ved DMNF, UiO mai 1984.
- Haugset, T., Alfredsen, G. og Lie, M.H., 1996. Nøkkelbiotoper og artsmangfold i skog. Siste Sjanse, Oslo.
- Hesjedal, O. 1973. Vegetasjonskartlegging i Øystre Slidre, Valdres. Inventering av arealressurser. Jorddirektoratet, avd. for Jordregistrering. s.1-47.
- Høitomt, G. 2004. Diverse botanikk Ormtjernkampen 2004. Upubl. notat, 2 s.

- Høitomt, G. 2005. Tilleggsopplysninger om botanikk i undersøkelsesområde for utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark. Upubl. notat, 2 s.
- Johansen, I. 1976. En sammenligning av vedboende sopp (Aphyllophorales - Homobasidiomycetes) i Håøya og Ormtjernkampen nasjonalpark. Hovedfagsoppg. i botanikk, Univ. i Oslo.
- Johansen, I. & Ryvarden, L. 1977. Wood-inhabiting fungi (Aphyllophorales, Homobasidiomycetes) in two Norwegian forest reserves. Meddel. Inst. Skogforsk. 33: 453-478.
- Kielland-Lund, J. 1992. Del 2. Håndbok for feltregistrering – viktige vegetasjonstyper i kulturlandskapet, Øst-Norge. Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap. 33 s.
- Korbøl A. 2002A. Nøkkelbiotoper i Gausdal Statsallmenning. Oppdragsrapport Nr 1/2002. Prevista.
- Korbøl A. 2002B. Nøkkelbiotoper og hensynsområder. Statskoger i Oppland. Oppdragsrapport Nr 5/2002. Prevista.
- Korsmo, H og Svalastog, D. 1994. Inventering av verneverdig barskog i Oppland. NINA Oppdragsmelding 262
- Larsen H.E. 1983. Botaniske inventering av myr i Sør og Vestoppland sommeren 1983. Fylkesmannen i Oppland. Rapport.
- Lid, J. & Lid, D. T. 1998. Norsk flora. 6. utgåve ved Reidar Elven. Det Norske Samlaget, Oslo. 1014 s.
- Lie, H. 1961. Ormtjernkampen Villmark. Østlandske Naturvernforening. Småskrifter 2: 1-20.
- Lindblad, I. 1996. Skogområder i Øst-Norge registrert av Siste sjanse. NOA-Rapport 1996 - 1.
- Løvdaal, I., Heggland, A. og Abel, K., 2003. Registreringsinstruks for Siste Sjanse-metoden: Kartlegging av biologisk mangfold i skog. Siste Sjanse-notat 2003-1. 28 s.
- Løvdaal, I., Heggland, A., Gaarder, G., Røsok, Ø., Hjermann, D. og Blindheim, T., 2002. Siste Sjanse metoden. En systematisk gjennomgang av prinsipper og faglig begrunnelse. Siste Sjanse-rapport 2002 - 11. 151 s.
- Melby 2004a. Foreslått utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark. Landskapsanalyse-evaluering. Miljøfaglig Utredning, rapport 2004:25
- Melby 2004b. Foreslått utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark. Berggrunnsgeologi og kvartærgeologi. Miljøfaglig Utredning, rapport 2004:26
- Middelborg, J. & Mattsson, J. 1987. Crustaceous lichenized species of the Caliciales in Norway. Sommerfeltia 5: 1-70.
- Miljøverndepartementet, 1992. St. meld. nr. 62 (1991-92). Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge.
- Miljøverndepartementet, 2003. St. meld. nr. 25 (2002-2003). Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand.
- Moen, A., 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss, 199 s.
- Moen, A., Alm, T., Austad, I., Kielland-Lund, J., Losvik, M. & Norderhaug, A. 2001. Kulturbetinget engvegetasjon. S. 68-98 i: Fremstad, E. & Moen, A. (red.) Truete vegetasjonstyper i Norge. NTNU rapport botanisk serie 2001-4. 231 s.
- Moss O.O. & Volden T. 1980. Botansike undersøkelser i Etnas og Dokkas nedbørfelt med vegetasjonskart over magasinområdene Dokkfloy og Rotvill/Røssjøen. Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer, UIO. Rapport 12.
- Naturkart DA, 2000. Natur2000. Database for FilemakerPro. Programmert av Ola Wergeland Krog og Håkon Borch.
- Nickelsen, R. P. 1988. Fullsenn 1717 III. Berggrunnskart M 1:50.000. NGU.
- Nitare, J. (Red.), 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsværd skog. Flora över kryptogamer. Skogstyrelsens förlag, 384 s.

- Nordhagen, R. 1973. Über ein spontanes vorkommen von *Rehum Raphonticum* L. in Aurland im inneren Sognefjord-gebiet, Norwegen, sowie über das vorkommen der art in Bulgarien. Universitetsforlaget. 90 s.
- Nordiska Ministerrådet, 1977. Naturgeografisk regionindelning av Norden, Stockholm, 137 s.
- Rekdal Y. 2002. Vegetasjon og beite i Gausdal Vestfjell. Revsjø/Liumseterhamna, Dokklihamna, Tverrlihamna og Ormtjernkampen nasjonalpark med foreslåtte utvidingsområde. Rapport frå vegetasjonskartlegging. NIJOS-rapport 7/2002.
- Ryvarden, L. 1993. Norges nasjonalparker. Universitetsforlaget.
- Siedlecka, A., Nystuen, J. P., Englund, J. O. & Hossack, J. 1987. Lillehammer. Berggrunnskart M 1:250.000. NGU
- Sopphebariet, 2003. Internettssidene til sopphebariet ved botanisk museum og hage, Universitetet i Oslo: <http://www.toyen.uio.no/botanisk/bot-mus/sopp/soppdb.htm>. 01.05.2003
- Steiniger, E. 1975. Botanisk inventering i Gausas nedbørfelt. Kontaktutv.f.vassdragsreg. Univ. i Oslo. Upubl.
- Stordal S. 1980. Subalpin myrvegetasjon i Gausdal Vestfjell , Oppland, med spesiell vekt på sammenheng mellom vegetasjon og voksestedforhold. Hovedoppgave ved DMNF, UiO 1980.
- Thoresen, M.K., 1990. Kvartærgeologisk kart over Norge. Tema: Jordarter. M 1:1 mill. Norges geologiske undersøkelse.
- Ullring, U. E. 2004. Feltrapport - Prosjekt Ormtjernskampen. Vurdering av støler i Øystre Slidre, besøkt i 2003 og 2004. Økologihjelpen. Rapport, 5 s.
- Wischmann F. 1948. Ekskursjon til Dokka i Nordre Land 11.-17.juli 1948. Referat i Blyttia 7:19-20
- Wischmann F. 1966. Ekskursjon til Etnedal 3.-11. juli 1965. Referat i Blyttia 24:42-44

5.2 Muntlige kilder

Kolsrud, Torger Etnedal kommune
 Sparstad, Katarina Sparstad Naturkartlegging
 Bekken, Jon Naturtjenester AS
 Telstø, Håvard Nordre Land komune
 Høitomt, Geir NOF Oppland
 Wesenberg, Jan Botaniker

Tabell 7

Biologisk mangfold i kulturlandskapsområder i planområdet for utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark. Verdisetting etter Direktoratet for naturforvaltning sin håndbok 13-1999. Truete vegetasjonstyper etter Moen m.fl. (2001), kravfulle indikatorarter (i tillegg til rødlistearter) etter Kielland-Lund (1992) og Gaarder & Jordal (1996) (karplanter) og Jordal & Gaarder (1998) (beitemarkssopp). Av beitemarkssopp er tatt med arter med indikatorverdi 2 eller høyere. * = koordinater etter ED50 (svart rutenett). Øvrige koordinater etter EUREF89 (blått rutenett).

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
NF01	Veslfjellsætrin	Nord-Fron	NP1340 1257	BHL 22.09.2004 JBJ 06.09.2005	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Melrødskivesopp (DC), Bakkesøte, snøsøte, fjellmarinøkkel, fjellnøkleblom, skarlagenvokssopp	B	Mindre arealer med natureng øvre deler (også ovenfor veien), inne ved seterhusene og nord og vest for husene. Gjengroende. For øvrig mest kulturenger. Fragment med flekkmure-sauesvingeneng.
NF02	Haugsåtra	Nord-Fron	NP 1565 1465	BHL 22.09.2004 JBJ 06.09.2005	Naturbeitemark	Dunhavreeng (EN)	Entoloma pratense (R)) Bakkesøte, snøsøte	C	Gjengroende dunhavrenger og finnskjeugg-fjellmarikåperenger inne ved og nord for seterhusene. Funn av en rødlisteart i kategori sjelden gir normalt verdi A, men verdi satt ned til B pga kraftig gjengroing og lite areal med artsrik vegetasjon.
NF03	Hølsåtra	Nord-Fron	NP 1571 1239	BHL 22.09.2004 JBJ 06.09.2005	Naturbeitemark	Dunhavreeng (EN)	Høstmarinøkkel (A), bakkesøte, snøsøte, marinøkkel, fjellnøkleblom	B	Hovedsakelig naturenger med fattige finnskjeuggryer som beites av sau. Mindre arealer og mest fragmenter av dunhavreng nedenfor seterhusene, mot sørøst. Verdi derfor satt ned til B (forekomst av akutt truet vegetasjonstype gir normalt verdi A).
NF04	Storhølisætrin	Nord-Fron	NP 1850 0906	BHL 22.09.2004 JBJ 06.09.2005	Naturbeitemark, slåtteenger	Dunhavreeng (EN), flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Fiolett rødskivesopp (R), melrødskivesopp (DC), musserongvokssopp (DC), bakkesøte, bittersøte, snøsøte, marinøkkel, fjellnøkleblom, lutvokssopp	A	Store arealer med ekstensivt beitet (hest) og meget artsrike dunhavrenger mellom Megardseter og Storhøliseter. Kulturenger som slås dekker imidlertid det meste av arealet i setergrenda. Stort behov for økt beitetrykk.
NF05	Melbysætra	Nord-Fron	NP 1898 0860	BHL 22.09.2004 JBJ 06.09.2005	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte, bittersøte, snøsøte, marinøkkel, fjellnøkleblom	B	Små arealer med ekstensivt beitet naturbeitemark nordvest for setra, med meget artsrike flekkmure-sauesvingelenger. For øvrig kulturenger som slås.

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
SF01	Fredriksætra	Sør-Fron	NP 224 120	HFj 06.07.2004	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Snøsøte, marinøkkel, fjellmarinøkkel	C	Gjengroende setervoll ekstensivt beitet ovenfor seterhusene. Kraftigere gjengroing nedenfor husene
SF02	Venlisætra	Sør-Fron	NP 262 096	BHL 22.09.2004	Naturbeitemark			-	Nesten utelukkende kulturenger
SF03	Gravskardlia	Sør-Fron	NP 282 090	BHL 22.09.2004	Naturbeitemark			U	Bare vurdert fra avstand
G01	Øvre Megruntjønn vest	Gausdal	NP 273 055	HFj 06.07.2004	Naturbeitemark		Fjellmarinøkkel	C	Mindre arealer med godt beitet naturbeitemark langs vannet. Kalkrik flora med flekkmure, fjellfrøstjerne, kattefot m.v.
G02	Nordgardsætra/ Sveasætra	Gausdal	NP 305 062	BHL 22.09.2004	Naturbeitemark, slåtteenger			U	Bare vurdert fra avstand
G03	Nordbua	Gausdal	NP 272 018	Ghø 10.07.1999	Naturbeitemark		Skjeggklokke (DC)	B	Gammelt funn av skjeggklokke (1959) (Botanisk Museum 2004). Gjenfunnet i 1999 med sparsom forekomst (Høitomt 2005).
G04	Maribusætra	Gausdal	NP 322 043*	BHL 12.08.2004	Naturbeitemark			C	Mindre arealer med naturbeitemark, med flekkmurerer på knauser og noe dunhavre på arealer i gjengroing inne på tunet. Nedre deler ryddet i 2003 og beitet av hest etter lengre opphold i hevd.
G05	Melgardssætra	Gausdal	NP 333 039*	BHL 12.08.2004	Naturbeitemark			U	Hovedsakelig kulturenger. Noen få naturengarter på et lite, ugjødslet areal ovenfor seterhusene.
G06	Roasætra	Gausdal	NP 364 018*	HFj 05.07.2004	Naturbeitemark			U	Ugjødslede partier fattige, med mager natureng.
G07	Synstgardsætra	Gausdal	NN 3973 9889	BHL 12.08.2004	Slåtteenger			C	Nesten utelukkende gjødslede kulturenger. Inne på det ene setertunet (sentralt) ble det registrert basekrevende vegetasjon (bl.a. flekkmure, og dunhavre), men uten tydelige vegetasjonstyper.
G08	Silviksætran	Gausdal	NN 378 977*	BHL 12.08.2004	Slåtteenger			U	Hovedsakelig kulturenger. Lite areal med natureng på voll inntil seterhusene, men bare trivielle naturengarter registrert.

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
G09	Febua	Gausdal	NN 302 956	BHL 12.08.2004	Naturbeitemark		Rombesporet rødsksesopp	C	Store arealer med magre finnskjeffjellmarikåpeenger med noen svake baseindikatorer (mogop og dvergjamne).
G10	Nordre Ongsjøsætra	Gausdal	NN 357 988	HFJ 05.07.2004	Naturbeitemark			C	Mager beitet natureng på det inngjerdede tunet, nylig ryddet utmarksbeite utenfor husene.
G11	Ongsjøsætran	Gausdal	NN 353 986	HFJ 05.07.2004	Naturbeitemark		Skjeggklokke (DC), marinøkkel	C	Dårlig beitetrykk, gjengroing. Funn av skjeggklokke fra 1936 (Botanisk Museum 2004). Trolig utgått, og verdi derfor satt ned til C.
G12	Hellebergsætra	Gausdal	NN 4782 9318	Gga 05.07.2004	Naturbeitemark		Bakkesøte, marinøkkel	C	Inngjerdedt areal beites av storfe, men gjødslet. Utenfor på nordsiden litt gjengroende rester av naturbeitemark.
G13	Hyttengsætra	Gausdal	NN 482 943	Gga 05.07.2004	Naturbeitemark			U	Ganske sterkt gjengroende og biologisk lite interessant.
G14	Skorgangen	Gausdal	NN 530 868	GGa 12.07.2004				-	Hovedsakelig nydyrkingsområder.
G15	Romyra/ Grasslåa	Gausdal	NN 520 870	GGa 12.07.2004				-	Hovedsakelig nydyrkingsområder.
G16	Reinsåsen	Gausdal	NN 488 880	Gga 12.07.2004	Naturbeitemark		Marinøkkel	C	Beitet av storfe, Det meste oppgjødslet, men også artsrike naturbeitemarkspartier med bl.a. dunhavre. Øvrige deler av setervollene i dette området virket ikke interessante.
G17	Trasserudslettet	Gausdal	NN 5425 8765	GGa 12.07.2004	Småbiotoper		Vanlig sotbeger	C	Gjengroende slåtteeng, samt ei løe med interessante skorpelav.
G18	Bjørgesætra	Gausdal	NN 482 837	Ikke undersøkt				U	Nydyrkingsområder.
G19	Hornsjøesætra	Gausdal	NN 445 921*	BHL 04.08.2004	Naturbeitemark			U	Bare vurdert fra avstand. Trolig en del gjengroing.
G20	Nysætra	Gausdal	NN 406 925*	Ikke undersøkt				U	
G21	Kittilbu (nord for vegen)	Gausdal	NN 515 826	Ikke undersøkt				U	

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
G22	Holsætra	Gausdal	NN 4756 8319	GGa+BHL 20.07.2002	Naturbeitemark		Rødsveve (DC), bakkese, marinøkkel	B	Inngjerdede setervoller som beites av storfe og sau i kombinasjon. Funn av rødsveve fortsatt ikke bekreftet av sakkyndig, men trolig denne arten.
G23	Nordre Dokklia	Gausdal	NN 450 865	BHL 04.08.2004	Naturbeitemark			-	Gjødslet storfebeite, noen naturengarter i nedre deler.
G24	Øvre Dokklia	Gausdal	NN 457 864	BHL 04.08.2004	Naturbeitemark			-	Hovedsakelig kulturenger, noe mager natureng utenfor gjerdet i nordøst.
G25	Dokkvollan	Gausdal	NN 4430 8657	BHL 04.08.2004	Naturbeitemark		Bakkese	C	Ganske store arealer med magre naturenger (finnskjegg-fjellmarikåpeeng), middels artsrikt.
G26	Ånstatsætra	Gausdal	NN 436 866	GHø 22.08.1997 BHL 04.08.2004	Naturbeitemark		Skjeggklokke (DC)	B	Skjeggklokke på øvre del av setervollen 22.08.1997 (spredt og fåtallig) (Høitomt 2005). I gjengroing da, noe som også ble vurdert fra avstand i 2004.
G27	Druktjørnhaugen	Gausdal	NN 388 890	BHL 04.08.2004	Naturbeitemark			-	Mest nitrofilt kulturbeite, noe naturenger utenfor gjerdet i nordøst og nordvest.
G28	Tjyruverket	Gausdal	NN 402 873	Gga 2002	Naturbeitemark			U	Dårlig undersøkt, men virket ikke spesielt interessante. Trolig en del gjengroing.
G29	Grytsætra	Gausdal	NN 376 856	Gga+BHL 20.07.2002	Naturbeitemark			-	Fattige finnskjeggryer
G30	Toftsætra	Gausdal	NN 4048 8465	GGa+BHL 20.07.2002	Naturbeitemark, slåtteenger	Flekkgrisøreng (EN)	Rødnende lutvokssopp (V), snøse, brudespore	A	Ekstensivt beitet setervoll. Rik utforming av flekkgrisøreng med brudespore ned mot myra vest for setra.
G31	Mjødokksætra	Gausdal	NN 3705 8705	Gga+BHL 20.07.2002	Naturbeitemark	Flekkmure- sauvesvingeleng (VU)	Bakkese, marinøkkel	C	Godt beitetrykk med storfe på setervollen (inngjerdet). Verdi satt ned pga lite areal/fragmentarisk forekomst av flekkmure-sauvesvingeleng.
G32	Tortjørnlia	Gausdal	NN 360 879	Gga+BHL 23.07.2002	Naturbeitemark		Lutvokssopp	C	Litt natureng utenfor gjerdet og ut mot kantene.
G33	Vågskard	Gausdal	NN 337 869	BHL 22.07.2002	Slåtteenger		Fjellmarinøkkel	C	Setervollene gjengroende og oppgjødslet, men natureng ved seterhusene (slås).
G34	Skjellbreidhytta	Gausdal	NN 344 829	BHL 22.07.2002	Naturbeitemark			U	Lite areal med fattige finnskjegg-fjellmarikåpeeng ved hytta.

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
G35	Tortjørnplassen	Gausdal	NN 342 888	BHL 22.07.2002	Naturbeitemark		Mørkskallet vokssopp (DC), bakkese, lutvokssopp	B	Små arealer med ugjødset naturbeitemark
G36	Liomsætra	Gausdal	NN 319 899	GGa, HFj, BHL 20.-2207.2002	Naturbeitemark, slåtteenger	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Rødnende lutvokssopp (V), mørkskallet vokssopp (DC), handmarinøkkel (DC), bakkese, marinøkkel, fjellmarinøkkel, lutvokssopp	A	Store arealer med mager, ugjødset naturbeitemark både innenfor og utenfor inngjerdede områder. God forekomst av beitemarkssopp, bl.a. 8 vokssopper, og av marinøkler spesielt. Dobbeltekkasin skremt opp i utkant av vollene.
G37	Skytterbua	Gausdal	NN 276 895	BHL 21.07.2002	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Bakkese, marinøkkel	B	Forholdsvis store arealer med middels artsrik flekkmure-sauesvingeleng. Moderat til godt beitetrykk (utmarksbeite).
G38	Fossbekkhytta	Gausdal	NN 258 911	GGa+HFj 21.07.2002	Naturbeitemark		Snøse, marinøkkel	B	Noe ugjødset naturbeitemark ovenfor hytta, einerbakke.
G39	Ormtjørnsætra	Gausdal	NN 4414 8358	BHL 18.08.2004	Naturbeitemark		Skjeggklokke (DC), marinøkkel	B	Forholdsvis små arealer med ugjødsete naturenger, verdiene utenfor inngjerdede områder.
G40	Oppsjølia	Gausdal	NN 458 824	BHL 18.08.2004				-	Kulturenger.
G41	Rokvamsætra	Gausdal	Nn425 807	HFj 08.07.2004	Naturbeitemark			-	Kulturenger.
NL01	Goplesætra	Nordre Land	NN 460 792	GHø 10.08.2002 BHL 18.08.2004 GHø 27.07.2005 GHø + BHL 18.08.2005	Naturbeitemark	Skogstorkenebb-ballblomeng (VU)	Skjeggklokke (DC), lillagrå rødskivesopp (DC), bakkese, marinøkkel, brudespore	C	Hovedsakelig kulturenger, noe naturenger i sør og nord. Parti med fuktig ballblomeng i nordre del, der det ble funnet bl.a. brudespore, grønnkurle, korallrot og skogmariland i 2002 (Høitomt 2005).
NL02	Nashougsætra	Nordre Land	NN 4530 7995	BHL 18.08.2004 GHø 27.07.2005	Naturbeitemark		Marinøkkel	-	Nitrofile og ferske, gjødsete enger. Litt naturbeitemark utenfor gjerdet, hvor marinøkkel ble funnet

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
NL03	Nysætra	Nordre Land	NN 422 783	BHL 18.08.2004 GHø + BHL 18.08.2005	Naturbeitemark		Fiolett rødskivesopp (R), bakkesøte, marinøkkel, lutvokssopp	A	Innslag av baserik vegetasjon og ugjødset beitemark på vollen nedenfor tunet.
NL04	Lundsætra	Nordre Land	NN 415 778	BHL 18.08.2004	Naturbeitemark, slåtteeenger		Skjeggklokke (DC), Entoloma cf. scabropellis (E), Entoloma turci (R), melrødskivesopp (DC), bakkesøte, fjellmarinøkkel, marinøkkel	A	Noen ugjøddelede og magre beiter/ slåtteeenger innenfor inngjerdede områder i vest, og noe artsrik natureng utenfor kvæene i øst. I tillegg inngjerdet, ugjødset beitemark i vestre del, og et område med mager, grunnlendt beitemark langs vegen i nordøst med bla. melrødskivesopp
NL05	Gardsætra	Nordre Land	NN 431 771	Ghø 10.08.2002 GHø + BHL 18.08.2005	Naturbeitemark		Skjeggklokke (DC), Bakkesøte, marinøkkel	B	Lang hevd med beiting av geit. Det beites fortsatt, men mindre intensivt (Høitomt 2005).
NL06	Slugua	Nordre Land	NN 447 776	Ghø 05.08.2003 Ghø flere datoer 2004 og 2005	Naturbeitemark		Skjeggklokke (DC), rosenkjuke (DC)(på løe), marinøkkel	B	Setervoll som er ryddet, beiting igangsatt i 2004 (hest/sau). Hovedsakelig magre finnskjepp-fjellmarikåpeenger. Innslag av friskere partier med hvitsoleie, ballblom og korallrot (Høitomt 2005). Flere observasjoner av dobbeltbekkasin (DC) på setervollen.
NL07	Leikvams-lægeret	Nordre Land	NN 3911 7908	Ghø 10.07.2003 GGa 08.07.2004	Naturbeitemark		Bakkesøte, snøsøte, marinøkkel, fjellmarinøkkel, brudespore	B	Liten lokalitet i svak gjengroing, men ganske artsrike restpartier. Truet av oppslag av bjørk. Rikelig forekomst av bakkesøte, snøsøte, marinøkkel og fjellmarinøkkel i 2003, samt kongsspir ved bekken i vest (Høitomt 2005).
NL08	Svarttjernet	Nordre Land	NN 402 781	BHL 18.08.2004	Naturbeitemark		Skjeggklokke (DC)	B	Naturenger langs veien ved Svarttjernet.
NL09	Tronhus	Nordre Land	NN 372 775	Ghø 05.08.2003	Naturbeitemark		Skjeggklokke (DC), bakkesøte, snøsøte, marinøkkel	B	Lang hevd med hardt beitepress av hest (Høitomt 2005).
E01	Nedre Lenningen	Etnedal	NN 369 753	HFj 08.07.2004 BHL 18.08.2004	Naturbeitemark			C	Hardt beitet av hest, ganske store arealer med mager natureng.

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
E02	Tukthuset	Etnedal	NN 349 759	BHL 04.07.2003	Naturbeitemark		Marinøkkel	U	Dårlig beitetrykk og svakt gjengroende. Mangelfullt undersøkt.
E03	Ølsjøllii	Etnedal	NN 3549 7228	BHL 18.08.2004	Naturbeitemark, slåtteeenger	Dunhavreeng (EN), flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Skjeggklokke (DC), handmarinøkkel (DC), bakkese, marinøkkel	A	Store arealer med ekstensivt beitet dunhavreeng, samt ugjødslede/lite gjødslede og artsrike slåtteeenger. Fragment av flekkgrisøreng (VU).
E04	Slaveriet	Etnedal	NN 343 735	BHL 18.08.2004	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)		C	Bare små arealer med flekkmure-sauesvingeleng lokalt, verdiene hovedsakelig utenfor inngjerdede områder.
E05	Hafsenn	Etnedal	NN 3500 7040	BHL 18.08.2004	Naturbeitemark		Skjeggklokke (DC), marinøkkel	B	Mest kulturrenger som høstes, men mindre arealer med middels artsrike naturenger i svak gjengroing øvre, østre deler.
E06	Aset	Etnedal	NN 336 699	BHL 18.08.2004	Naturbeitemark			U	Mest kulturrenger, små arealer med fattige finnskjegg-fjellmarikåpeenger.
E07	Afetstølen	Etnedal	NN 339 705	BHL 18.08.2004	Naturbeitemark			-	Gjengroing, lite areal.
E08	Rotvollstølen	Etnedal	NN 316 718	Ikke undersøkt				U	
E09	Risvoll	Etnedal	NN 313 722	HFJ 08.07.2004	Naturbeitemark			U	Små arealer med natureng, ikke spesielt artsrike, utenfor gjerdet. For øvrig kulturrenger
E10	Bergskardstølen	Etnedal	NN 310 723	Ikke undersøkt				U	
E11	Grøvi	Etnedal	NN324 704	HFJ 08.07.2004				-	Nitrofilt og gjengroende.
E12	Purkestad	Etnedal	NN328708	HFJ 08.07.2004				-	Nitrofilt
E13	Fjellbu	Etnedal	NN 304 699	GGa 08.07.2004				-	Bare kulturrenger observert
E14	Fleten sør	Etnedal	NN 306 722	GGa 08.07.2004	Naturbeitemark, slåtteeenger		Marinøkkel	C	Små partier med naturbeitemark (i gjengroing) på grunnlendt mark på utsiden (nordsiden) av gjerdet, gjengroende og noe gjødslet innenfor.
E15	Fleten	Etnedal	NN 304 713	Gga 08.07.2004	Naturbeitemark		Snøse, marinøkkel, fjellmarinøkkel	B	Magre, gjengroende finnskjeggryer langs vegen, oppgjødslet og uinteressant innenfor gjerdet

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
E16	Skardet	Etnedal	NN 302 724	Gga 08.07.2004	Naturbeitemark			U	Innenfor gjerdet oppgjødslet og uinteressant. Mest hei og bare fragmenter av gjengroende naturbeitemark utenfor.
E17	Stuvelii	Etnedal	NN 295 736	Gga 08.07.2004	Naturbeitemark		Marinøkkel	C	En del naturbeitemark utenfor gjerdene, noe svakt beitetrykk, men potensiale for sopp. Trolig også potensiale på kubeite innenfor gjerdet på nordre seter, men ikke sjekket nærmere.
E18	Nysetstølen søndre	Etnedal	NN 2851 7163	BHL 03.08.2004	Naturbeitemark, slåtteeenger	Dunhavreeng (EN)	Storengkall (DC), bakkeseøte, marinøkkel	A	Store arealer med svakt gjengroende dunhavreeng sentralt. God forekomst av storengkall på hyttetomt hvor det trolig blir slått år om annet.
E19	Nysetstølen nordre	Etnedal	NN 282 722	BHL 03.08.2004	Naturbeitemark			-	Nitrofilt og gjengroende.
E20	Tangen	Etnedal	NN 2613 7184	BHL 03.08.2004	Slåtteeenger, naturbeitemark	Skogstorkenebb- ballblomeng (VU)	Bakkeseøte	B	Store arealer med kulturenger, men i sørøst en fin slåtteeeng med bakkeseøte, samt ballblomeng i friske partier. Noe fattigere slåtteeeng i sørvest.
NA01	Kalvan	Nord-Aurdal	NN 265 738	BHL 03.08.2004	Naturbeitemark, slåtteeenger		Bakkeseøte, marinøkkel	C	Hovedsakelig nitrofilt, men små partier i nordre del med artsrik og svakt basekrevende engvegetasjon.
NA02	Dovresstølen/ Duverudstølen	Nord-Aurdal	NN 210 710	BHL 08.09.2004 BHL 31.08.2005	Naturbeitemark, slåtteeenger	Dunhavreeng (EN)	Bakkeseøte, marinøkkel, lutvokssopp	B	Verdi satt ned pga gjengroing av dunhavreenga. Magre finnskjeffjellmarikåpebeiter ovenfor stølshusene med god hevd.
NA03	Nordre Bjørnhovd	Nord-Aurdal	NN 2226 7446	BHL 08.09.2004 BHL 31.08.2005	Naturbeitemark	Dunhavreeng (EN), flekkmure- sauesvingeleng (VU)	Høstmarinøkkel (A), bakkeseøte, snøseøte, marinøkkel, fjellmarinøkkel, lutvokssopp	A	Fhv store arealer med dunhavreenger med moderat beitetrykk på innmark, flekkmure-sauesvingelenger med godt beitetrykk utenfor. Høyderekord for høstmarinøkkel i Norge (Lid & Lid 1998).
NA04	Søre Bjørnhovd	Nord-Aurdal	NN 2383 7453	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark	Flekkmure- sauesvingeleng (VU)	Bakkeseøte, snøseøte	B	Noe kultureng, men natureng med magre finnskjeffgryer og mindre partier med flekkmure-sauesvingeleng.

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
NA05	Baustin	Nord-Aurdal	NN 2541 7605	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark, hagemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU), hagemark (VU)		B	Hovedsakelig magre finnskjeuggryer med bare små partier med basekrevende vegetasjon. Ikke kulturenger. Liten bjørkehage sentralt. Dvergspett (DC) obs.
NA06	Skardstølen	Nord-Aurdal	NN 234 768	Ikke undersøkt				U	
NA07	Etnbekkstølan	Nord-Aurdal	NN 237 773	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark		Bakkesøte	C	Småflekker med litt rikere vegetasjon, men mest fattige finnskjeugg-fjellmarikåpebeiter.
NA08	Sløaøyin	Nord-Aurdal	NN 250 777	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark		Bakkesøte	C	Små arealer med ugjødset naturbeitemark (fattige finnskjeugg-fjellmarikåpebeiter).
NA09	Etnsenn	Nord-Aurdal	NN 2671 7633	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark, slåtteeenger	Dunhavreeng (EN), flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Høstmarinøkkel (A), bakkesøte, snøsøte, marinøkkel, fjellmarinøkkel	A	Fhv store arealer med artsrike dunhavreenger med svakt/moderat beitetrykk sentralt. Friskere partier med noe beitemarkssopp. Rikmyrsflekker sentralt.
NA10	Røssjøen	Nord-Aurdal	NN 2948 7737	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark	Dunhavreeng (EN), flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte, snøsøte, marinøkkel	B	Hovedsakelig fattige finnskjeugg-fjellmarikåpebeiter, men småflekker med dunhavreeng og basekrevende engvegetasjon (bl.a. friske hårstarrbeiter) i nedre deler. Verdi satt ned pga lite areal med dunhavreeng.
NA11	Svarthammar	Nord-Aurdal	NN 2746 7867	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark, slåtteeenger	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte, marinøkkel	C	Store kulturenger, men også en del ugjødde naturenger (mest finnskjeugg-fjellmarikåpeenger); småflekker med basekrevende engvegetasjon.
NA12	Smørhammar	Nord-Aurdal	NN 308 783	Ikke undersøkt	Naturbeitemark			U	
NA13	Skriulægeret	Nord-Aurdal	NN 313 778	Ghø 01.09.1993 Ghø 14.07.2005	Naturbeitemark		Hvitkurle (DC), bakkesøte, snøsøte, marinøkkel, fjellmarinøkkel, brudespore	B	Finnskjeugg-fjellmarikåpeenger med flere partier med basekrevende vegetasjon. Streifbeites av hest og sau.
NA14	Kolhus	Nord-Aurdal	NN 325 769	GHø 21.08.2005	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Rødsveve (DC)	B	Partier med flekkmure-sauesvingeleng, men hovedsakelig finnskjeuggryer. Relativt stor forekomst av rødsveve. Moderat beitetrykk av hest og sau.

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
NA15	Hundslægeret	Nord-Aurdal	NN 339 765	GHø 21.08.2005 Herbariebelegg Bot. Mus. Oslo	Naturbeitemark	Dunhavreeng (EN)	Handmarinøkkel (DC), rødsveve (DC), lodnebergknapp (A), bakkeseøte, marinøkkel, fjellmarinøkkel	A	Relativt stort areal med dunhavreeng. Funn av handmarinøkkel og lodnebergknapp fra 1959 (Botanisk Museum 2004).
NA16	Sebuhaugen	Nord-Aurdal	NN 355 773	GHø 21.08.2005	Naturbeitemark			C	
NA17	Tapptjerdalen	Nord-Aurdal	NN 3135 8230	Ghø 26.08.1989	Naturbeitemark		Skjeggklokke (DC)	B	Funn fra 1968 "ved grunnmuren til nedbrent seter" (Botanisk Museum 2004). Gjenfunnet på to dellokaliteter i 1989 (Høitomt 2005).
NA18	Brennastølen	Nord-Aurdal	NN 265 798	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark			U	Fattige finnskjegg-fjellmarikåpeenger. Mangelfullt undersøkt.
NA19	Sustølen	Nord-Aurdal	NN 263 810	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark			-	Bare ferske voller.
NA20	Krosstjern SV	Nord-Aurdal	NN 2395 7870	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark		Bakkeseøte	C	Hardt beitet elveslette (hest), små partier med svakt basekrevende engvegetasjon.
NA21	Helleset	Nord-Aurdal	NN 239 797	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark		Bakkeseøte	C	Magre, fattige til intermedieære naturenger beitet av hest.
NA22	Ranheimstølan	Nord-Aurdal	NN 235 815	BHL 08.09.2004	Naturbeitemark			U	Hovedsakelig oppgjødslede enger med mye sølvbunke (storfebite). Partier med fattige finnskjeggryer.
NA23	Jorislægeret	Nord-Aurdal	NN 249 853	Ikke undersøkt	Naturbeitemark			U	
NA24	Skogalægeret	Nord-Aurdal	NN 259 853	Ikke undersøkt	Naturbeitemark			U	
ØS01	Turrsjøen	Øystre Slidre	NN 146 746	BHL 12.09.2004	Naturbeitemark		Bakkeseøte, snøseøte, marinøkkel	C	Gjengroende voll med svakt basekrevende engvegetasjon i nord, samt småflekker med naturbeitemark utenfor inngjerdet areal – for øvrig kultuenger.

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
ØS02	Lii	Øystre Slidre	NN 1813 7475	BHL+UEU 12.09.2004, Enzensberger 2003	Naturbeitemark		Musserongvokssopp (DC), lodnebergknapp (A), bakkesøte, snøsøte, marinøkkel	B	Stort støslag med fhv store arealer med naturbeitemark (storfe), nesten utelukkende finnskjegg-fjellmarikåpeeng; med unntak av en friskere og rikere voll med en del beitemarksopp. Gammelt funn av lodnebergknapp (1931) (Botanisk Museum 2004).
ØS03	Tansberg	Øystre Slidre	NN 2130 7765	BHL+UEU 12.09.2004	Naturbeitemark	Dunhavreeng (EN), flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte, snøsøte, marinøkkel, fjellmarinøkkel	B	En del gamle voller med moderat til godt beitetrykk. Bare fragmenter av dunhavreeng, verdi derfor satt ned til B. Større arealer med flekkmure-ryer sentralt, med flekkgrisøre.
ØS04	Etnelii	Øystre Slidre	NN 2179 7947	BHL 12.09.2004	Naturbeitemark, hagemark	Hagemark (VU)	Bakkesøte	B	For en stor del kulturenger og gjødslede beitevoller. Bjørkehage sentralt og magre finnskjegg-fjellmarikåpeenger i øvre deler.
ØS05	Rabbalen	Øystre Slidre	NN 135 787	UEU 01.10.2004	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte	B	Godt til middels godt beitede stølsvoller, flere med innslag av flekkmureryer (Ullring 2004).
ØS06	Bukono	Øystre Slidre	NN 123 806	UEU 27.09.2004	Naturbeitemark	Dunhavreeng (EN), flekkmure-sauesvingeleng (VU)		C	Innslag av basekrevende engvegetasjon med flekkmure og dunhavre i naturbeitemark på uhevdede jorder. Verdi satt ned pga gjengroing og få kravfulle arter (Ullring 2004).
ØS07	Skatrudstølen	Øystre Slidre	NN 121 822	BHL 12.09.2004	Naturbeitemark			-	Mest kulturenger, bare mindre arealer med fattige finnskjeggryer. Gjengroing.
ØS08	Søre Trollåsen	Øystre Slidre	NN 1600 8156	BHL 12.09.2004, Enzensberger 2003	Naturbeitemark	Skogstorkenebb-ballblomeng (VU)	Bakkesøte	B	Artsrike, men ganske fattige naturenger sentralt og langs veiene i støslaget – for øvrig gjødslede beiter og kulturenger. Enzensberger (2003) fører ei overflatedyrket eng sentralt i støslaget til skogstorkenebb-ballblomeng (noe truet).
ØS09	Rognfeten	Øystre Slidre	NN 208 811	UEU høst 2003	Naturbeitemark			U	Lite areal med natureng, hovedsakelig gjødslede kulturbeiter.
ØS10	Skåltjernstølen	Øystre Slidre	NN 199 829	BHL 12.09.2004	Naturbeitemark			C	Mest ugjødslede/lite gjødslede, fattige naturenger. Noen svake baseindikatorer.
ØS11	Fullsennlii	Øystre Slidre	NN 219 825	Ikke undersøkt				U	Lite drift, trolig en del gjengroende (Ulf Egil Ullring pers. medd.).

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
ØS12	Kristensonlægeret	Øystre Slidre	NN 217 844	UEU 15.07.2004	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Marinøkkel	B	Grunnendt, tørkesvak og baserik mark langs veien på oversiden av stølsvollene og stølshusene (Ullring 2004).
ØS13	Olægeret	Øystre Slidre	NN 229 852	UEU 16.07.2004	Naturbeitemark			U	Mest naturbeitemark, men for det meste gjengroende (ekstensivt beitet med storfe) (Ullring 2004).
ØS14	Flakstadlægeret	Øystre Slidre	NN 231 867	UEU 16.07.2004	Naturbeitemark		Snøsøte, marinøkkel	C	Mest kulturreng, tidligere, nå bare beitet av storfe. Natureng på og ved den eldste stølsvollen med svake baseindikatorer (Ullring 2004).
ØS15	Etinstølen	Øystre Slidre	NN 1735 8428	BHL 12.09.2004, Enzensberger 2003	Naturbeitemark	Dunhavreeng (EN)	Handmarinøkkel (DC), høstmarinøkkel (A), lodnebergknapp (A), marinøkkel	A	Store arealer med ekstensivt beitet og artsrik dunhavreeng i nedre, sørøstre del. Mange indikatorer på baserik mark. Funn av lodnebergknapp (Botanisk Museum 2004).
ØS16	Venlia	Øystre Slidre	NN 169 875	UEU sommer/ høst 2004				-	Fulldyrket mark.
ØS17	Kvitfeten	Øystre Slidre	NN 183 888	UEU 30.09.2004	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)		C	Hardt beitet, svært tørrlendt og mager natureng på stølsvollen. Flekkmure-sauesvingeleng opptrer fragmentarisk. Finnskjeggryer inntil vollen (Ullring 2004).
ØS18	Haldorbui	Øystre Slidre	NN 199 919	GGa+HFj 21.07.2002, UEU 31.08.2004	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Lillabrun rødskivesopp (DC), mørkskjellet vokssopp (DC), bakkesøte, snøsøte, marinøkkel, fjellmarinøkkel, brudespore	B	Friske, baserike naturenger i gjengroing på den østre vollen. Den vestre med sølvbunkedominans (Ullring 2004). Dobbelbakkasin skremt opp på vollene.
ØS19	Synshaug	Øystre Slidre	NN 140 839	UEU 27.09.2004	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte, marinøkkel	C	Intensiv drift med gjødslede kulturrenger på 90 % av arealet. En voll med gjengroende natureng med noen baseindikatorer. Verdi satt ned pga manglende hevd (Ullring 2004).
ØS20	Nørre Trollåsen	Øystre Slidre	NN 130 850	UEU 27.09.2004	Naturbeitemark			U	Intensivt drevne kulturrenger og gjødslede beiter i det aller meste av stølslaget. En voll med natureng, men ingen kravfulle arter (Ullring 2004)

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
ØS21	Glåmstølen	Øystre Slidre	NN 111 844	UEU sommer/høst 2004	Naturbeitemark		Lodnebergknapp (A)	C	Drift tatt opp igjen etter en lenger periode uten hevd. Funn av lodnebergknapp fra 1978 (Botanisk Museum 2004).
ØS22	Raudangstølen	Øystre Slidre	NN 085 867	EUE sommer/høst 2004				-	Kulturveier og fulldyrkede arealer (Ulf Egil Ullring pers. medd.).
ØS23	Selstølen	Øystre Slidre	NN 092 865	BHL 01.09.2004	Naturbeitemark			-	Kulturveier og fulldyrkede arealer. Naturenger gjengrodd og omdisponert til hyttetomter.
ØS24	Sygnestølen	Øystre Slidre	NN 104 862	BHL 01.09.2004	Naturbeitemark, hagemark	Hagemark (VU)	Bakkesøte, marinøkkel	B	Mest gjødslede beiter, men en del natureng i østre del med svært god forekomst av bakkesøte. Furu hage på frisk og baserik mark i vestre del.
ØS25	Kristianstølen	Øystre Slidre	NN 077 891	EUE sommer/høst 2004	Naturbeitemark			U	Beitedyr satt på i 2003 for første gang på 50 år (Ulf Egil Ullring pers. medd.)
ØS26	Jordestølen	Øystre Slidre	NN 083 901	BHL 24.06.2002				-	Fulldyrket mark.
ØS27	Østre Kjøløstølen	Øystre Slidre	NN 073 913	BHL 24.06.2002 EUE 19.08.2003	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte, snøsøte	B	Mange indikatorer på baserik mark både på og utenfor stølsvollene, særlig på frisk mark (bl.a. kongsspir og grønnskule)
ØS28	Robølstølen	Øystre Slidre	NN 097 889	UEU sommer/høst 2004			Lodnebergknapp (A)	U	Et nydyrkingsfelt og et gjødsle saubeite i drift, eller gjengroing (Ulf Egil Ullring pers. medd.). Gammelt funn av lodnebergknapp (1954) (Botanisk Museum 2004), trolig utgått.
ØS29	Framstadstølen	Øystre Slidre	NN 109 884	BHL 01.09.2004				-	Fulldyrket mark.
ØS30	Bergstølen	Øystre Slidre	NN 1167 8835	BHL 01.09.2004 GGa 07.07.2004	Naturbeitemark, slåttenger	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Snøsøte	B	Mest kulturrenger, men noen partier med artsrik natureng med baseindikatorer på begge sider av vegen og inne på hyttetomt.
ØS31	Bergset	Øystre Slidre	NN 132 888	BHL 01.09.2004	Naturbeitemark, slåtteenger		Bakkesøte, snøsøte	C	Hovedsakelig kulturrenger og gjødslede beiter. Naturenger på hyttetomt (slås) og stølsvoll i øst.

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
ØS32	Bjørnhaug-myrane	Øystre Slidre	NN 153 892	Ghø 14.07.2004	Slåttemyr		Brudespore	B	Slåttemyrer nord for stølen, som ikke lenger slås, men er utmarksbeite for sau (Ulf Egil Ullring pers. medd.). Mange andre rikmyrsarter også notert, bl.a. kongsspir, grønnkurle, gullmyrkelegg, klubbestarr og fjellfrøstjerne (Høitomt 2005).
ØS33	Vesleskag	Øystre Slidre	NN 103 913	BHL 01.09.2004	Naturbeitemark			C	Godt beitede naturenger med friske partier mellom nitrofile kulturer. Beites av sau og storfe. Mest finnskjeeg-fjellmarikåpeenger, men lokalt basekrevende engvegetasjon.
ØS34	Storeskag	Øystre Slidre	NN 1263 9349	GGa 07.07.2004 UEU 02.10.2003	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte, snøsøte, marinøkkel	B	Innslag av baserik mark, særlig på de nedre, sørøstligste stølsvollene, men også i bakken på oversida av stølslaget.
ØS35	Brummastølen	Øystre Slidre	NN 031 908	Ghø 12.09.2004	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte, snøsøte, marinøkkel, brudespore	B	Innslag av baserik mark, særlig på nordre støl. Fuktparti på nordre støl med god forekomst av brudespore (150 +). God hevd; storfe beiter – men noe avtagende hevd på den nordre stølen.
ØS36	Øysterlii	Øystre Slidre	NN 015 925	Ghø 12.09.2004	Naturbeitemark		Bakkesøte, marinøkkel	C	Kun flekkvis baserik mark. Relativt artsfattig og i avtagende hevd. Mindre areal på nordre støl med innslag av bakkesøte, marinøkkel, dvergjamne, småengkall og fjellfrøstjerne.
ØS37	Skreddalen	Øystre Slidre	NN 041 948	Ghø 12.09.2004	Naturbeitemark	Flekkmure-sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte, snøsøte, marinøkkel, brudespore	B	Baserik mark og artsrik eng, spesielt nord-østre støl. Forekomst av arter som fjellfrøstjerne, dvergjamne og fjelltistel i tillegg til indikatorartene. Bra forekomster av bakkesøte, også på de andre vollene og på beitemark ved stølslaget. God hevd (støl i drift), men avtagende på nord-østre støl.
ØS38	Skindro	Øystre Slidre	NN 009 981	Ghø 12.09.2004	Naturbeitemark			U	God hevd, men artsfattig.

Lok. Nr.	Lokalitet	Kommune	UTM-koordinater	Undersøkt/kilde	Naturtype	Truete vegetasjonstyper	Rødlistearter (status) og kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
ØS39	Ole	Øystre Slidre	MN 986 936	GHø 12.09.2004, Enzensberger 2003	Naturbeitemark	Flekkmure- sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte, snøsøte, marinøkkel, fjellmarinøkkel	A	Baserik mark og god hevd (beitet av hest og storfe). Foruten indikatorartene innslag av fjellfrøstjerne, dvergjamne, gulmaure, fjelltistel, grønnkurle og småengkall. Svært stor forekomst av bakkesøte.
ØS40	Heimre Kjølastølen	Øystre Slidre	NN 049 887	Ghø 12.09.2004	Naturbeitemark	Flekkmure- sauesvingeleng (VU)	Bakkesøte, marinøkkel	B	Flekkvis baserik mark med innslag av dvergjamne, småengkall, korallrot og fjellfrøstjerne. Varierende hevd, men stort sett god.
ØS41	Båtskardstølane	Øystre Slidre	MN 905 948	Ghø 12.09.2004	Naturbeitemark			U	Artsfattig.

Tabell 8 Biologisk mangfold i skog, fjell og myr i planområdet for utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark. Verdisetting etter kriterier i konsekvensutredninger. Truete vegetasjonstyper etter Moen m.fl. (2001).

Lokalitet	Kommune	UTM	Undersøkt/kilde	Naturtype	Rødlistearter	Kravfulle indikatorarter	BM-verdi	Tilstand/kommentarer
Svarttjørn	Gausdal	NN 4933 9279	GGA 05.07.2004	Gammelskog/ur skog (gammel granskog)	Svartsonekjuke (DC)	trollsofbeger	B	Gammel fjellgranskog av veg.type A4 og A5, med innslag av en del bjørk. Sprdte grove og gamle læger, samt gamle levende og døde grantrær, Anm: Antagelig også fanget opp i NB-registreringene hos Statskog
Holbekkhøgda sør	Gausdal	NN 4946 9123	GGA 05.07.2004	Rikmyr		Brudespore, kattedot, hårstarr, gulsildre, grønnkurle, skavgras, grønnkurle, hvitmaure	C	Mindre parti med rike, fuktengpregede åpne engsamfunn inntil større myrkompleks (som har verdi som viltlokalitet)
Reinsjøen vesle	Gausdal	NN 4921 8949	GGA 05.07.2004	Rikmyr		Gulsildre, brudespore, hvitmaure, fjellfrøstjerne, fjellpestrot, gulstarr, skavgras, marigras	C	Rikmyrspartier i overgang mellom skog og store åpne myrområder i neckant (som har verdi som viltlokalitet)
Kjølastølen øst	Øystre Slidre	NN 0848 9125	GGA 07.07.2004	Rikmyr		Hårstarr, gullmyrklegg, brudespore, fjellfrøstjerne,	C	Mindre rikmyrsparter i overgang mellom større fattigere myrkompleks og hei. Flere slike flekker finnes spredt i dette området.

Lokalitet	Kommune	UTM	Undersøkt/ kilde	Naturtype	Rødlistearter	Kravfulle indikatorarter	BM- verdi	Tilstand/kommentarer
						skavgras		
Bergabekken	Øystre Slidre	NN 130 883	GGA 07.07.2004	Andre viktige forekomster (myr)	Finnmarsstarr (R) – ett bestand	Blystarr, fjellfrøstjerne	A/B	Stort myrområde med en del arealer med utpreget blautmyr, Viktig viltlokalitet
Røssjøkollane	Nordre Land	NN 390 797	GGA 08.07.2004	Sørvendt berg og rasmark, samt høgstaudebjørk eskog	Skjeggklokke (R), hvitkurle (DC)	Flekkgrisøre, brudespore, bakkeseote, bergveronika, tuesildre, snøsildre, fuglestarr, snøseote, marinøkkel, dvergmispel, bakkestjerne, fjellkattefot, mogop, taggbregne	A	Burde kanskje vært delt i to, men inntil videre en lokalitet. Nedre deler rik engpreget fjellbjørkeskog med store mengder skjeggklokke og mange andre engplanter, som ulike orkideer, bakkeseote osv. Ovenfor ganske rik bergskrent med en del fjellplanter, inkludert rublom og silder.
Oppsjømyra	Gausdal	NN 446 819	GGA 08.07.2004	Andre viktige forekomster (myr)	Finnmarsstarr (R) – to bestand nær hverandre	Troll-lav (flere funn), grønnkurle, strengstarr, blystarr	A	Også viktig viltlokalitet. Mest fattigmyr, noe intermediert og små partier med rikmyr
Oppsjøen øst	Gausdal	NN 4449 8085	GGA 08.07.2004	Andre viktige forekomster	Skjeggklokke (R), hvitkurle (DC)	brudespore	B	Liten fuktengpreget myrflakk med funn av flere kravfulle eng- og myrplanter
Hykylåsen øst	Gausdal	NN 528 884?	GGA 12.07.2004	Rikmyr		Brudespore, engmarihand, grønnkurle, marigras, trillingsiv, gulsildre	C/B	Rike bakkemyrer, rike kilder og rike skogsenger i østvendt lisode i overgang mellom skog og myr
Søre Langsua sør	Gausdal	NN 1856 9562	GGA 06.07.2004	Kalkrike områder i fjellet		Snøseote, sotstarr, snøbakkkestjerne, bergveronika, marinøkkel, kastanjesiv	C	Sørvendt li og små berghamre med relativt artsrik fjellplanteflora
Buatindbekke n	Øystre Slidre	NN 1474 9723	GGA 06.07.2004	Kalkrike områder i fjellet		Mogop, snøbakkkestjerne, hårstarr, trillingsiv	C	Små parter med relativt rik flora, dels engpreget og dels myr/fuktsig
Ropptjern nord	Gausdal	NN 515 867	GGA 09.07.2004	Rikmyr		Brudespore, blystarr, fjellfrøstjerne	C/B	Rike bakkemyrer med dels mye brudespore, intermediere mjukmattemyrer i nedkant
Valdrestjørnet øst	Gausdal	NN 498 833	GGA 09.07.2004	Rikmyr		Engmarihand, breiull	C	Rike myrpartier

Lokalitet	Kommune	UTM	Undersøkt/ kilde	Naturtype	Rødlistearter	Kravfulle indikatorarter	BM- verdi	Tilstand/kommentarer
Silvika sør	Gausdal	NN 3753 9718	HFj 05.07.2004	Rikmyr		Brudespore, svartopp, fjellfrøstjerne, kornstarr	C	Rike myrpartier øst for vegen
Ognsjøen vest	Gausdal	NN3423 9878	HFj 05.07.2004	Rikmyr		Brudespore, kattedot, breiull, blankstarr, hærerug	C	Rike sig langs bekk
Mellsennstøla n nord	Øystre Slidre	NN1414 7210	HFj 09.07.2004	Sørvendt berg og rasmark		Bakkestjerne, kattedot, flekkmure, bakkemynte, markjordbær, teiebær, småsmelle, legeveronika	C	Om lag 300m lang rasmark